

MATTHEW

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26 27 28

CHAPTER 1

Nyoe dafeutar indatu Isa Almaseh, keuturonan Nabi Daud, keuturonan Nabi Ibrahim, nibak Nabi Ibrahim sampoe ubak Nabi Daud, nan-nan indatu Isa na kheueh lagée nyoe:

2 Nabi Ibrahim, Nabi Ishaq, Nabi Yakub, Yehuda dan syedara-syedara gobnyan, Peres dan Zerah (Mak awaknyan nan geuh Tamar), Hezron, Ram, Aminadab, Nahason, Salmon, Boas (Mak gobnyan nan geuh Rahab), Obed, (Mak gobnyan nan geuh Rut), Isai, dan Raja Daud.(6b) Phon nibak Nabi Daud sampoe trok ubak masa bansa Israel teuböh u Babel teucetet nan-nan lagée nyoe: Nabi Sulaiman (Mak gobnyan na kheueh beukaih peurumoh Uria), Rehabeam, Abia, Asa, Yosafat, Uzia, Yotam, Ahas, Hizkia, Manasye, Amon, Yosia, Yekhonya dan syedara-syedara gobnyan.

12 Nibak masa bansa Israel teuböh u Babel sampoe trok ubak lahé Isa teucetet nan-nan lagée nyoe: Yekhonya, Sealtiel, Zerubabel, Abihud, Elyakim, Azur, Zadok, Akhim, Eliud, Elazar, Matan, Yakub, Yusuf lakoe Mariam. Dan nibak Mariam nyan kheueh lagée Isa nyang teuhôi Almaseh.

17 Jadi phon nibak Nabi Ibrahim sampoe ubak Nabi Daud, bandum nyan na peuet blaih geuneurasi. Nibak Nabi Daud trok ubak masa bansa Israel teuböh u Babel na teuma peuet blaih boh geuneurasi. Nibak masa bansa Israel teuböh u Babel trok ubak lahé Almaseh na teuma peuet blaih geuneurasi.

18 Meunoe kheueh kisah keuhai Isa Almaseh lahé. Mak Gobnyan nan geuh Mariam, meutunangan deungon Yusuf. Teuma sigohlom awaknyan meugatib, teunyata Mariam ka mume. Yusuf hana geuteupeue bahwa Mariam mume deungon kuasa Roh Po teu Allah.

19 Yusuf, tunangan Mariam nyan, na kheueh sidroe ureuëng nyang udeb saleh dan sabe geutaát ubak huköm-huköm agama. Jadi, gobnyan geutem peuputôh tunangan nyang ka teuikat nyan, teuma ngon cara seungab-seungab, mangat Mariam hana meuteumé malée dikeue rakyat ba.

20 Teungoh Yusuf geupike-pike hai nyan, gobnyan meulampo. Dalam lumbo geuhnyan, deuh geukalon sidroe malaikat Tuhan nyang geupeugah ubak gobnyan, "He Yusuf, keuturonan Nabi Daud, bék tatakot meukawen deungon Mariam; sabab aneuëk nyang na dalam rahim jihnyan nyan jeuet jih lé kuasa Roh Allah.

21 Mariam teuma jipeulahé sidroe aneuëk agam. Aneuëk nyan harôh gata boh nan Isa, sabab jihnyan teuma jipeuseulamat umat jih keudroe nibak sigala desya."

22 Bandum nyan teujadi lagée nyan mangat geunab peue nyang ka geupeugah lé Tuhan meulalu nabi Gobnyan,

23 "Sidroe aneuëk dara peurawan teuma mume dan jipeu lahé sidroe aneuëk agam.

Aneuëk nyan teuma jiboh nan Imanuel." (Imanuel na kheueh basa Ibrani nyang makna jih. "Allah na meusajan geutanyoe".)

24 Óh lheueh nyan Yusuf jaga dan geubeudôh nibak teumpat éh, laju geupeubuet peue nyang ka geupeugah lé malaikat Tuhan ubak gobnyan. Gobnyan laju meukawen ngon Mariam.

25 Teuma sigohlom Mariam geupeulahé aneuëk geuh nyan, Yusuf hana meusituboh deungon Mariam. Dan óh ka lheueh aneuëk nyan lahé, lé Yusuf laju geuboh nan Isa.

CHAPTER 2

Isa lahé di banda Betlehem lam nanggroe Yudea bak masa keurajeuen Raja Herodes. Bak masanyan na meupadub droe ureuëng nyang ahli iéleumé bintang nibak timu jijak u Yerusalem.

2 Awaknyan jiteumanyong bansaboh nyan, "Dipat kheueh aneuëk nyan, nyang ka lahé teuma jeuet keu raja ureuëng Yahudi? Deuh kamoe ngieng bintang Gobnyan jiteubiet nibak siblaih u timu, dan kamoe teuka keu kamoe jak seumah Gobnyan."

3 Watée Raja Herodes geudeungoe hai nyan, gobnyan teukeujot lumpah na, meunan cit banmandum ureuëng di Yerusalem.

4 Teuma lé raja nyan laju geuyue bandum ulée-ulée imeum dan gurée-gurée agama bansa Yahudi geujak meugumpôi. Laju raja nyan geutanyong ubak awaknyan, "Dipat kheueh teuma lahé Raja nyang ka geupeu janji lé Po teu Allah?"

5 Awaknyan geujawueb, "Di Banda Betlehem lam nanggroe Yudea. Sabab meunoe kheueh nyang ka geutuléh lé sidroe nabi,

6 'Gata Betlehem, di nanggroe Yudea, gata meubacut pih bukon banda nyang paleng ubit lam banda-banda nyang meusyeuhu di Yehuda. Sabab nibak gata teuma lahé sidroe peumimpén nyang teuma pimpén umat Ulôn Israel.' "

7 Óh ka lheueh meuteumé keuteurangan nyang lagée nyan, Herodes laju geuhôi ahli-ahli bintang nibak timu nyan seucara seungab-seungab. Laju gobnyan geutanyong bak awaknyan pajan nyang pah jih bintang nyan phon that leumah.

8 Óh ka lheueh nyan raja nyan laju geuyue jak awaknyan u Betlehem sira geupeuingat lagée nyoe, "Tajak kheueh, dan tamita kheueh aneuëk nyan deungon teuliti. Dan meunyoe gata ka meurumpok ngon aneuëk nyan, tapeugah kheueh ubak ulôn, mangat ulôn pih kujak seumah Gobnyan."

9 Dan jijak kheueh awaknyan. Deuh jingieng lom bintang nyang ka lheueh awaknyan ngieng yoh masa dilée di siblaih u timu. Keubiet galak that até awaknyan óh watée jikalon bintang nyan! Bintang nyan jijak laju dikeue awaknyan, dan laju jipiyôh pah di atueuh aneuëk nyan.

10 Awaknyan laju jitamong lam rumoh nyan deuh laju jikalon aneuëk nyan deungon Mariam, ma Gobnyan. Awaknyan laju sujut dan jiseumah aneuëk nyan, dan laju jiploih bungkôh atra meuneuba awaknyan, dan jipeuseumah laju ubak aneuëk nyan méuh, keumeunyan, dan mur.

11 Po teu Allah laju geupeu ingat ubak awaknyan didalam lumpsu mangat bék jigisa ubak Raja Herodes. Jadi awaknyan laju jigisa rot laén.

12 Óh ka lheueh ahli-ahli bintang nyang jigisa, malaikat Tuhan laju geupeuleumah droe ubak Yusuf didalam lumpsu. Malaikat nyan geupeugah, "Raja Herodes na meukeusut jijak mita dan keuneuk poh maté aneuëk gata nyan. Sabab nyan beudôh kheueh, taba kheueh aneuëk nyan deungon ma jih jak meungungse u nanggroe Meusé. Tatinggai kheueh

disinan sampoe Ulôn meututoe lom deungon gata."

14 Ban geudeungoe lagée nyan Yusuf laju geubeudôh, dan bak malam nyan cit teuma laju geuba aneuëk nyan dan ma Gobnyan meungungse u Meusé.

15 Awaknyan tinggai disideh sampoe Raja Herodes maté. Meunan kheueh, teuma teujadi kheueh peue nyang ka geupeugah lé Tuhan meulalu nabi Gobnyan, lagée nyoe, "Ulôn tawök Aneuëk Ulôn nibak Meusé."

16 Watée Raja Herodes jiteupeu bahwa ahli-ahli bintang nibak timu nyan ka jitipée jih, raja nyan keubiet beungéh that. Laju raja nyan jipeutron titah mangat bubena aneuëk miet nyang agam nyang meu-umu dua thon u miyueb di Betlehem dan bansilingka nyan beuteupoh maté. Nyan pahi that lagée nyang ka geupeugah lé ahli-ahli bintang keuhai watée jih bintang nyan leumah.

17 Nyan kheueh nyang teujadi lagée nyang ka lheueh geupeugah lé Nabi Yeremia,

18 "Di Rama na teudeungoe su ureuëng mo meuba-e, aloh-alah dan mo meuheuék-heuék. Rahel jipeuratoh aneuëk-aneuëk jih; gobnyan hán geutem iem sabab awaknyan ka hana lé."

19 Óh ka lheueh Herodes meuninggai donya, watée Yusuf mantong di nanggroe Meusé dan sidroe malaikat Tuhan geupeuleumah droe lom ubak Yusuf lam lumpo.

20 Malaikat nyan geupeugah, "Ureuëng-ureuëng nyang keuneuk poh maté aneuëk nyan ka meuninggai donya. Sabab nyan beudôh kheueh, tacok laju aneuëk ngon ma jihnyan gata woe laju u nanggroe Israel."

21 Teuma Yusuf pih laju geubeudôh, laju geuba lom aneuëk nyan deungon Mariam gisa u Israel.

22 Teuma óh lheueh nyan na geudeungoe na kheueh Arkelaus, aneuëk agam Herodes ka jeuet keuraja geulanto ureuëng syiek jih di nanggroe Yudea. Jadi, Yusuf teumakot geujak keunan. Óh ka lheueh gobnyan meuteumé peutunyok Tuhan lom lam lumpo gobnyan, laju geujak u daerah Galilea.

23 Disinan gobnyan tinggai di banda nyang nan jih Nazaret. Deungon lagée nyan teuma jeuet kheueh peue nyang ka geupeugah lé nabi-nabi keuhai aneuëk nyan: "Gobnyan teuma teupeugah Ureuëng Nazaret."

CHAPTER 3

Bak watée nyan teuka kheueh Yahya Pumanö di padang pasi Yudea dan laju geupeuphon khutubah.

2 "Tobat kheueh nibak desya-desya gata," kheun gobnyan, "Sabab Po teu Allah hana treub lé geumat peurintah sibagoe Raja!"

3 Yahya nyoe kheueh ureuëng jih nyang geumeukeusut lé Nabi Yesaya lam tutoe haba gobnyan, "Na ureuëng geumeuhôi-meuhôi lam padang pasi, Peusiab kheueh rot ueh keu Tuhan; peusaré kheueh rot rayeuk keu Gobnyan.' "

4 Yahya nyan geusök peukayan nyang teupeugét nibak bulée unta. Taloe keuieng gobnyan nibak kulét, dan peunajoh gobnyan daruet dan meulisan uteuen.

5 Jai that ureuëng nibak Yerusalem, nibak bansaboh nanggroe Yudea dan nibak daerah-daerah nyang na tinggai bansilingka Krueng Yordan jijak ubak Yahya.

6 Awaknyan meungaku banmandum desya-desya jih, dan Yahya geupumanö awaknyan dalam Krueng Yordan.

7 Ramé cit ureuëng Farisi dan Saduki jijak ubak Yahya keu geutem pumanö. Teuma watée geungieng awaknyan jai that jiteuka, laju geupeugah ubak awaknyan, "Gata

ureuëng jeuhet! Soe nyang peugah bahwa gata hase teupeusie nibak huköman Po teu Allah nyang teuma teuka?

8 Tunyok kheueh laju deungon buet gata bahwa gata ka meutobat nibak mandum desya-desya gata.

9 Bék tapike bahwa gata hase leupah nibak huköman deungon tapeugah bahwa Nabi Ibrahim na kheueh indatu gata. Ingat, nibak batée-batée nyoe pih, Po teu Allah hase geupeujeuet keuturonan keu Nabi Ibrahim!

10 Pato ka siab keuneuk koh bak kayée sampoe habéh ukeue-ukeue jih. Tieb-tieb bak kayée nyang hana jimuboh nyang gét teuma teukoh dan teutiek u dalam apui.

11 Ulôn pumanö gata deungon ié sibagoe tanda bahwa gata ka tatobat nibak desya-desya gata; teuma Gobnyan nyang teuma teuka óh ka lheueh ulôn, teuma geupumanö gata deungon Roh Allah dan apui. Gobnyan leubeh rayeuk nibak ulôn. Keu lôn ba sipatu Gobnyan mantong ulôn nyoe hana meuguna.

12 Bak jaroe Gobnyan na jeu-ée keu teutampo mandum gandom Geuh sampoe gleh. Gandom Gobnyan teuma teutamon didalam gupôk, teuma mandum seukeuem teuma teutot didalam apui nyang hana hase teupeulon."

13 Bak watée nyan Isa geujak nibak Galilea ubak Krueng Yordan. Nibak teumpat nyan Gobnyan geujak meurumpok ngon Yahya dan laju geulakée mangat Yahya geutem pumanö Gobnyan.

14 Teuma Yahya geucuba tulak peue nyang geulakée lé Isa nyan. Yahya geupeugah lagée nyoe, "Ulôn kheueh nyang sipatot jih Bapak pumanö. Teuma bak saát nyoe Bapak keudroe nyang teuka ubak ulôn."

15 Teuma lé Isa laju geujawueub, "Peubiyeu mantong keu saát nyoe. Sabab deungon na nyang lagée nyan bak saát nyoe geutanyoe ka tapeubuet bandum nyang geukeuheundak ié Po teu Allah." Laju Yahya geupumanö Isa.

16 Óh ka lheueh teupumanö, Isa laju geuteubiet lam Krueng nyan. Hana teusangka-sangka langét teuhah dan Isa laju geukalon Roh Allah geutron lagée cicém mirah pati u ateueh Gobnyan.

17 Óh lheueh nyan teudeungoe su Allah nyang geupeugah, "Nyoe kheueh Aneuëk Ulôn nyang Ulôn gaséh. Jihnyoe keubiet lumpah that mangat até Lôn."

CHAPTER 4

Oóh lheueh nyan Isa laju geuba lé Po teu Allah u padang pasi mangat ji-ujoe lé Iblih.

2 Peuet ploh uroe peuet ploh malam Isa hana geumakheun. Óh lheueh nyan barô kheueh jiteuka deuk.

3 Laju teuka Iblih sira jipeugah, "Gata kon Aneuëk Allah? Nah, neuyue kheueh ubak batée-batée nyoe beujeuet keu ruti."

4 Geujawueub lé Isa, "Didalam Alkitab na teutuléh: Manusia hana hase udeb deungon rutu mantong, teuma nibak tieb-tieb feureuman nyang geupeugah lé Po teu Allah."

5 Óh lheueh nyan Iblih laju jiba Isa u Yerusalem, banda suci nyan, dan jikeubah Gobnyan u ateueh pucak Baét Tuhan.

6 Laju Iblih jipeugah ubak Gobnyan, "Gata kon Aneuëk Po teu Allah? Meunyoe meunan, neugrob kheueh u miyueb; sabab didalam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, 'Allah teuma geuyue malaikat-malaikat Gobnyan geulindong gata, awaknyan teuma geusambot gata deungon jaroe awaknyan, mangat gaki gata hana tupéh ateueh batée!'"

7 Geu jawueub lé Isa, "Teuma lam Alkitab na cit teutuléh lagée nyoe, 'Bék gata ujoe Tuhan

Po teu Allah gata."

8 Óh lheueh nyan Iblih jiba Isa ubak pucak gunong nyang paleng manyang dan jitunyok ubak Gobnyan bandum keurajeuen donya deungon sigala keukayaan nyang na disinan.

9 Laju Iblih jipeugah ubak Isa, "Bandum nyoe teuma ulôn jok keu Gata, meunyoe Gata neutem sujut neuseumah ulôn."

10 Geujawueub lé Isa, "Kah jak keudeh, he Iblih peunggoda! Dalam Alkitab na teutuléh: Seumah kheueh Tuhan, Allah gata, dan layani kheueh Gobnyan mantong!"

11 Akhé jih Iblih nyan laju jitinggai Isa, dan malaikat-malaikat pih teuka geujak layani Gobnyan.

12 Watée geudeungoe Yahya pumanö ka jipeutamong lam glab, Isa laju geupeu siblaih droe u Galilea.

13 Gobnyan geuttinggai Nazaret, laju geuduek di Kapernaum bak binéh Danau Galilea di daerah Zebulon dan Naftali.

14 Sabab Isa geupeubuet hai nyang lagée nyan, teuma teujadi kheueh peue nyang ka geupeugah lé Nabi Yesaya:

15 "Tanoh Zebulon dan tanoh Naftali, bak rot jak u danau, meurandeh Krueng Yordan, Galilea kon tanoh ureuëng Yahudi!

16 Bansya nyang udeb didalam seupôt ka jikalon trang nyang hu muble-ble! Keu nyang tinggai lam nanggroe nyang seupôt mawöt ka jiteubiet cahya trang!"

17 Phon saát nyan Isa laju geujak seumeugah, "Meutobat kheueh nibak sigala desya-desya gata, sabab Po teu Allah teuma bagaih geuteuka geumat peurintah sibagoe Raja!"

18 Watée Isa teungoh geujak bak panté Danau Galilea, deuh geukalon dua droe neulayan, awaknya na kheueh Simon (Nyang meunan Petrus) deungon adoe jihnyan, Andreas. Awaknya teungoh jidrob uengkot bak danau nyan deungon jeue.

19 Isa laju geupeugah ubak awaknya bandua, "Jak keunoe, seutôt kheueh Ulôn. Ulôn teuma Lôn peurunoe gata tajak jeue manusia."

20 Ban jideungoe haba nyan awaknya bandua langsung jibeudôh jitinggai jeue jihnyan disinan dan laju jiseutôt Isa.

21 Isa geujak laju, laju deuh teuma dua droe ureuëng meusyedara nyang laén, awaknya na kheueh Yakobus dan Yahya, aneuëk-aneuëk Zebedeus, awaknya meusajan-sajan deungon bapak jih keudroe teungoh cob jeue didalam peurahô. Dan Isa laju geutawök awaknya,

22 dan awaknya laju jitiek disinan peurahô dan ureuëng syiek jihnyan, laju jijak ho nyang geujak Isa.

23 Di Galilea, Isa geukeulileng bansaboh nanggroe dan geuseumeubeuet di rumoh-rumoh iébadat. Gobnyan geupeusampoe Haba Gét bahwa Po teu Allah teuma geumat peurintah. Dan Gobnyan geupeu puléh teuma ureuëng-ureuëng nyang sakét dan cacat.

24 Haba keuhai Isa nyan ka meugah bansaboh nanggroe Siria, sampoe ramé that ureuëng jijak bak Gobnyan. Awaknya nyang teuka ubak Gobnyan na teuma jiba ureuëng-ureuëng nyang keunong meubagoe macam peunyakét dan keusosahan. Ureuëng-ureuëng nyang jitamong roh jeuhet, nyang sakét sawan, dan nyang lapée, bandum ureuëng nyan geupeu puléh lé Isa.

25 Jai lumpah na ureuëng nyang seutôt Isa bak watée nyan. Na nyang teuka nibak Galilea, na nyang nibak siploh boh banda, nibak Yerusalem, nibak Yudea, dan na teuma nyang nibak nanggroe meurandeh Yordan.

CHAPTER 5

Watée Isa geukalon ureuëng ramé nyan, laju geuék u ateueh bukét. Óh ka lheueh geudeuk, murit-murit Gobnyan laju jijak ubak Gobnyan.

2 Dan geupeuphon peurunoe awaknyan:

3 "Mubahgia kheueh ureuëng nyang meurasa hana meudaya dan meugantung ubak Tuhan mantong; awaknyan kheueh nyang po keurajeuen syeuruga.

4 Mubahgia kheueh ureuëng nyang meuseudeh até; Allah teuma geuhibur awaknyan!

5 Mubahgia kheueh ureuëng nyang miyueb até; teuma Allah geupeuaréh donya keu ureuëng nyan!

6 Mubahgia kheueh ureuëng nyang meucen jipeubuet keuheundak Allah; Allah teuma geupeupuih até ureuëng nyan!

7 Mubahgia kheueh ureuëng nyang murah até; Allah teuma murah até keu ureuëng nyan!

8 Mubahgia kheueh ureuëng nyang gleh até; ureuëng lagée nyan na kheueh jituri Allah.

9 Mubahgia kheueh ureuëng nyang ba damé lamkawan manusia; Allah teuma geu akui ureuëng nyan sibagoe aneuëk-aneuëk Gobnyan!

10 Mubahgia kheueh ureuëng nyang meudeurita keunong iénanya sabab jipeubuet keuheundak Po teu Allah; ureuëng nyan kheueh nyang po keurajeuen syeuruga!

11 Mubahgia kheueh gata meunyoe jihina, ji-iénanya, dan jipiteunah meusabab lé Ulôn.

12 Nabi-nabi nyang udeb sigohlom gata pih ka ji-iénanya lagée nyan. Meusuka cita kheueh dan meugeumbira kheueh, sabab raya that upah nyang geubri lé Tuhan keu gata."

13 "Gata na kheueh sira donya. Meunyoe sira ka jeuet keu tabeue, peu kheueh mungken teupeumasen lom? Hana meunguna lé, teuma jitiek dan jigiloe-giloe lé gob.

14 Gata na kheueh trang donya. Banda nyang teiduek di ateueh bukét hana mungken hase teusöm.

15 Hana ureuëng nyang peuhu panyöt, laju jigom panyöt nyan deungon guci. Ureuëng nyan teuma jikeubah panyöt nyan bak teumpat panyöt, mangat jeuet peungéh keu mandum ureuëng nyang na lam rumoh.

16 Meunan cit trang gata harôh meucayha dikeue ureuëng, mangat awaknyan jikalon buet-buet gata nyang gét, laju ji pujoe Bapak gata di syeuruga."

17 "Bék kheueh ta anggab Ulôn nyoe Lôn teuka keuneuk jak sampôh huköm Nabi Musa dan peungajaran nabi-nabi. Ulôn teuka bukon keuneuk sampôh nyan, teuma keuneuk tunyok makna nyang sibeuna jih.

18 Ingat kheueh! Simantong bumoe dan langét mantong na, saboh hurof atawa titek nyang paleng ubit pih nyang na lam huköm nyan, hana teuma teusampôh, meunyoe mandum nyan gohlom teujadi!

19 Ngon sabab nyan, barang sigasoe nyang iengkeue saboh mantong nibak peurintah-peurintah nyan, bahpih nyang paleng ubit, dan jipeurunoe ureuëng laén mangat jipeugét lagée nyan cit teuma, teuma jeuet nyang paleng ubit lamkawan umat Allah. Seubalek jih, barang sigasoe nyang jipeubuet peurintah-peurintah nyan dan jipurunoe ureuëng laén mangat jipeubuet lagée nyan cit teuma, ureuëng nyan teuma jeuet keu rayeuk di teungoh-teungoh umat Allah.

20 Jadi, ingat kheueh: Gata hana mungken jeuet keu umat Po teu Allah, meunyoe hana leubeh nibak gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi lam hai tapeubuet keuheundak Po teu Allah!"

21 "Meunyoe tateupeue bahwa indatu geutanyoe na meuteumé ajaran nyang lagée nyoe: Bék seumeupoh maté; barang sigasoe seumupoh maté, ureuëng nyang lagée nyan harôh

teuadili.

22 Teuma jinoenyoe Ulôn peugah ubak gata, barang sigasoe beungéh ubak ureuëng laén, teuma teuadili; dan barang sigasoe nyang seurapa ureuëng laén, ureuëng nyan teuma teupeusidang dikeue Mahkamah Agama. Dan barang sigasoe nyang peugah ubak ureuëng laén, 'Bangai,' ureuëng nyang kheun wajéb teutiek lam apui nuraka.

23 Ngon sabab nyan, meunyoe sidroe lamkawan gata teungoh jipeuseumah meuneubri jihnyan ubak Po teu Allah, dan laju teu-ingat bahwa na ureuëng nyang sakét até keu jihnyan,

24 bah kheueh teuttinggai ilée nyang jipeuseumah nyan dikeue miseubah, laju jijak meudamé ngon ureuëng nyan. Óh lheueh nyan, barô kheueh jeuet jigisa lom teuma jijak peuseumah meuneubri jih nyan ubak Allah.

25 Seukira jih na ureuëng nyang jijak gadu gata ubak gantoe mahkamah, meudamé kheueh ngon ureuëng nyan singoh na watée sigohlom trok ubak kantô mahkamah. Meunyoe hán, ureuëng nyan teuma jijok gata ubak hakém, nyang teuma seurah gata ubak peulisi, dan lé peulisi laju jipeutamong gata u dalam glab.

26 Dan ingat kheueh: Pasti gata hana hase tateubiet lam glab nyan, sigohlom mandum denda gata lunaih teubayeue."

27 "Gata tateupeue bahwa na ajaran lagée nyoe: Bék meumukah.

28 Teuma bak saát nyoe Ulôn peugah ubak gata: Barang sigasoe watée jigieng ureuëng inong deungan nafeusu gurangsang, ureuëng nyan ka jimeumukah ngon inong nyan lam até jih.

29 Meunyoe mata uneuen gata jeuet keu sabab gata meudesya, cungke kheueh dan gata böih kheueh mata nyan! Leubeh gét gadôh saboh anggota tuboh gata nibak bansaboh tuboh gata teutot lam apui nuraka.

30 Meunyoe jaroe uneuen gata jeuet keu sabab gata meudesya, taköh dan taböih kheueh jaroe nyan! Leubeh gét gadôh jaroe gata sibalih nibak bansaboh tuboh gata teutot lam apui nuraka."

31 "Na cit peulajaran lagée nyoe: tieb-tieb ureuëng nyang jitaleukek peurumoh jih, harôh jijok surat taleukek ubak inong nyan.

32 Teuma jinoenyoe Ulôn peugah ubak gata: barang sigasoe nyang taleukek peurumoh jih padahai peurumoh jih nyan hana jimeumukah ngon agam laén, teupeusabab peurumoh jih nyan ka meumukah, meunyoe peurumoh jih nyan jimeukawen lom. Dan barang sigasoe nyang meukawen ngon inong nyang ka teutaleukek nyan, teuma nyan ka jimeumukah."

33 "Gata tateupeue bahwa nibak ajaran indatu geutanyoe na meuteumé ajaran nyang lagée nyoe: bék mungkie janji. Peue nyang ka gata meujanji deungan sumpah dikeue Po teu Allah, nyan harôh gata peubuet.

34 Teuma jinoenyoe Ulôn peugah ubak gata: bék sagai-sagai mubudok, bah kheueh deumi langét, sabab langét na kheueh takhta Po teu Allah,

35 meunan cit deumi bumoe, sabab bumoe na kheueh lapek gaki Gobnyan: atawa deumi Yerusalem, sabab nyan kheueh banda Raja rayeuk.

36 Meunan cit bék meubudok deumi ulée gata, sabab gata keudroe hana hase tapeujeuet ôk gata buputéh atawa itam, bahpih meusiôn mantong.

37 Peugah mantong, 'Nyoe' atawa 'Hán' -- leubeh nibak nyan teuka jih nibak si Iblih."

38 "Gata tateupeue bahwa na cit peungajaran nyang lagée nyoe: mata gantoe mata, gigo gantoe gigo.

39 Teuma jinoe Ulôn peugah ubak gata: bék gata balaih dam keu ureuëng nyang jipeubuet

jeuhet u ateueh gata. Seubalek jih, meunyoe na ureuëng jitampa mieng gata nyang blaih uneuen, bah kheueh jitampa mieng blaih wie gata.

40 Dan meunyoe na ureuëng jigadu gata ubak hakém sira jilakée bajée gata, taujok kheueh laju ubak ureuëng nyan meusigoe ngon bajée jubah gata.

41 Meunyoe na sidroe peunguasa jipaksa bak gata jiye gulam barang gob nyang jiöh jih sikilo metée, tagulam kheueh beujiöh sampoe trok dua kilo metée.

42 Meunyoe na ureuëng jilakée sapeue-sapeue ubak gata. Dan bék cit tatulak ureuëng nyang keuneuk lakée ngui sapeue-sapeue nibak gata."

43 "Gata tateupeue bahwa na cit peungajaran lagée nyoe: cinta kheueh keu rakan-rakan gata dan benci kheueh keu musoh-musoh gata.

44 Taeuma jinoenyoë Ulôn peugah ubak gata: cinta kheueh musoh-musoh gata, dan meudoá kheueh ureuëng-ureuëng nyang iénanya gata,

45 mangat gata jeuet keu aneuëk-aneuëk Bapak gata di syeuruga. Sabab Po teu Allah geupeuteubiet mata uroe Gobnyan keu ureuëng nyang jroh dan meunan cit keu ureuëng nyang jeuhet. Gobnyan geupeutron ujeuen keu ureuëng nyang peubuet surôh dan keu nyang peubuet jeuhet.

46 Sabab meunyoe gata tagaséh ubak ureuëng nyang gaséh gata mantong, keupeue guna jih Po teu Allah harôh geubalaïh buet gata nyan? Bukon kheueh ureuëng nyang kutéb cukée pih jipeubuet lagée nyan?

47 Dan meunyoe gata tabeuôt saleuem teuma keu rakan-rakan gata mantong, peu kheueh istimewa jih? Ureuëng-ureuëng nyang hana jituri keu Allah pih jipeubuet lagée nyan!

48 Bapak gata di syeuruga geugaséh ubak bandum ureuëng deungan sampoereuna. Dan gata pih beutagaséh cit lagée nyan."

CHAPTER 6

"**I**ngat kheueh, bék tapeubuet keuwajéban agama dikeue ureuëng ramé mangat jikalon lé gob. Meunyoe lagée nyan gata peubuet, gata hana teuma geubri upah lé Bapak gata di syeuruga.

2 Jadi, meunyoe gata tajok seudeukah keu ureuëng gasien, bék kheueh tapeugah keudeh-keunoe hai nyan lagée nyang jipeubuet lé ureuëng munafék. Awaknyan galak jipeubuet lagée nyan lam rumoh iébadat dan bak rot ueh raya, mangat jikalon dan jipujoe lé gob. Ingat kheueh, awaknyan ka jiteurimong upah jihnyan.

3 Teuma gatanyoe, meunyoe gata tajok seudeukah, tabri kheueh nyan deungan seungab-seungab, sampoe hana nyang teupeu.

4 Bah kheueh buet gata nyang mulia nyan hana jiteupeu lé ureuëng laén, seulaén Bapak gata nyang na lam syeuruga. Gobnyan geukalon buet gata nyang teusöm nyan dan teuma teubri upah ubak gata."

5 "Meunyoe gata nemeudoá, bék kheueh lagée ureuëng nyang galak meupura-pura. Awaknyan galak meudoá sira jidong nibak rumoh iébadat bak simpang rot mangat jikalon lé gob. Ingat kheueh, nyan kheueh upah nyang ka awaknyan teurimong.

6 Teuma meunyoe gata meudoá, tamong kheueh lam bilék dan tatôb kheueh pintoe, dan meudoá kheueh ubak Bapak gata nyang hana leumah nyan. Teuma Bapak gata nyang ngieng buet gata nyang teusöm teuma geubri upah keu gata.

7 Meunyoe gata meudoá, bék kheueh meutelée-telée lagée ureuëng nyang hana jituri Tuhan. Awaknyan jipike peue nyang jilakée nyan geuteurimong lé Tuhan sabab doá

awaknyan nyang panyang nyan.

8 Bék lagée awaknyan. Bapak gata ka geuteupeue peue nyang gata peureulée, sigohлом gata lakée.

9 Jadi meunyoe meudoá-meudoá kheueh lagée nyoe, Bapak kamoe nyang na dalam syeuruga: Beuteupeu kudus kheueh nan Droeneueh,

10 beuteuka kheueh keurajeuen Droeneueh, beujeuet kheueh keuheundak Droeneueh, dibumoe lagée lam syeuruga.

11 Beuneubri kheueh peunajoh kamoe nibak uroenyoe nyang kamoe peureulée.

12 Beuneupeu amphon kheueh desya kamoe lagée kamoe ka meu peuamphon ureuëng nyang meudesya atueuh kamoe.

13 Dan bék kheueh neuba kamoe lam peucubaan, teuma beuneu peulheueh kheueh kamoe nibak si Jeuhet. Kareuna Droeneueh kheueh nyang po keurajeuen, dan kuasa dan keumuliaan sampoe siumu masa. Amin.

14 Meunyoe gata tapeuamphon ureuëng nyang meusalah ubak gata, Bapak gata nyang na lam syeuruga pih geupeu-amonphon keusalahan gata.

15 Teuma meunyoe gata hana tapeuamphon keusalahan ureuëng laén, Bapak gata nyang na lam syeuruga pih hana geupeu-amonphon keusalahan gata."

16 "Meunyoe gata tapuasa, bék kheueh tapeuleumah ié muka masam lagée ureuëng nyang galak meupura-pura. Awaknyan ji-ubah ié muka jih nyan mangat ureuëng laén jiteupeu bahwa jih nyan teungoh puasa. Ingat kheueh, nyan kheueh upah nyang ka awaknyan teurimong.

17 Teuma meunyoe gata puasa, jak rhah kheueh muka gata dan sugot kheueh ôk gata,

18 mangat hana nyang teupeu bahwa gatanyoe teungoh puasa, keucuali Bapak gata hyang hana leumah nyan mantong nyang teupeu. Gobnyan deuh geukalon buet gata nyang teusöm nyan dan teuma geubri upah keu gata."

19 "Bék kheueh peusapat hareuta keu droe gata keudroe lam donya nyoe, nibak teumpat keuraleueb dan geuratan jipeurusak atra gata nyan dan pancuri teuka jijak cue atra gata.

20 Nyang sigét jih, peusapat kheueh hareuta lam syeuruga, nibak teumpat keuraleueb dan geuratan hana hase jipeurusak, dan pancuri hana jiteuka keuneuk jak cue.

21 Sabab, dipat na hareuta gata, disinan cit teuma até gata!"

22 "Mata na kheueh panyöt keu tuboh. Meunyoe mata gata jeureunéh, bansaboh tuboh gata pih trang muble-ble.

23 Teuma meunyoe mata gata rabon, ban saboh tuboh gata glab gulita. Teuma meunyoe panyöt lam tuboh gata nyan seupôt, keubiet that seupôt jih gulita nyan!"

24 "Hana meusidroe manusia pih hase jimeubuet meunyoe keu dua droe toke. Sabab ureuëng nyang leubeh jegaséh ubak nyang sidroe nibak nyang laén. Atawa ureuëng nyan leubeh seutia ubak toke nyang sidroe nibak toke nyang laén. Meunan cit deungon gatanyoe. Gata hana hase tameubuet keu Allah dan keu atra beunda gata.

25 Sabab nyan ingat kheueh; bék kheueh gundah keuhai udeb gata, na kheueh peue nyang keuneuk gata pajoh dan gata jieb, atawa peue nyang teuma gata ngui. Bukon kheueh udeb nyoe leubeh nibak peunajoh, dan tuboh leubeh nibak peukayan?

26 Ngieng kheueh cicém po di manyang. Jihnyan hana jipula sapeue, hana jimupot, dan hana teuma jikeubah hase sinaman jihnyan lam gupôk keu jipajoh. Bahpih lagée nyan Bapak gata di syeuruga teutab geupeulara awaknyan! Bukon kheueh gata jiöh leubeh meuyuem nibak cicém?

27 Soe kheueh lamkawan gatanyoe ngon até nyang gundah hase jipeupanyang umu jih bahpih mubacut mantong?

28 Pakon gata khawate keuhai peukayan gata? Ngieng kheueh bungöng-bungöng bakong nyang timoh lam padang. Bungöng-bungöng nyan hana jimubuet dan hana teuma jimeurajôt;

29 teuma Nabi Sulaiman nyang leubeh kaya pih, hana jingui peukayan lagée bungöng-bungöng nyan!

30 Naleueng lam padang uroe nyoe timoh dan singoh ka habéh teutot. Teuma Po teu Allah geupeusaneut naleueng nyan sampoe gagah bukon lé. Peu kheueh gatanyoe! Teuma gata kureueng peucaya!

31 Bék khawate dan tapeugah, 'Peue nyang teuma tanyoe pajoh,' atawa 'peue nyang teuma geutanyoe ngui'?

32 Hai-hai nyang lagée nyan sabe jitiyeub lé ureuëng-ureuëng nyang hana jituri Allah. Padahai Bapak gata nyang di syeuruga geuteupeue bahwa gata peureulée bandum nyan.

33 Jadi, useuha kheueh leubeh dilée mangat Po teu Allah geupeurintah ateueh udeb gata dan peubuet kheueh keuheundak Gobnyan. Teuma mandum nyang laén teuma geubri lé Allah ubak gata.

34 Ngon sabab nyan, bék kheueh khawate keu uroe singoh. Sabab singoh na lom khawate jih keudroe. Uroe nyoe ka seb keusosahan jih, hana peu teutamah lé."

CHAPTER 7

"Bék kheueh tapeusidang ureuëng laén, mangat gata pih hana jisidang lé Po teu Allah.

2 Sabab lagée toh gata peusidang ureuëng laén, meunan teuma Po teu Allah teuma geupeu sidang gata. Dan ukoran nyang gata peuguna keu ureuëng laén, nyan pih teuma geupeu guna lé Po teu Allah keu gata.

3 Pakon nyang deuh gata ngieng rabôk kayée lam mata syedara gata, seudangkan balok lam mata gata keudroe hana gata kalon?

4 Pakriban gata jeuet tapeugah ubak syedara gata, 'Ba keunoe jeuet lôn cungke rabôk kayée nyang ubit nyan lam mata gata,' seudangkan lam mata gata keudroe na balok?

5 He munafék! Peuteubiet kheueh leubeh dilée balok nyang na lam mata gata keudroe, barô kheueh jeuet gata ngieng deungon nyata, dan jeuet gata peuteubiet rabôk kayée nyang na lam mata syedara gata.

6 Bék tabri barang nyang suci ubak asée, mangat asée nyan hana jigisa jiseurang gata. Dan bék tabri mutiara ubak bui, mangat bui nyan hana jigiloe-giloe mutiara nyan."

7 "Lakée kheueh, gata teuma tateurimong. Mita kheueh, teuma gata meuteumé. Tok-tok kheueh, pintoe teuma jipeuhah keu gata.

8 Sabab ureuëng nyang meulakée teuma jiteurimong; ureuëng nyang mita teuma meuteumé; dan ureuëng nyang tok-tok pintoe, teuma teupeeuhah.

9 Lamkawan gata peu kheueh na sidroe ayah jibri batée keu aneuëk gobnyan, meunyoe aneuëk nyan jilakée ruti?

10 Atawa geujok uleue, meunyoe aneuëk nyan jilakée uengkot?

11 Bah pih gata jeuhet, gata tateupeue cit meuneubri nyang gét keu aneuëk-aneuëk gata. Peu kheueh lom Bapak gata di syeuruga! Gobnyan leubeh lom geubri nyang gét ubak ureuëng nyang meulakée ubak Gobnyan.

12 Peusaneut kheueh ureuëng laén lagée gata meuheuét jipeusaneut lé awaknyan. Nyan kheueh inti huköm Nabi Musa dan ajaran nabi-nabi."

13 "Tamong kheueh rot pintoe nyang sampiek, sabab pintoe nyang teutuju dan rot jak

ubak nuraka rayeuk dan luwah, dan ramé ureuëng nyang jak rot nyan.

14 Teuma sampiek dan payah that meunyoe pintoe nyang teuba ureuëng ubak jalan udeb. Dan na bacut mantong ureuëng nyang meuteumé rot nyang sampiek nyan."

15 "Até-até kheueh teuhadab nabi-nabi peuleusu. Awaknyan jijak ubak gata jipeurupa droe lagée bubiri, teuma awaknyan nyang sibeuna jih na kheueh lagée asée srigala nyang juah.

16 Gata teuma taturi awaknyan nibak hase nyang jipeubuet. Tamah meuduro hana teuma jipeuhase boh anggô, dan seumak meuduro hana teuma jipeuhase boh ara.

17 Nibak bak kayée nyang subo teuma meuteumé boh kayée nyang gét, dan nibak bak kayée nyang hana subo teuma jimuboh nyang brok.

18 Bak kayée nyang subo hana jipeuhase boh nyang brok, dan bak kayée nyang hana subo hana teuma jipeuhase boh nyang gét.

19 Tieb-tieb bak kayée nyang hana jipeuhase boh nyang gét, laju teuköh dan teutot lam apui.

20 Meunan cit deungon nabi-nabi peuleusu. Gata teuma taturi awaknyan nibak hase nyang jikeureuja."

21 "Bukon bandum ureuëng nyang jitawök-tawök Ulôn, 'Tuhan, Tuhan,' teuma jeuet keu anggota umat Allah, teuma ureuëng-ureuëng nyang jipeubuet keuheundak Bapak Ulôn nyang di syeuruga.

22 Bak Uroe Kiamat ramé ureuëng teuma jipeugah ubak Ulôn, 'Tuhan, Tuhan, bukon kheueh deungon nan Droeneueh, kamoe ka kamoe peusampoe peusan Po teu Allah? Dan bukon kheueh deungon nan Tuhan teuma kamoe ka kamoe use roh-roh jeuhet dan jai that kamoe peubuet buet-buet nyang ajaéb?"

23 Teuma Ulôn jawueub, 'Ulôn hántom na meuturi ngon gata! Wéeh keudeh, gata nyang peubuet keujeuhetan! "

24 "Nah, ureuëng nyang deungoe tutoe haba Lôn nyoe, dan jipeubuet lagée Lôn peugah, saban lagée ureuëng carông geupeudong rumoh di ateueh batée.

25 Óh watée jitron ujeuen, ié raya teuka, dan angén badée teuka jiheuntam rumoh nyan, rumoh nyan hana reubah sabab rumoh nyan teupeudong di ateueh batée.

26 Dan ureuëng nyang deungoe tutoe haba Lôn nyoe, teuma hana jipako lagée Lôn peugah, ureuëng nyan saban lagée ureuëng bangai nyang jipeudong rumoh di ateueh anoe.

27 Óh watée jitron ujeuen, dan ié raya teuka meunan cit deungon angén badée raya teuka jiheuntam rumoh nyan, rumoh nyan reubah. Dan rusak nibak rumoh nyan hibat lumpah na!"

28 Akhé jih Isa seuleusoe geuseumeubeuet, dan ureuëng-ureuëng nyang na disinan hireuen lumpah na watée jideungoe ajaran Gobnyan.

29 Sabab Gobnyan seumeubeuet deungon wibawa, hana lagée gurée-gurée agama awaknyan.

CHAPTER 8

1 sa geutron nibak bukét, dan ramé that ureuëng nyang seutôt Gobnyan.

2 Bak watée nyan teuka kheueh ubak Gobnyan sidroe ureuëng nyang meupeunyakét kulét nyang lumpah parah. Ureuëng nyan laju meuteuôt dikeue Isa, sira jipeugah, "Pak, meunyoe Bapak neutem, Bapak hase neupeupuléh ulôn."

- ³ Isa laju geumat ureuëng nyan sira geupeugah, "Ulôn tem. Bupuléh kheueh!" Watée nyan cit teuma peunyakét ureuëng nyan gadôh.
- ⁴ Laju Isa geupeugah ubak ureuëng nyan, "Ingat kheueh! Bék tapeugah ubak soe mantong. Teuma tajak kheueh ubak Teungku Iméum, dan lakée ubak gobnyan keu nyang pasti bahwa gata ka puléh. Óh ka lheueh nyan peuseumah kheueh keureubeuen nyang ka geupeurintah lé Nabi Musa, sibagoe bukeuti ubak ureuëng laén bahwa gata beutôi ka puléh!"
- ⁵ Watée Isa geutamong u Kapernaum, na sidroe peuwira Roma jijak murumpok deungan Gobnyan, dan jilakée tulông ubak Gobnyan.
- ⁶ "Bapak," kheun peuwira nyan, "peulayan ulôn brat that sakét di rumoh. Peulayan lôn nyan ka teuéh dan lapée bak teumpat éh dan lumpah meudeurita."
- ⁷ Geupeugah lé Isa, "Ulôn teuma Lôn jak peupuléh jihnyan."
- ⁸ "Bék Pak," Kheun peuwira nyan, "Ulôn hana layak lôn teurimong Bapak di rumoh ulôn. Bapak peurintah mantong. Euenteuk peulayan lôn nyan ka puléh.
- ⁹ Sabab ulôn pih harôh tundok ubak peurintah atasan. Dan dimiyueb ulôn mantong cit sipa-i-sipa-i nyang harôh tundok ubak peurintah ulôn. Meunyoe ulôn yue sidroe sipa-i, "Jak laju!" sipa-i nyan pih jijak. Ulôn peugah teuma ubak nyang laén, 'Jak keunoel' Teuma ureuëng nyan pih jiteuka; dan meunyoe ulôn peurintah namiet ulôn, 'Peugét kheueh nyoe!' Teuma di namiet nyan pih laju jipeugét."
- ¹⁰ Watée Isa geudeungoe peue nyang jipeugah lé peuwira nyan, Gobnyan kagum lumpah na. Laju Gobnyan geupeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang seutôt droe Geuh, "Hebat that ureuëng nyoe. Lamkawan ureuëng Israel pih gohlom na Lôn teumé iman nyang rayeuk lagée ureuëng nyoe!"
- ¹¹ Keubiet! Jai that ureuëng nyang teuka nibak timu ngon barat keujijak meusukaria meusajan-sajan Nabi Ibrahim, Nabi Ishaq, Nabi Yakub di dalam Donya Barô Allah.
- ¹² Padahai ureuëng-ureuëng nyang seuharôh jih jeuet keu umat Po teu Allah teuma teutiek u dalam seupôt di luwa. Disinan awaknya teuma jimoe ba-e dan meudeurita."
- ¹³ Laju Isa geupeugah ubak peuwira nyan, "Woe kheueh, peue nyang gata peucaya nyan teuma teujadi." Dan bak saát nyan cit teuma peulayan nyan puléh.
- ¹⁴ Isa laju geujak u rumoh Petrus. Disinan geukalon mak tuwan si Petrus teungoh sakét deumam bak teumpat éh.
- ¹⁵ Isa laju geumat jaroe ureuëng nyan, dan deumam ureuëng nyan pih gadôh. Óh lheueh nyan di ureuëng nyan laju jibeudôh dan jilayani Isa.
- ¹⁶ Watée uroe karab seupôt, di ureuëng laén laju jiba ubak Isa ureuëng-ureuëng nyang ka jitamong roh jeuhet. Dan deungan sikrék haba mantong, Isa laju geu-use roh-roh jeuhet nyan geupeu puléh bandum ureuëng nyang sakét.
- ¹⁷ Isa geupeubuet bandum nyan, dan deungan nyan teuma teujadi kheueh peue nyang ka geupeugah lé Nabi Yesaya, "Gobnyan geutanggong peundeuritaan tanyoe dan geupeu puléh peunyakét geutanyoe."
- ¹⁸ Jai lagoena ureuëng di seukeulileng Isa. Watée geukalon lé Isa awaknya bandum, Gobnyan laju geuyue ubak murit-murit Geuh keuteujeumeurang danau.
- ¹⁹ Laju teuka ubak Gobnyan sidroe gurée agama sira jipeugah, "Bapak Gurée, ulôn keuneuk seutôt Bapak ho mantong neujak!"
- ²⁰ Gejaweueb lé Isa, "Asée srigala na uruek, dan cicém po na eumpung, teuma Aneuëk Manusia hana meuteumpat éh."
- ²¹ Dan sidroe teuk murit Gobnyan nyang laén jipeugah, "Bapak, neupeu-idhin kheueh ubak Ulôn mangat lôn peutamong lam jrat ureuëng syiek ulôn nyang ka meuninggai."

22 Geujaweueb lé Isa, "Seutôt mantong ulôn, dan bah kheueh ureuëng maté jipeukubu ureuëng maté jih keudroe."

23 Isa laju geu-ék atueuh peurahô meunan cit deungon murit-murit Gobnyan sajan seureuta.

24 Hana teusangka-sangka angén badée teuka hibat lumpah na sampie ié lam danau meuguncang dan peurahô awaknyan jipoh lé umbak meuhayak hana meuteuntée. Watée angén badée nyan teuka Isa teungoh geuéh.

25 Teuma murit-murit Gobnyan laju jijak ubak Gobnyan sira jipugo jiyue beudôh. "Bapak! He Bapak! Neutulông! Geutanyoe ka cilaka!" kheun awaknyan.

26 "Pakon gata teumakot?" kheun Isa. "Peu kheueh gata kureueng peucaya keu Ulôn!" Óh lheueh nyan Isa laju geudong dan geudhôt laju angén badée dan ié danau nyang meu-umbak nyan. Dan watée nyan cit teuma ié danau nyan ka jeuet keureka.

27 Murit-murit Isa hireuen. Awaknyan jimarit sabe keudroe-droe, "Ureuëng peu kheueh Gobnyan nyoe, sampie angén dan umbak pih jiturot peurintah Gobnyan!"

28 Isa ka trok u meurandeh danau di daerah Gadara. Nibak teumpat nyan na dua droe ureuëng nyang ka jitamong roh jeuhet jijak murumpok ngon Gobnyan. Ban dua droe ureuëng nyang ka jitamong roh jeuhet nyan ganah dan juwah lumpah na, sampie hana meusidroe pih nyang jijeuet jak rot nyan.

29 Awaknyan laju jiteubiet nibak lam guha-guha jirat sira jidumpék lagée nyoe jipeugah, "He Aneuëk Allah, peue nyang teuma neupeulaku atueuh kamoe? Peu kheueh Droeneueh keuneuk seksa kamoe bahpih watée jih gohlor trok?"

30 Hana jiöh nibak teumpat nyan, jai that-that bui teungoh jimita uempeuen.

31 Roh-roh jeuhet nyan jilakée laju ubak Isa, "Meunyoe Droeneueh neuyue ubak kamoe mangat kamoe teubiet, yue kheueh laju ubak kamoe mangat kamoe tamong lam tuboh bui-bui nyan."

32 "Teubiet!" Geukheun lé Isa. Teuma roh-roh jeuhet nyan laju jiteubiet nibak tuboh bandua droe ureuëng nyan, dan laju jijak tamong u dalam tuboh bui-bui nyang teungoh mita uempeuen nyan. Dan di bui-bui nyan pih laju jiplueng dan jilumpat nibak binéh reuleueng u dalam danau sampie habéh lham.

33 Di ureuëng-ureuëng nyang rabe bui nyan laju jiplueng u dalam banda dan jipeugah laju peue-peue nyang ban lheueh jikalon nyan, meunan cit jipeugah peue nyang ka teujadi atueuh dua droe ureuëng nyang ka jitamong roh jeuhet nyan.

34 Teuma bandum ureuëng nyang na lam banda nyan pih laju jijak meurumpok ngon Isa. Watée awaknyan jikalon Isa, awaknyan jilakée deungon meuharab that mangat Isa geuttinggai laju teumpat nyan.

CHAPTER 9

Isa laju geu-ék dalam peurahô, laju geujeumeurang danau, geuwae u gampông leuen Gobnyan.

2 Disinan lé ureuëng ramé laju jiba ubak Gobnyan sidroe ureuëng lapée nyang teu-éh dalam tika. Watée Isa geukalon padub na rayeuk iman ureuëng ramé nyan, Gobnyan laju geupeugah ubak ureuëng lapée nyan, "Tabah kheueh, he aneuëk Ulôn! Desya-desya gata ka teupeu-amphon."

3 Na meupadub droe gurée agama nyang na disinan jikheun lam até jih, "Ureuëng nyoe jihina Allah!"

4 Isa geuteupeue pikeran awaknyan, jadi Gobnyan geupeugah, "Pakon pikeran gata

lumpah that jeuhet?

5 Toh nyang leubeh mudah: teupeugah, 'Desya gata ka teupeu-amphon,' atawa teupeugah, 'Beudôh kheueh dan jak kheueh laju'?

6 Teuma bak saát nyoe Ulôn teuma Lôn bri bukeuti ubak gata bahwa di ateueh bumoe hyoe Aneuék Manusia meukuasa keu teupeu-amphon desya." Laju Isa geupeugah ubak ureuëng lapée nyan, "Beudôh, cok tika gata dan woe kheueh laju u rumoh gata!"

7 Ureuëng lapée nyan pih jibeudôh dan laju jiwoe u rumoh jih keudroe.

8 Watée ureuëng ramé jikalon hai nyang lagée nyan, awaknya lumpah teumakot dan laju jipujoe Allah, sabab Po teu Allah ka geubri kuasa nyang paleng rayeuk ubak manusia.

9 Óh lheueh nyan Isa geuttinggai teumpat nyan. Teungoh geujak, deuh geukalon sidroe ureuëng tukang kutéb cukée, nan ureuëng nyan Matius, teungoh geudeuk bak kantô cukée gobnyan. Isa geupeugah ubak ureuëng nyan, "Jak keunoe, seutôt Ulôn!" Teuma Matius laju geudong dan geuseutôt Isa.

10 Watée Isa teungoh geumakheun di rumoh Matius, jai lumpah na teuka ubak Gobnyan tukang kutéb cukée dan ureuëng-ureuëng nyang jianggab hana gét lé masyarakat, awaknya pih laju jimakheun meusajan Isa dan murit-murit Gobnyan.

11 Na ureuëng-ureuëng Farisi nyang jikalon hai nyan. Dan awaknya jiteumanyong ubak murit-murit Isa, "Peue sabab jih gurée gata geumakheun meusajan ureuëng-ureuëng tukang kutéb cukée dan ureuëng-ureuëng hana gét nyan?"

12 Isa geudeungoe peue nyang jitanyong lé awaknya dan laju gejaweueb, "Ureuëng nyang seuhat hana peureulée dokto, nyang peureulée keu dokto na kheueh keu ureuëng sakét.

13 Tilek kheueh peue makna jih ayat Alkitab nyoe: 'Ny whole Ulôn keuheundaki gaséh sayang, and bukon beulatang keureubeuen,' Sabab Ulôn teuka bukon Lôn tawök ureuëng nyang jianggab droe jih ka gét, teuma ureuëng nyang jianggab hina."

14 Óh ka lheueh nyan murit-murit Nabi Yahya pumanö geujak meurumpok deungon Isa. Laju awaknya geutanyong, "Pelon kamoe and ureuëng-ureuëng Farisi puasa and murit Bapak hana?"

15 Gejaweueb lé Isa, "Pakriban meunurot gata? Peu kheueh jeuet jamé-jamé bak teumpat khanuri ureuëng meukawen meuseudeh até meunyoe teungku linto agam mantong na meusajan awaknya? Teuntée hana! Teuma teuka watée jih teungku linto agam nyane teucok nibak awaknya. Watée nyane barô kheueh awaknya jipusa.

16 Hana ureuëng nyang tampai bajée tuha deungon ija barô. Sabab ija sinampai nyane teuma keunyuet akhé jih bajée nyane teupriek leubeh rayeuk lom.

17 Meunan cit hana ureuëng nyang jiroe ié anggô barô dalam baluem kulét nyang ka tuha. Sabab baluem nyane teuma beukah dan rusak, dan ié anggô lam baluem nyane laju ro uluwa. Anggô barô harôh teuleng lam baluem nyang barô, mangat bandua nyane teutab gét."

18 Teungoh Isa geupeugah haba ubak murit-murit Yahya Pumanö, teuka kheueh ubak Gobnyan sidroe peumimpén rumoh iébadat. Ureuëng nyane jimeuteuôt dikeue Isa sira ji peugah, "Aneuék inong lôn banmantong meuninggai donya. Teuma, lôn harab neutem kheueh jakmat aneuék ulôn nyane mangat jeuet udeb lom teuma."

19 Isa laju geubeudôh dan geujak laju deungon murit-murit Gobnyan u rumoh ureuëng nyane.

20 Bak teungoh rot ueh na teuma sidroe inong nyang ka dua blaih thon treb jih sakét peundarahan nyang na hubongan deungon hé jihnyan, jijak meurumpok laju ngon Isa nibak likot. Ureuëng nyane geupike, "Asai ta cukéh mantong bajée jubah Gobnyan, ulôn

teuma puléh." Óh lheueh jipike lagée nyan laju jicukéh bajée jubah Isa.

22 Watée nyan cit teuma Isa geupaleng dan geukalon inong nyan laju geupeugah ubak gobnyan, "Tabah kheueh, aneuëk Ulôn! Sabab gata tapeucaya keu Ulôn, gata puléh!" Bak watée nyan cit teuma inong nyan puléh.

23 Óh lheueh nyan Isa laju trok u rumoh peumimpén iébadat nyan. Watée geukalon peumeuén-peumeuén biula meukabông dan jai that-that nyang riöh,

24 laju geupeugah ubak awaknyan, "Teubiet kheueh gata banmandum! Aneuëk nyoe hana maté, na kheueh teungét." Awaknyan bandum jipeukém Isa.

25 Óh ka jiteubiet awaknyan bandum, Isa laju geutamong lam bilék aneuëk nyan sira geumat jaroe jih. Dan laju jibeudôh aneuëk inong nyan.

26 Haba nyan sampoe ka meugah bansaboh daerah nyan.

27 Isa laju geujak nibak teumpat nyan dan na dua droe ureuëng buta jiseutôt Gobnyan rot likot. Awaknyan jiteumawök, "He Aneuëk Nabi Daud, neugaséh kheueh keu kamoe!"

28 Watée Isa geutamong lam rumoh nyan, bandua droe ureuëng buta nyan jijak ubak Gobnyan. Isa laju geutanyong ubak awaknyan, "Peu kheueh gatanyoe tapeucaya bawa Ulôn nyoe hase lôn peupuléh gata?" "Peucaya, Pak!" jawueub awaknyan.

29 Laju Isa geumat mata awaknyan sira geupeugah, "Sabab gata peucaya, teuma beujeuet kheueh peue nyang gata lakée."

30 Teuma awaknyan ka jeuet jimeungieng. Isa geupeu-ingat ubak awaknyan deungan kreueh, mangat bék jipeugah hai nyan ubak soe mantong.

31 Teuma awaknyan laju jijak dan jipeugah teuma keuhai Isa nyan u tieb-tieb daerah.

32 Watée bandua droe awaknyan ka jijak, na sidroe ureuëng kalu nyang ka jikuasa lé roh jeuhet laju jiba ubak Isa.

33 Isa laju geu-use roh jeuhet nyan dan bak watée nyan cit ureuëng kalu nyan ka jeuet jipeugah haba. Ureuëng ramé nyan hireuen dan jimarit sabe keudroe-droe, "Gohlom na kamoe kalon nyang lagée teujadi di Israel."

34 Teuma ureuëng-ureuëng Farisi jipeugah, "Ubak roh-roh jeuhet kheueh nyang brijihnyan meukuasa keu jiuse roh-roh jeuhet nyan."

35 Meunan kheueh sabe Isa geukeulileng nibak banda nyang saboh u banda nyang laén, dan nibak gampông nyang saboh u gampông nyang laén. Gobnyan geupeubeuet ureuëng laén di rumoh-rumoh iébadat, dan geupeusampoe Haba Gét keuhai pakriban Po teu Allah geumat peurintah sibagoe Raja. Gobnyan geupeu puléh ureuëng-ureuëng nyang meudeurita meubagoe macam peunyakét dan nyang cacat tuboh.

36 Watée Isa geukalon ureuëng ramé nyan, Gobnyan weueh that-that keu awaknyan, sabab awaknyan ka bingong dan hana meudaya, lagée bubiri hana tukang rabe.

37 Laju Isa geupeugah ubak murit-murit Geuh, "Nyang teupot jai that, teuma tukang pot nyang bacut.

38 Sabab nyan lakée kheueh ubak ureuëng po lampôh nyan mangat jikirém ureuëng pot hase lampôh gobnyan."

CHAPTER 10

Bak siuroe Isa geuhôi ban dua bliah droe murit Gobnyan keu geujak meusapat. Laju geubri ubak awaknyan kuasa mangat jeuet geu-use roh-roh jeuhet meunan cit jeuet geupeu puléh sigala macam peunyakét dan meubagoe macam cacat tuboh.

2 Nan bandua bliah droe rasui nyan na kheueh: nyang keu phon, Simon (Nyang geuhôi

ngon nan Petrus) deungon syedara gobnyan Andreas, laju Yakobus ngon syedara gobnyan Yahya, awaknyan na kheueh aneuëk-aneuëk Zebedeus.

3 Óh lheueh nyan Pilipus dan Bartolomeus, deungon Tomas, dan Matius, tukang kutéb cukée meunan cit Yakobus aneuëk Alfeus, dan Tadeus;

4 dan nyang paleng akhé Simon, si patriot dan Yudas Iskariot nyang meukhianat ubak Isa.

5 Ban dua blaih droe rasui nyan laju geu-utus lé Isa deungon geubri peutunyok-peutunyok lagée nyoe, "Bék kheueh gata jak u daerah nyang kon daerah ureuëng Yahudi. Dan bék cit teuma u banda-banda ureuëng Samaria.

6 Teuma tajak kheueh ubak ureuëng-ureuëng Israel, khusos jih ubak awaknyan nyang sisat.

7 Neupeugah kheueh ubak awaknyan bahwa Po teu Allah deungon sigra geumat peurintah sibagoe Raja.

8 Neupeupuléh kheueh ureuëng-ureuëng nyang sakét; peu-udeb kheueh ureuëng nyang ka maté; peupuléh kheueh ureuëng nyang keunong peunyakét kulét nyang cukob parah, dan neu-use kheueh roh-roh jeuhet. Gata ka neuteurimong bandum nyan deungon cuma-cuma. Teuma, neubri kheueh atra nyan deungon cuma-cuma.

9 Bék neuba péng méuh, péng pirak atawa péng teumaga.

10 Meunan cit bék teuma neuba baluem seudeukah, atawa dua ôn peukayan keu beukai gata nibak teumpat tugaih, atawa sipatu, atawa pih tungkat. Sabab ureuëng nyang meukeureuja ka sipatot jih teujamin peue-peue nyang jipeureulée.

11 Meunyoe gata ka trok u banda atawa gampông, neumita kheueh sidroe ureuëng nyang geutem teurimong gata. Tinggai kheueh ngon ureuëng nyan sampoe gata neujak ho laén teuma.

12 Watée gata neutamong lam rumoh, neupeugah kheueh lagée nyoe, "Seumoga Tuhan geubri beureukat ubak gatanyoe."

13 Meunyoe ureuëng-ureuëng lam rumoh nyan geuteurimong gata, bah kheueh saleuem gata nyan teutab nibak awaknyan. Teuma meunyoe awaknyan hana jiteurimong gata, neutarek kheueh lom teuma saleuem gata nyan.

14 Meunyoe na rumoh atawa banda nyang hana jitem teurimong gata atawa hana jitem deungoe gata, neutingga laju teumpat nyan dan geureutôk kheueh abée nyang na bak tapak gaki gata.

15 Ingat kheueh! Bak Uroe Kiamat, ureuëng banda Sodom dan Gomora teuma leubeh mudah geupeu-amphon lé Allah, nibak ureuëng-ureuëng nyang na di banda nyan!"

16 "Peurati kheueh nyoe: Ulôn utus gata lagée bubiri nyang sisat lamkawan asée srigala nyang juwah. Gata harôh waspada lagée uleue dan jujoe até lagée cicém mirah pati.

17 Meujaga-jaga kheueh, sabab gatanyoe teuma jidrob dan jiba ubak sidang-sidang mahkamah. Gata teuma jiseksa di rumoh-rumoh iébadat.

18 Gata teuma jiba ukeue peunguasa-peunguasa dan raja-raja sabab gata taseutôt Ulôn. Dan nyan kheueh watée nibak gata keu gata meusaksi keuhai ulôn ubak awaknyan dan ubak ureuëng-ureuëng nyang hana jituri Po teu Allah.

19 Teuma meunyoe gata jiba keu jipeusidang di kantô peungadelan, bék khawate keuhai peue nyang keuneuk gata peugah, atawa pakriban gata harôh tapeugah haba. Sabab peue nyang keuneuk gata peugah nyan, teuma neubri téé ubak gata óh trok bak watée jih.

20 Sabab nyang peugah haba bak watée nyan kon kheueh gata, teuma Roh Bapak nyang na dalam syeuruga, rot gata.

21 Teuma teuka bak saboh watée ureuëng jeuet jijok syedara jih keudroe keu jipoh maté.

Dan nyan pih teuma teuka nibak ayah ngon aneuëk gobnyan. Aneuëk-aneuëk miet teuma jilawan ma ngon yah jih, dan jijok awaknyan keu jipoh maté.

22 Gata teuma jibanci lé bandum ureuëng sabab gata murit Ulôn. Teuma ureuëng nyang meuteuen sampoe bak akhé dudoe geupeu seulamat.

23 Meunyoe gata ji-iénanya bak saboh banda, beutaplueng kheueh ubak banda nyang laén. Ulôn bri téé ubak gata: Sigohlom gata seuleusoe tajak bandum u banda-banda nyang na di Israel, Aneuëk Manusia ka trok geuteuka.

24 Murit hana leubeh rayeuk nibak gurée jihnyan, dan peulayan hana leubeh rayeuk nibak po jih.

25 Ka seb meunyoe sidroe murit saban lagée gurée jihnyan, dan sidroe peulayan lagée po droe jih. Meunyoe ulée keuluwarga ka geuboh nan Beelzebul, peuteuk lom bansaboh asoe rumoh. Awaknyan teuma teuboh nan nyang leubeh brok nibak nan nyan!"

26 "Bék kheueh teumakot keu manusia. Hana nyang teusöm, nyang hana teuma leumah, dan hana nyang teurahsia nyang hana teuma teupeugah.

27 Peue nyang Ulôn peugah ubak gata dalam seupôt harôh kheueh gata peugah lom di dalam peungéh bak watée uroe. Dan peue nyang teusháh bak punyueng gata, jak peumaklum kheueh nyan ubak rakyat ba!

28 Bék kheueh teumakot keu awaknyan nyang jipoh tuboh, teuma hana kuasa jipoh jiwa. Beuteumakot kheueh keu Po teu Allah nyang meukuasa geupeubinasa bah kheueh nyan tuboh meunan cit jiwa lam apui nuraka.

29 Dua boh cicém tulôe meuteumé teubloe deungon sineuk mata péng nyang paleng ubit. Lagée nyan hana meusaboh pih rhoth bak tanoh meunyoe hana geukeuheundak lé Bapak gata.

30 Padub na lé jeumeulah ôk bak ulée gata pih ka geubileueng.

31 Sabab nyan, bék kheueh teumakot! Gata leubeh meuyuem nibak cicém-cicém tulô nyan!"

32 "Barang gasoe jipeucaya dikeue rakyat ba bahwa gobnyan murit Ulôn, teuma Ulôn pih Lôn akui ureuëng nyan dikeue Bapak Ulôn di dalam syeuruga.

33 Teuma, barang gasoe nyang ji iengkeue Ulôn dikeue rakyat ba bahwa jihnyan murit Ulôn, teuma Ulôn pih Lôn iengkeue jih nyan dikeue Bapak Ulôn di syeuruga."

34 "Bék kheueh neusangka bahwa Ulôn ba damé atueh donya nyoe. Ulôn hana Lôn ba damé, teuma sitree.

35 Ulôn nyoe teuka sampoe jeuet keusabab aneuëk agam jilawan bapak jih, dan aneuëk inong jilawan mak jih, meunan cit meulintée nyang inong jilawan mak tuwan jih.

36 Nyoe, nyang teuma jeuet keumusoh nyang paleng rayeuk na kheueh anggota keuluwarga droe jih.

37 Ureuëng nyang jigaséh keu bapak jih dan mak jihnyan leubeh nibak jigaséh keu Lôn, ureuëng nyan hana patôt jeuet keu murit Lôn. Meunan cit deungon ureuëng nyang jigaséh keu aneuëk jih nyang agam atawa aneuëk inong leubeh nibak jigaséh keu Lôn.

38 Dan ureuëng nyang hana jitem gulam saleb gobnyan dan hana teuma jitem seutôt Ulôn, ureuëng nyang lagée nyan hana patot jeuet keu murit Lôn.

39 Ureuëng nyang jipeuteun udeb jih, ureuëng nyan teuma gadôh udeb jihnyan, teuma ureuëng nyang gadôh udeb jih sabab seutia keu Ulôn, ureuëng nyan teuma meuteumé udeb."

40 "Ureuëng nyang teurimong gata, ureuëng nyan jiteurimong Ulôn. Dan ureuëng nyang teurimong Ulôn, saban cit geuteurimong ureuëng nyang utus Ulôn.

41 Ureuëng nyang teurimong Nabi sabab gobnyan keubiet Nabi, ureuëng nyan teuma

geuteurimong upah sidroe Nabi. Dan soe mantong nyang teurimong sidroe ureuëng nyang gét sabab gobnyan gét, ureuëng nyan teuma jiteurimong upah sidroe ureuëng gét.

42 Soe-soe nyang jitem jok ié jieb, bahpih ié leupie keu sidroe nibak ureuëng-ureuëng nyang hina nyoe, sabab gobnyan murit Lôn, peucaya kheueh gobnyan pasti meuteumé upah!"

CHAPTER 11

Oh ka lheueh Isa geubri bandum peutunyok-peutunyok ubak bandua blaih droe murit Gobnyan, laju geujak dan geuttinggai teumpat nyan. Gobnyan geujak seumeubeuet dan geupeusampoe peusan-peusan nibak Po teu Allah bak banda-banda nyang rab-rab disinan.

2 Nabi Yahya Pumanö nyang mantong lam glab geudeungoe peue-peue nyang geupeubuet lé Almaseh. Laju lé gobnyan geuyue ubak na padub droe murit geuh keujak meurumpok ngon Isa keuneuk teumanyong,

3 "Peu kheueh Bapak nyang trok lagée nyang ka geumeuanji lé Po teu Allah, atawa peu kheueh harôh kamoe preh ureuëng laén?"

4 Geujaweeub lé Isa, "Neujak gisa kheueh laju ubak Nabi Yahya Pumanö dan neupeugah laju peue-peue nyang gata deungoe dan gata kalon:

5 Ureuëng buta deuh jimeungieng, ureuëng lapée ka jeuet jijak, dan ureuëng meupeunyakét kulét nyang lumpah parah ka puléh; ureuëng tuloe ka deuh jideungoe, ureuëng maté udeb lom teuma, dan Haba Gét nibak Po teu Allah geupeusampoe keu ureuëng-ureuëng gasien.

6 Mubahgia kheueh ureuëng nyang hán tulak Ulôn!"

7 Óh ka geujak bandum utosan Nabi Yahya Pumanö nyan, Isa laju geupeu phon peugah haba keuhai Nabi Yahya Pumanö, kheun Gobnyan, "Gata nyoe tajak u padang pasi peue nyang gata jak ngieng? Peu kheueh siôn naleueng nyang jipoet lé angén?

8 Gata tajak peue nyang gata jak ngieng? Peu kheueh sidroe ureuëng nyang jisök peukayan tari? Ureuëng-ureuëng nyang sök peukayan lagée nyan teumpat jih bak meuligoe!

9 Teuma, peubuet gata tajak u padang pasi? Peu kheueh gata jak ngieng nabi? Beutôi, leubeh nibak sidroe nabi.

10 Sabab Nabi Yahya nyan kheueh nyang teupeugah lam ayat Alkitab nyoe, 'Nyoe kheueh utosan Ulôn, kheun Po teu Allah, Ulôn utus gobnyan leubeh dilée nibak Gata mangat gobnyan geupeuhah jalan keu Gata.'

11 Ingat kheueh! Ateueh rhueng donya nyoe hana ureuëng laén nyang leubeh rayeuk nibak Nabi Yahya Pumanö. Bah pih lagée nyan, ureuëng nyang paleng ubit lamkawan umat Po teu Allah ureuëng nyan leubeh rayeuk nibak Nabi Yahya Pumanö.

12 Yoh phon Nabi Yahya Pumanö geujak peusampoe beurita gobnyan sampoe ubak watée nyoe, umat Po teu Allah jilawan lé ureuëng-ureuëng nyang meu-useuha keuneuk kuasa ateueh gobnyan deungan cara paksa.

13 Akhé jih sampoe trok Nabi Yahya Pumanö, bandum huköm Nabi Musa dan ajaran nabi-nabi na teupeugah keuhai-hai nyang harôh teujadi.

14 Dan meunyoe gata neutem peucaya, nabi Yahya nyan kheueh Ilyas, keuhai gobnyan teuka ka lheueh teupeugah.

15 Meunyoe na geulinjueng, deungoe kheueh!

16 Deungan peue Lôn peusaban ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe? Awaknyan lagée

aneuëk manyak nyang duek-duek bak keude. Saboh kawan nyoe jihôi kawan nyang laén,

17 'Kamoe keuneuk peumeuén ca-e geumbira keu gata nyoe, teuma gata hana tatem meunari! Kamoe meuca-e lagu meuba-e, dan gata hana tatem mo!'

18 Nabi Yahya ka trok -- gobnyan geupuasa dan hana geujieb ié anggô; dan di ureuëng ramé jipeugah, 'Gobnyan ka jitamong jén!'

19 Jinoenyoë Aneuëk Manusia, ka teuka -- Gobnyan geu makheun dan geujieb ié; laju lé ureuëng ramé geupeugah, 'Ngieng kheueh ureuëng nyan! Leuba, peumabök, rakan ureuëng kutéb cukée dan rakan ureuëng peubuet desya.' Bah pih meunan, keubijaksanaan Po teu Allah teubri bukeuti nibak hase-hase nyan."

20 Dan Isa laju geupeu phon seurapa keu banda-banda, di teumpat Gobnyan paleng jai geupeugét buet nyang ajaéb. Sabab ureuëng-ureuëng nyang na lam banda nyan hana jitem meutobat nibak desya-desya nyang ka jipeubuet.

21 "Cilaka gata, Korazim! Dan cilaka teuma gata, he Betsaida! Sangkira jih buet-buet nyang ajaéb ka geupeubuet lamkawan gata nyan pih ka teupeubuet di Tirus dan Sidon, pasti ureuëng-ureuëng nyang na nibak teumpat nyan ka treb that meutobat nibak desya-desya jihnyan dan jingui peukayan meuduka cita dan geuboh abée di atueuh ulée.

22 Ingat kheueh, bak Uroe Kiamat, ureuëng-ureuëng Tirus dan Sidon teuma leubeh mudah geupeu-amphon lé Po teu Allah nibak gata!

23 Teuma gata, hé banda Kapernaum! Peu kheueh gata teupeumanyang cit teuma sampoe trok u dalam syeuruga? Hana! Teuma gata teuböh lam apui nuraka! Sabab dak jeuët buet-buet nyang ajaéb nyan ka lheueh teupeubuet di Sodom, Sodom nyan mantong na sampoe bak watée nyoe!

24 Ingat, nibak Uroe Kiamat, ureuëng Sodom leubeh mangat geupeu-amphon lé Po teu Allah nibak gata!"

25 Bak watée nyan Isa meudoá, "Bapak, nyang mat kuasa atueuh langét ngon bumoe! Ulôn lakée teurimong gaséh ubak Droeneueh sabab bandum nyan Droeneueh nyang rahsia nibak ureuëng-ureuëng nyang carông dan meu-iéleumé, teuma Droeneueh tunyok ubak ureuëng-ureuëng nyang hana sikula.

26 Nyan kheueh nyang teuba keu galak até Bapak."

27 Laju Isa geupeugah lom, "Banmandum nyan pih ka geujok lé Bapak keu Ulôn. Hana meusidroe pih nyang turi Aneuëk, seulaén Bapak. Meunan cit hana nyang turi Bapak seulaén Aneuëk, dan ureuëng-ureuëng keu Aneuëk nyan geupeuturi Bapak.

28 Tajak kheueh ubak Ulôn he gata bandum nyang reuôh reuah, dan nyang teurasa beuban teuh brat; Ulôn teuma nyang peupuih rukueng gata.

29 Seutôt kheueh peue-peue nyang Ulôn peurintah dan meurunoe kheueh ubak Ulôn. Sabab Ulôn nyoe leumoh leumbot dan miyueb até, teuma gata meurasa mangat.

30 Sabab peue-peue nyang Ulôn peurintah keubiet mangat lumpah na, dan beuban nyang Ulôn keubah atueuh gata nyan phui lumpah na."

CHAPTER 12

Bak siuroe, uroe Sabat, watée Isa geujak rot lampôh gandom gob, murit-murit Gobnyan laju geupot boh gandom, laju geupajoh boh gandom nyan sabab ka deuk that.

2 Watée jingieng hai nyan lé ureuëng-ureuëng Farisi, awaknyan laju jipeugah ubak Isa, "Kalon kheueh! Murit-murit Droeneueh ji-iengkeue hukôm agama geutanyoe deungon cara jipeubuet nyang geutham bak uroe Sabat."

3 Geujawueub lé Isa, "Peu kheueh gohlom na gata beuet peue nyang ka geupeubuet lé

Nabi Daud watée gobnyan ngon murit-murit gobnyan deuek?

4 Gobnyan geutamong lam Baét Allah; teuma laju geupajoh ruti nyang ka teupeuseumah keu Po teu Allah. Padahai meunurot huköm agama geutanyoe, gobnyan meunan cit deungon murit-murit gobnyan hana jeuet geupajoh ruti nyan -- nyang jeuet pajoh na kheueh imeum-imeum mantong.

5 Atawa peu kheueh gohlom na gata beuet didalam huköm Nabi Musa bahwa tieb-tieb uroe Sabat imeum-imeum nyang peubuet tugaih bak Baét Allah, geu-iengkeue peuratoran uroe Sabat, teuma hainyan hana geupeusalah?

6 Neusimak kheueh peue nyang Ulôn peugah nyoe: disinoe na nyang leubeh rayeuk nibak Baét Allah.

7 Lam Alkitab na meutuléh: Gaséh sayang kheueh nyang Ulôn lakée, bukon keureubeuen beulatang. Meunyoe seukira jih gata beutôi-beutôi muphom peue nyang Ulôn peugah nyan, pasti gata hana tapeusalah ureuëng-ureuëng nyang hana meusalah.

8 Sabab Aneuëk Manusia meukuasa ateueh uroe Sabat."

9 Isa teuma laju geuttinggai teumpat nyan teuma geujak u dalam saboh rumoh iébadat.

10 Nibak teumpat nyan na ureuëng nyang jaroe jihnyan lapée siblaih. Na meupadub droe nyang teungoh jimita salah nyang geupeubuet lé Isa, awaknyan laju jitanyong ubak Isa, "Peu kheueh jeuet teupeupuléh ureuëng bak uroe Sabat?"

11 Geujawueub lé Isa, "Meunyoe sangkira jih na sidroe lamkawan gata na tapeulara saboh bubiri, dan bak uroe Sabat bubiri nyan rhot lam mon nyang lumpah that lhok; peu kheueh ureuëng po bubiri nyan hana jiuseuha jipeuteungoh bubiri lam mon nyan?

12 Nyan, manusia leubeh muyuem nibak bubiri! Teuma, meunyoe meunan, jeuet teutulóng gob bak uroe Sabat."

13 Óh lheueh nyan Isa geupeugah ubak ureuëng nyang jaroe jih lapée siblaih nyan, "Sunyueng kheueh keunoe jaroe gata." Ureuëng nyan lajujisunyueng jaroe jihnyan, dan jaroe nyan laju puléh lagée jaroe siblaih treuk.

14 Teuma lé ureuëng-ureuëng Farisi laju jitinggai rumoh iébadat nyan, teuma laju jijakmupakat keuneuk poh maté Isa.

15 Isa geuteupeue bahwa ureuëng-ureuëng Farisi nyan na niet brok keu Gobnyan. Teuma, Gobnyan laju geujak nibak teumpat nyan dan jai that ureuëng laén nyang seutôt Gobnyan. Laju Gobnyan geupeu puléh bandum ureuëng nyang sakét.

16 Teuma Gobnyan geutham ureuëng-ureuëng nyang geupeu puléh nyan bék jipeugah bak ureuëng laén keuhai Gobnyan.

17 Deungon lagée nyan jeuet teuk peue nyang ka geupeugah lé Allah rot Nabi Yesaya,

18 "Nyoe kheueh utosan lôn nyang ulôn piléh, Ureuëng nyang Lôn gaséh dan biet that galak até Lôn. Roh Ulôn teuma Lôn bri keu Gobnyan, keuadelan Lôn teuma jipeusampoe keu bansa-bansa.

19 Gobnyan hana geumeudakwa atawa geu-geumeuciek, atawa meupidato bak rot ueh raya.

20 Trieng nyang leunuet hana teuma geuleugôt panyöt nyang mala hana teuma geupeulon. Gobnyan teuma meujuang sampoe keuadelan meuteumé;

21 banmandum bansa geupeutroh harapan keu Gobnyan."

22 Óh lheueh nyan laju jiba ukeue Isa sidroe ureuëng buta dan kalu sabab ka jikuasa lé roh jeuhet. Isa laju geupeu puléh ureuëng nyan sampoe ka jeuet jipeugah haba ngon jikeumalon.

23 Bandum ureuëng hireuen sira jipeugah, "Mungken nyoe kheueh Gobnyan Aneuëk Nabi Daud nyang ka geupeu janji lé Po teu Allah nyan?"

- 24** Watée ureuëng-ureuëng Farisi jideungoe hai nyan, awaknyan jijawueub, "Ureuëng nyoe nyang jeuet geu-use roh jeuhet, sabab Beelzebul, ulée roh-roh jeuhet, ka geubri kuasa nyan keu Gobnyan."
- 25** Isa geuteupeue pikeran ureuëng Farisi nyan. Teuma Gobnyan laju geupeugah ubak awaknyan, "Meunyoe na saboh nanggroe ka peucah beulah sampie ka jeuet meukawöm-kawöm nyang musoh meumusoh, nyan tanda jih nanggroe nyan hana ék meuteuen. Teuma saboh banda atawa keuluwarga nyang teujadi peucah beulah dan jeuet keumusoh saboh deungon nyang laén teuma nyang lagée nyan rhot keu ancoe.
- 26** Meunan cit teuma lam keurajeuen Iblih; meunyoe na saboh kawan teu-use kawan nyang laén, teuma keurajeuen Iblih nyan ka teujadi peucah beulah dan laju ancoe.
- 27** Gata tapeugah bahwa Ulôn use roh jeuhet sabab kuasa Beelzebul. Meunyoe meunan deungon kuasa soe kheueh murit-murit gata jiuse roh jeuhet. Murit-murit gata keudroe nyang jeuet keutanda bahwa gatanyoe salah!
- 28** Teuma Ulôn use roh jeuhet deungon kuasa Roh Allah. Dan nyan na kheueh sibagoe tanda bahwa Allah ka geupeu phon mat peurintah lamkawan geutanyoe.
- 29** Pakriban ureuëng hase jitamong lam rumoh ureuëng kha keu jijak reupah hareuta ureuëng nyan, meunyoe ureuëng kha nyan hana teu-ikat leubeh ilée? Óh lheueh nyan, barô kheueh gobnyan hase jicok bandum atra ureuëng nyan.
- 30** Ureuëng nyang hana jidong blaith Lôn nyang sikeubiet jih ureuëng nyan ka jilawan Ulôn. Dan ureuëng nyang hana jitem tulông Ulôn nyang sikeubiet jih ka jipeureulôh nyang Ulôn peubuet!
- 31** Ngon sabab nyan, beutateupeu kheueh, meunyoe na ureuëng jipeubuet desya ngon jimeututoe nariet nyang hina, ureuëng nyan jeuet teupeu amphon! Teuma meunyoe ureuëng nyang jihina Roh Po teu Allah, ureuëng nyan hana jeuet teupeu amphon!
- 32** Meunyoe na ureuëng jipeugah sipeue-peue nyang sifeuet jih jilawan Aneuëk Manusia, ureuëng nyan jeuet teupeue amphon, teuma meunyoe ureuëng nyan jihina Roh Po teu Allah, ureuëng nyang lagée nyan hana jeuet geupeu amphon, bah kheueh nyan bak watée nyoe meunan cit óh uroe akhirat!"
- 33** "Mangat boh kayée nyan gét, bak jih harôh subo ngon gét. Meunyoe bak jih hana subo ngon gét, bôh jih pih hana gét. Subö jih bak kayée nyan leumah teukalon nibak bôh jih.
- 34** Gata ureuëng jeuhet, pakriban mungken gata jeuet tapeugah hai-hai nyang gét meunyoe gata jeuhet? Peue nyang jipeugah lé babah nyan kheueh teuma nyang teusuréh dalam até!
- 35** Ureuëng nyang gét geumeututoe nyang jroh sabab ureuëng nyan peunoh ngon nyang gét. Seubalek jih, ureuëng nyang jeuhet jimeututoe hai-hai nyang jeuhet sabab gobnyan peunoh ngon nyang jeuhet.
- 36** Teuma, ingat kheueh: bak Uroe Kiamat, tieb-tieb ureuëng harôh meutanggong jawueub ateueh tieb-tieb nariet nyang ka jipeugah nyang hana meuguna.
- 37** Sabab tutoe gata keudroe kheueh nyang teungui keu teupeuputôh peu kheueh gata meusalah atawa beuna."
- 38** Óh lheueh nyan na meupadub droe gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi geupeugah, "Bapak gurée, kamoe keuneuk kalon Droeneueh neupeuleumah buet nyang ajaéb."
- 39** "Keubiet that jeuhet jih dan doraka jih ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe!" Geujawueub lé Isa, "Gata nyoe talakée mangat Lôn peuleumah buet ajaéb? Keu gata hana teubri bah pih meusaboh buet ajaéb, malengkan keuajaéban Nabi Yunus.
- 40** Nabi Yunus tinggai lhée uroe lhée malam dalam pruet uengkot raya. Meunan cit

deungon Aneuëk Manusia teuma tinggai lhée uroe lhée malam dalam pruet bumoe.

41 Bak Uroe Kiamat, peunduduek Niniwe teuma jibeudôh meusigoe ngon ureuëng-ureuëng jamén nyoe dan jitûdôh awaknyan. Sabab ureuëng-ureuëng Niniwe nyan ka meutobat nibak desya-desya jih nyan, watée Nabi Yunus geu-khutubah ubak awaknyan. Teuma disinoe bak watée nyoe na nyang leubeh rayeuk nibak Nabi Yunus!

42 Bak Uroe Kiamat, ratu nibak nanggroe Seulatan teuma geubeudôh meusigoe-sigoe ngon ureuëng-ureuëng jamén nyoe dan geutudôh awaknyan. Sabab keu teudeungoe peurunoe Nabi Sulaiman nyan bijak, ratu nyan kuasa geujak nibak nanggroe geuh nyang jiôh that di ujung bumoe. Teuma disinoe bak watée nyoe na nyang leubeh rayeuk nibak Nabi Sulaiman!"

43 "Meunyoe roh jeuhet jitinggai sidroe-droe ureuëng, roh nyan jikeulileng bak teumpat-teumpat nyang tho keu jimita teumpat peuniyôh, teuma nyang jimita nyan hana meuteumé.

44 Ngon sabab nyan laju jipeugah, 'ulôn teuma lôn gisa u rumoh nyang ka lôn tinggai.' Watée awaknyan ka trok keudeh, rumoh nyan ka shoh, gleh dan teu-atoe.

45 Laju jijak dan jiba tujoh droe roh nyang laén nyang leubeh jeuhet nibak jih nyan. Óh Iheueh nyan awaknyan laju jitamong lam tuboh ureuëng nyan, laju jitinggai lam badan ureuëng nyan. Teuma akhé jih keuadaan ureuëng nyan leubeh brok nibak bak nyang kaka. Nyan kheueh teuma nyang jeuet deungon ureuëng-ureuëng jeuhet bak jamén nyoe."

46 Teungoh Isa mantong geupeugah haba deungon ureuëng ramé nyan, teuka teuk ubak Gobnyan mak Geuh ngon syedara-syedara Gobnyan. Awaknyan geudong diluwa sira geu-useuha mangat hase geumariet deungon Gobnyan.

47 Na kheueh sidroe lamkawan ureuëng ramé nyan, nyang na nibak teumpat nyan jipeugah ubak Isa, "Hai pak, mak neueh ngon syedara droeneueh na di luwa. Awaknyan keuneuk peugah haba deungon Bapak."

48 Laju geujawueub lé Isa, "Soe kheueh mak Ulôn? Soe kheueh teuma syedara-syedara Lôn?"

49 Laju Gobnyan geutunyok ubak murit-murit Geuh sira geupeugah lagée nyoe, "Nyoe kheueh mak ngon syedara-syedara Lôn.

50 Ureuëng nyang peubuet keuheundak Bapak Ulôn di syeuruga, nyan kheueh syedara Ulôn nyang agam, syedara inong, dan mak Ulôn."

CHAPTER 13

Bak uroe nyan cit teuma Isa geujak nibak rumoh nyan dan laju geujak bak binéh danau dan geuduek bak binéh danau nyan.

2 Jai lagoena ureuëng nyang meuhudom ban silingka Isa, lé sabab nyan laju geujak duek lam peurahô, teuma di ureuëng ramé nyan jidong meuriti bak binéh panté.

3 Teuma Isa laju geupeurunoe ureuëng ramé nyan deungon miseue keuhai-hai nyang lumpah lé. "Sidroe ureuëng meutani jijak tabu bijéh," meunan kheueh Isa geupeu phon meucalitra.

4 "Teungoh geutabu bijéh nyan, na bijéh nyang rhot atueuh rot ueh. Laju jiteuka cicém jijak catuek bijéh nyan sampoe habéh.

5 Na teuma nyang rhot bak teumpat nyang meubatée-batée, nyang tanoh jih cit bacut. Bijéh-bijéh nyan bagaiah that jitimoh sabab kureueng tanoh.

6 Teuma watée mata uroe ka jipeuphon teungoh, bijéh-bijéh nyang bantimoh nyan ka jipeuphon layée, óh Iheueh nyan tho dan maté sabab ukeue jih hana jitamong sampoe óh

Ihok.

7 Na teuma bijéh nyang rhot di teungoh-teungoh tamah meuduro. Tamah meuduro nyan laju jitimoh sampoe habéh teutob bubena bijéh-bijéh nyan akhé jih maté.

8 Teuma na cit bijéh nyang rhot bak tanoh nyang luhu, jitimoh laju jimuboh; na nyang sireutôh, na nyang nam ploh, dan na cit nyang lhée ploh go ganda."

9 Óh ka lheueh geucalitra bandum miseue nyan laju geupeugah lé Isa, "Meunyoe gata na punyueng, deungoe kheueh!"

10 Óh lheueh nyan murit-murit Isa geuteuka dan geutanyong ubak Gobnyan, "Pakon Bapak neuboh miseue meunyoe neumeututoe ngon ureuëng ramé nyan?"

11 Geujawueub lé Isa, "Sabab gata ka geubri anugeurah keu neuteupeue rahsia pakriban Po teu Allah geumat peurintah, teuma keu awaknyan hana.

12 Sabab ureuëng nyang ka lheueh na, teuma geubri nyang leubeh le lom, dan ureuëng nyan teuma leubeh hareuta. Teuma, ureuëng nyang hana sapeue na, nyang bacut nyang na nibak ureuëng nyan geucok lom teuma.

13 Nyang kheueh sabab jih Ulôn peugah ngon miseue meunyoe Ulôn peugah haba ngon ureuëng ramé, sabab awaknyan jimeungieng, teuma lagée ureuëng nyang hana deuh keumalon; awaknyan jideungoe teuma lagée ureuëng nyang hana deuh teudeungoe dan hana muphom.

14 Deungon lagée nyan jeuet kheueh peue nyang ka geupeugah lé Nabi Yesaya, 'Po teu Allah meufureuman: awaknyan teuma sabe jideungoe teuma hana muphom; Awaknyan sabe na jisimak teuma hana jiteupeu peue-peue teuma nyang teujadi.

15 Sabab pikeran ureuëng nyoe ka tumpôi, geulinyueng awaknyan ka tulo dan mata awaknyan ka teupeupét. Nyoe jeuet mangat mata awaknyan bék jikeumalon, geulinyueng awaknyan bék teudeungoe sapeue, pikeran awaknyan bék muphom dan bék jigisa bak Ulôn, laju Ulôn peupuléh awaknyan! "

16 "Teuma keubiet meu-untông gatanyoe bandum," geupeugah lé Isa bak murit-murit Gobnyan, "sabab gata beutôi tameungieng dan neumeudeungoe.

17 Ingat kheueh lé that nabi dan ureuëng nyang taát ubak Po teu Allah meuhéuet that keuneuk geukalon lagée nyang gata ngieng bak watée nyoe, teuma hai nyan hana awaknyan kalon. Awaknyan meuheuét that keuneuk jideungoe peue nyang gata deungoe bak watée nyoe, teuma hai nyan hana awaknyan deungoe."

18 "Deungoe peue makna miseue keuhai ureuëng teumabu bijéh nyan.

19 Bijéh nyang rhot ateueh rot lagée ureuëng nyang jideungoe haba pakriban Po teu Allah geumat peurintah, teuma hana jimuphom. Si jeuhet nyan jiteuka laju jireupah peue-peue nyang teutabu lam até awaknyan.

20 Bijéh nyang rhot bak teumpat nyang meubatée-batée, miseue ureuëng nyang jideungoe haba nyan, dan maté nyan cit geuteurimong deungon galak até.

21 Teuma haba nyan hana meu-ukeue lam até awaknyan, akhé jih hana treb meuteuen. Meunan awaknyan meuteumé keusosahan atawa keunong iénanya sabab haba nyan, watée nyan cit teuma awaknyan murtat.

22 Bijéh nyang rhot lam tamah meuduro miseue ureuëng nyang geudeungoe haba nyan, teuma khawate keuhai udeb jih dan nyang jipike sabe keu udeb mangat dan meuwáh. Sabab nyan haba nyang teuka nibak Po teu Allah jiginton lam até awaknyan akhé jih hana mubôh.

23 Dan bijéh nyang rhot bak tanoh nyang subo miseue ureuëng-ureuëng nyang geudeungoe haba nyan dan geupeu phon laju. Awaknyan jimuboh óh lé, na nyang sireutôh, na nyang nam ploh, dan na nyang lhée ploh goe lipat hase jih."

24 Isa geucalitra lom sabôh miseue keu ureuëng ramé nyan, kheun Gobnyan, "Meunyoe Po teu Allah nyang mat peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée nyoe: Sidroe ureuëng meugo geutabu bijéh nyang gét nibak blang gobnyan.

25 Bak simalam, watée bandum ureuëng teungoh mangat ji éh, musoh ureuëng meugo nyan teuka jijak sipreuk bijéh naleueng lakoe lam teungoh-teungoh bijéh gandom nyan, óh lheueh nyan laju jijak.

26 Watée sinaman nyan timoh dan mu-mu sinaman nyan ka jiteubiet, teuma deuh kheueh laju naleueng lakoe nyan.

27 Laju ureuëng-ureuëng nyang jigaji lé peutani nyan jijak ubak peutani nyan sira jipeugah, "Teungku, hat lôn teupeu droeneueh neupula bijéh nyang gét dalam blang Teungku? Pakriban jeuet hase jitimoh naleueng lakoe lam blang amphon?"

28 Geujawueeb lé ureuëng meugo nyan, 'Nyan buet nyang jipeuteuka lé musoh.' Dan di ureuëng-ureuëng nyang tueng upah ubak ureuëng meugo nyan geutanyong lom, 'Peu kheueh lé Teungku neuyue kamoe mangat kamoe jak lot bak naleueng lakoe nyan?'

29 'Hana peue,' geujawueeb lé gobnyan, 'Sabab meunyoe naleueng lakoe nyan teulot, eunteuk gandom nyan pih rhoh teutarek.

30 Bah kheueh naleueng lakoe nyan jitimoh watée trok watée musém mupot. Eunteuk ulôn peugah ubak ureuëng mupot nyan: Peusapat dilée bandum naleueng lakoe nyan, ikat, dan tot laju. Óh ka lheueh nyan peusapat teuma boh gandom, dan keubah laju u dalam gupôk.' "

31 Isa geucalitra lom miseue-miseue keu ureuëng ramé, kheun Gobnyan, "Meunyoe Allah geumat peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée miseue nyoe: sineuk aneuék sisawi jicok lé sidroe ureuëng, laju jipula lam ladang ureuëng nyan.

32 Aneuék sisawi na kheueh bijéh nyang paleng ubit. Teuma meunyoe ka timoh, bak sisawi nyan jeuet keu sinaman nyang paleng rayeuk lamkawan sinaman nyang laén, bak sisawi nyan jeuet keu bak kayée, mangat dum na cicém-cicém jijak keunan jipeugöt uempueng bak cabeueng-cabeueng kayée nyan."

33 Na miseue nyang laén nyang geucalitra lé Isa ubak ureuëng ramé, "Meunyoe Po teu Allah ka geumat peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée ragoe nyang geucok lé sidroe ureuëng inong, laju geucawoe deungon peuet ploh arée teupông teurigu mangat meukeumang banmandum!"

34 Bandum nyang geupurunoe lé Isa bak ureuëng ramé nyan deungon miseue-miseue.

35 Deungon lagée nyan teuma jeuet kheueh peue nyang ka geupeugah lé nabi, 'Ulôn peuguna miseue-miseue meunyoe Lôn peugah haba deungon awaknyan; ulôn peugah hai-hai nyang teusöm yoh phon that jeuet donya nyoe.'

36 Óh lheueh nyan Isa laju geuttinggai ureuëng ramé nyan, dan geutamong laju lam rumoh. Murit-murit Gobnyan geujak keunan sira geupeugah, "Ci Bapak peutrang keu kamoe makna miseue bak naleueng lakoe lamkawan bak gandom nyan."

37 Geujawueeb lé Isa, "Ureuëng nyang sipreuk bijéh nyang gét nyan na kheueh Aneuék Manusia.

38 Blang nyan na kheueh donya nyoe. Bijéh nyang gét nyan na kheueh ureuëng-ureuëng nyang ka jeuet keu umat Po teu Allah. Naleueng lakoe nyan na kheueh ureuëng nyang doeng blaih Iblîh.

39 Musoh nyang pula naleueng lakoe nyan na kheueh Iblîh. Musém mupot na kheueh Uroe Kiamat, dan ureuëng nyang pot nyan na kheueh malaikat-malaikat.

40 Lagée toh naleueng lakoe teupeusapat dan teutot lam apui hu, meunan cit teuma bak Uroe Kiamat singoh.

- 41** Aneük Manusia teuma geuyue ubak malaikat-malaikat Gobnyan jeuet geupeusapat lamkawan umat manusia bandum nyang jeuet keusabab manusia jipeubuet desya, dan bandum ureuëng laén nyang peubuet jeuhet.
- 42** Awaknyan bandum teuma teuböh lam sinungkée meu-apui nyang hu meuhuéb-huéb; disinan awaknyan teuma Jimoe dan meudeurita.
- 43** Dan ureuëng-ureuëng nyang jipeubuet keuheundak Po teu Allah ureuëng nyan meucanya lagée mata uroe lam Donya Barô Allah, Bapak awaknyan. Teuma, meunyoe na geulinyueng, deungoe kheueh!"
- 44** "Meunyoe Po teu Allah geumat peurintah, keuadaan jih lagée miseue umpamanyoe: Na atra nyang teuseubée lam tanoh laju jiteumé lé sidroe-droe ureuëng, dan jipeutamong lom lam tanoh. Oh lheueh nyan sabab galak that até jih, ureuëngnya jijak peubloe banmandum atra milék jih, lheuehnya laju jigisa dan jibloe tanoh nyan."
- 45** "Meunyoe Po teu Allah geumat peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée miseue umpamanyoe: Sidroe saudaga jimita mutiara-mutiara nyang meuhái yum."
- 46** Watée jihnyan jiteumé sineuk mutiara nyang lumpah ceudah get jih, laju jijak jipeubloe banmandum atra milék jih, lheuehnya laju jibloe mutiara nyang sineuk nyan."
- 47** "Meunyoe Po teu Allah geumat peurintah, keuadaan jih geuboh miseue ubak jeu nyang teutiek lam danau, lheueh nyan laju meuteumé meubagoe-bagoe eungkot."
- 48** Oh ka lheueh jeue nyan peunoh, jeue nyan laju jitarek ateueh darat lé neulayan-neulayan. Lheuehnya awaknyan jiduek laju jipiléh dan jipeumeungkréeh-meungkréeh eungkot-eungkotnya: Nyang get jikeubah lam guci dan nyang hana get jiböih.
- 49** Meunan kheueh haijih watée Uroe Dudoe, malaikat-malaikat geujak piléh ureuëng-ureuëng jeuhet nibak ureuëng-ureuëng nyang jipeubuet keuheundak Po teu Allah.
- 50** Lheuehnya ureuëng-ureuëng jeuhetnya geuböih lam sinungkée apui. Inan kheueh awaknyan Jimoe ba-e dan meudeurita."
- 51** "Peue ka muphom gata?" tanyong Isa, "Muphom Pak!" jawueb awaknyan.
- 52** Teuma geupeugah lom lé Isa, "Nyan kheueh sabab jih gurée agama nyang ka jeuet keu anggota umat Po Teu Allah, na kheueh lagée sidroe ureuëng po rumoh nyang jipeuteubiet nibak teumpat keuneubah hareuta jihnyan bandum barang-barang nyang barô ngon nyang treb."
- 53** Óh ka seuleusoe Isa geucalitra bandum miseue nyan, laju geuttinggai teumpat nyan,
- 54** dan geujakwoe teuma u gampông droe Gobnyan. Óh bantrok u gampông Gobnyan laju geujak seumeubeuet u rumoh iébadat, dan ureuëng-ureuëng nyang deungoe Gobnyan nibak teumpat nyan, hireuen lumpah na. Awaknyan jipeugah, "Dipat geuteumé lé ureuëng nyoe hikeumat nyang lagée nyan? Dan pane teuma Gobnyan meuteumé kuasa keu geupeuna buet ajaéb?
- 55** Kon kheueh ureuëng nyoe aneuëk tukang kayée? Dan kon kheueh Mariam nyan mak Gobnyan; dan syedara-syedara Gobnyan na kheueh Yakobus, Yusuf, Simon dan Yudas?
- 56** Dan kon kheueh syedara-syedara Gobnyan nyang inong tinggai disinoe? Dipat Gobnyan geuteumé banmandum nyan?"
- 57** Teuma awaknyan laju jitulak Isa. Laju Isa geupeugah ubak awaknyan, "Sidroe nabi jihoreumat dipat mantong, seulaén di gampông geuh keudroe dan di rumoh gobnyan keudroe."
- 58** Teuma deungon sabab nyan Isa hana lé geupeugöt buet nyang ajaéb sabab awak disinan hana jipatéh.

CHAPTER 14

Bak watée nyan Herodes, nyang mat kuasa atueh nanggroë Galilea, geudeungoe keuhai Isa.

2 Herodes geupeugah ubak peujabat-peujabat gobnyan, "Pasti nyoe Nabi Yahya Pumanö nyang ka udeb lom! Nyan kheueh sabab jih bak Gobnyan na kuasa keu geupeubuet nyang ajaéb."

3 Sabab sigohlom nyoe Herodes geuyue drob Nabi Yahya Pumanö dan geuyue ikat gobnyan sira geuyue peutamong lam glab. Herodes geupeubuet lagée nyan sabab Herodias, peurumoh syedara gobnyan keudroe, nyang nan geuh Pilipus.

4 Sabab ka lheueh geupeugah lagée nyoe lé Nabi Yahya ubak Herodes, "Hana jeuet gata meukawen ngon Herodias!"

5 Nyang sibeuna jih Herodes keuneuk peumaté Nabi Yahya nyan, teuma gobnyan teumakot ubak ureuëng ramé, sabab awaknyan ji-anggab Nabi Yahya nyan nabi.

6 Bak watée Herodes geupeuna khanuri keu teupeu ingat uroe ulang thon gobnyan, aneuëk inong Herodias jimeunari dikeue ureuëng ramé. Deungon nari dan likak aneuëk inong nyan, nyang biet-biet lumpah that galak até Herodes keu nari nyang diet nyan,

7 akhé jih Herodes geumeuanji ubak jihnyan deungon sumpah peue mantong nyang jilakée, teuma geubri keu ureuëng nyan.

8 Sabab ka jipeusuna lé ma aneuëk nyan, aneuëk dara nyan jipeugah, "Ulôn lakée ulée Nabi Yahya Pumanö bak uroe nyoe cit teuma nyang teuba atueh talam!"

9 Ban geudeungoe haba nyan, Herodes seudeh lumpah na. Teuma sabab gobnyan ka geumeubudôk dikeue jamé teuka, laju geupeutron titah mangat jeuet peue nyang jilakée lé aneuëk dara nyan teupeupeunoh.

10 Laju geuyue ubak ureuëng geuh mangat jijak laju u rumoh glab keu jijak khoh takue Nabi Yahya.

11 Óh lheueh nyan ulée Nabi Yahya nyang ka putôh nyan laju jikeubah lam talam dan jipeutamong u dalam sira jijok ubak aneuëk dara nyan. Dan di aneuëk dara nyan laju jiba teuma atra nyan ubak ma jihnyan.

12 Óh lheueh nyan murit-murit Nabi Yahya laju jijak cok manyét gobnyan dan jijak peukubu lam jrat. Dan óh lheueh nyan laju awaknyan jijak sira geupeugah ubak Isa.

13 Watée geudeungoe hai nyan lé Isa, laju geu-ék atueh peurahô sidroe Geuh mantong dan laju geuttinggai teumpat nyan, lheueh nyan geujak bak saboh teumpat nyang seungue. Teuma watée jideungoe lé ureuëng ramé keuhai nyan, awaknyan laju jitinggai banda-banda jih keudroe dan jijak seutôt Isa rot darat.

14 Watée Isa geutron nibak peurahô dan geukalon ureuëng ramé nyan, laju jiteuka inseuh keu awaknyan, dan geupeu puléh laju ureuëng nyang sakét nyang na lamkawan nyan.

15 Watée uroe ka seupôt, murit-murit Isa laju geupeugah ubak Gobnyan, "Uroe ka seupôt dan teumpat nyoe teu-aséng that nibak teumpat laén. Leubeh gét Bapak neuyue bandum ureuëng nyoe mangat jeuet jijak, mangat hase jijak bloe peunajoh di gampông-gampông."

16 "Hana peue, awaknyan bék jijak," geu kheun lé Isa, "Gata mantong nyang bri peunajoh keu awaknyan."

17 "Bak kamoe nyang na cit limong boh ruti ngon dua boh eungkot!" geujaweueb lé murit-murit Isa nyan.

18 "Taba laju atra nyan keunoe," geupeugah lé Isa.

19 Óh lheueh nyan lé Isa laju geuyueduek ureuëng ramé nyan atueh naleueng. Óh lheueh nyan geucok laju ruti nyang limong boh dan eungkot nyang dua boh nyan, óh lheueh nyan geutangáh u langét sira geu peugah syukoe ubak Po teu Allah. Óh lheueh nyan laju geuprah-prah ruti nyan ngon jaroe Gobnyan dan laju geujok ubak murit-murit

Gobnyan mangat jeuet teubagi-bagi ubak ureuëng ramé nyan.

20 Awaknyan bandum jimakheun sampoe troe-troe. Óh lheueh nyan lé murit-murit Isa laju geupeusapat peunajoh nyang leubeh teumakheun nyan; na dua blaih boh raga lé jih.

21 Nyang makheun bak watée nyan kira-kira na limong ribée droe, gohлом teu-itong ureuëng inong dan aneuëk-aneuëk miet.

22 Óh lheueh nyan Isa laju geuyue ubak murit-murit Gobnyan mangat geu-ék atueuh peurahô leubeh awai mangat jeuet geujak u meurandeh danau, dan Gobnyan laju geuyue woe ureuëng ramé nyan u rumoh droe maséng-maséng.

23 Óh ka leupah ureuëng ramé nyan jiwoe, Isa laju geu-ék atueuh bukét sidroe Gobnyan keu geujak meudoá. Watée ka malam, Isa teutab mantong disinan sidroe Geuh.

24 Watée nyan peurahô nyang geu-ék lé murit-murit Gobnyan ka jiôh that bak teungoh danau. Peurahô nyan meuguyang gayeng jitampo lé umbak, sabab angén meulawan arah ngon peurahô.

25 Kira-kira poh lhée ngon poh nam beungoh, Isa geujak meurumpok ngon awaknyan sira geujak di atueuh ié.

26 Watée murit-murit Gobnyan geukalon Isa geujak di atueuh ié, awaknyan teukeujot lumpah na, "Hantu!" geuklik awaknyan sabab teumakot that.

27 Teuma Isa laju geujawueeb, "Teunang kheueh! Nyoe Ulôn, Isa. Bék teumakot!"

28 Laju geupeugah lé Petrus, "Meunyoe Droeneueh beutôi Isa, neuyue kheueh bak ulôn mangat lôn jak cit atueuh ié."

29 "Tajak kheueh keunoe," geujawueeb Isa. Teuma Petrus laju geutron lam peurahô, geujak di atueuh ié laju geutuju ubak Isa.

30 Teuma watée geungieng lé Petrus angén nyang jipot rayeuk that atueuh danau nyan, gobnyan teumakot lumpah na dan laju lham. "Tuhan, tulông lôn!" sira geuklik Petrus geulakée tulông.

31 Isa laju geusunyueng jaroe Gobnyan dan laju geudrob Petrus nyan, dan Isa laju geupeugah, "Petrus, Petrus, gata nyoe kureueng iman. Pakon gata ragu-ragu keu Ulôn?"

32 Dan ban dua awaknyan laju geuteungoh atueuh peurahô, watée nyan cit teuma angén ka reuda.

33 Teuma bandum murit-murit Isa laju geusujut geuseumah Gobnyan. Awaknyan geupeugah, "Keubiet, Tuhan na kheueh Aneuëk Po teu Allah!"

34 Watée awaknyan ka troh u meurandeh danau, laju geuteungoh di Genesaret.

35 Dan watée jikalon lé ureuëng-ureuëng nyang na disinan bahwa nyang trok nyan na kheueh Isa, awaknyan laju jijak peusampoe haba nyan ubak bandum daerah nyang na di silingka banda nyan. Dan bubena ureuëng sakét laju jiba ubak Isa.

36 Dan awaknyan jilakée bak Gobnyan jeuet geubri cukéh bajée jubah Geuh, bah pih ujung jih mantong. Dan bandum ureuëng nyang cukéh bajée jubah nyan habéh puléh.

CHAPTER 15

Na saboh kawan ureuëng Farisi dan na teuma meupadub droe gurée-gurée agama teuka nibak Yerusalem geujak ubak Isa. Awaknyan geutanyong ubak Gobnyan,

2 "Pakon murit-murit Droeneueh geu-iengkeue keu adat istiadat indatu geutanyoe? Watée keuneuk makheun, awaknyan hana geu rhah jaroe leubeh dilée lagée peuratoran nyang ka na!"

3 Geujawueeb lé Isa, "Dan gata nyoe bandum pakon teutab ta-iengkeue peurintah Allah,

nyang peunteng nibak gata taseutôt adat-istiadat indatu gata?

4 Sabab Po teu Allah meufeureuman, 'Horeumat kheueh ubak ayah ngon ma gata,' dan 'Barang gasoe nyang teunak ayah ngon ma jih, ureuëng nyan harôh teuhuköm maté.'

5 Teuma gata tapeurunoe gob lagée nyoe: Meunyoe ureuëng jipeugah keu ureuëng syiek, 'Peue nyang seuharôh jih teujok keu ayah ngon ma, atra nyan ka ulôn peuseumah ubak Po teu Allah,'

6 teuma ureuëng nyang lagée nyan hana wajéb lé jihoreumat keu ureuëng syiek jih. Teuma, lé sabab adat istiadat indatu gata, gata ta-anggab angén pôt peue-peue nyang geupeugah lé Po teu Allah.

7 Gata ureuëng munafék! Paih that peue nyang ka lheueh geupeugah lé Nabi Yesaya keuhai gata,

8 'Meunoe kheueh feureuman Allah: Ureuëng-ureuëng nyan teuma jiseumah Ulôn ngon tutoe haba, teuma até awaknyañ jiöh that nibak Ulôn.

9 Sia-sia mantong awaknyañ jiseumah Ulôn, sabab peuratoran manusia nyang awaknyañ peurunoe siulah-ulah nyan kheueh peuratoran Ulôn.' "

10 Óh lheueh nyan Isa laju geutawök bubena na ureuëng dan geupeugah ubak awaknyañ, "Deungoe kheueh nyoe jeuet gata muphom!"

11 Nyang jitamong lam babah ureuëng, nyan hana jeuet keu najih; teuma nyang teubiet lam babah ureuëng nyan, nyang kheueh nyang teupeugah najih."

12 Laju murit-murit Isa geuteuka dan geupeugah ubak Gobnyan, "Peu kheueh Bapak teupeu bahwa ureuëng-ureuëng Farisi nyan tupéh até jih watée jideungoe Bapak peugah lagée nyan?"

13 Geujaweueb lé Isa, "Tieb-tieb peunula nyang hana geupula lé Bapak Ulôn di syeuruga teuma geutarek bak ubo jih.

14 Bék neupakoe keu ureuëng-ureuëng Farisi nyan. Awaknyañ peumimpén-peumimpén buta; dan meunyoe ureuëng buta jipimpén ureuëng buta, ban dua awaknyañ teuma reubah lam paret."

15 Geupeugah lé Petrus, "Neutulông peugah miseue nyan ubak kamoe, Pak!"

16 Geujaweueb lé Isa ubak awaknyañ, "Peu kheueh gata gohlom cit muphom?"

17 Peu kheueh hana gata teupeu, bahwa nyang jitamong lam babah laju jitron lam pruet, dan óh lheueh nyan jiteubiet lom teuma?

18 Teuma nyang teubiet lam babah, meu-asai nibak até; dan nyan kheueh nyang teupeujeuet manusia rhot bak najih.

19 Sabab nibak lam até jiteuka pikeran-pikeran jeuhet, nyang rhot keu musabab manusia jeuet keu tukang seumupoh maté, meumukah, jipeubuet cabui, ceumeucue, jeuet keusaksi duseuta dan tukang ba peusuna!

20 Hai-hai nyang lagée nyan kheueh nyang rhot ureuëng jeuet keu najih, dan kon lé sabab jipajoh bu ngon jaroe nyang hana teu rhah."

21 Óh lheueh nyan Isa laju geuttingai teumpat nyan dan geujak laju u daerah nyang rab ngon banda Tirus dan Sidon.

22 Na sidroe ureuëng inong Kanaan nibak daerah nyan, jijak murumpok ngon Isa sira jitawök-tawök, "Aneuëk Daud, neugaséh kheueh keu ulôn! Aneuëk inong ulôn ka jitamong roh jeuhet. Udeb jih parah lagoe na."

23 Isa mubacut pih hana geujaweueb keu ureuëng inong nyan. Teuma lé murit-murit Isa geujak ubak Gobnyan sira geulakée, "Pak, neuyue wéeh keudeh ureuëng inong nyan. Jih nyan kiroh mantong dilikot geutanyoe!"

24 Geujaweueb lé Isa, "Ulôn geu-utus keu bansa Israel, khusos jih keu awaknyañ nyang

sisat."

25 Ureuëng inong nyan laju jipeurab dan jisujut laju dikeue Isa sira jipeugah lagée nyoe, "Neutulông kheueh ulôn, Teungku."

26 Geujawueub lé Isa, "Hana gét teucok peunajoh aneuëk manyak laju teutiek keu asée."

27 "Beutôi, Teungku," jawueub ureuëng inong nyan, "Seudangkan asée pih jipajoh séueh-séueh peunajoh nyang rhot nibak meuja teungku po jih."

28 Laju Isa geupeugah bak ureuëng nyan, "Mak, raya lumpah na iman droeneueh! Bah kheueh jeuet peue nyang gata lakée!" Watée nyan cit teuma aneuëk ureuëng inong nyan puléh.

29 Isa laju geuttinggai teumpat nyan, dan geujak laju seutôt rot panté Danau Galilea. Óh lheueh nyan laju geuteungoh ubak saboh bukét dan laju geuduek nibak teumpat nyan.

30 Jai lagoe na ureuëng nyang teuka ubak Gobnyan sira jiba ureuëng nyang keunong peunyakét capiek, nyang buta, nyang lapée, nyang kalu, dan ramé lom ureuëng laén nyang sakét. Awaknyan laju jikeubah ureuëng-ureuëng nyang sakét nyan dikeue Isa, dan lé Isa laju geupeu puléh bandum ureuëng nyang sakét nyan.

31 Ureuëng ramé nyang dong disinan hireuen lagoe na, watée awaknyan jikalon ureuëng kalu ka jeuet jipeugah haba, ureuëng capiek puléh, ureuëng lapée ka jeuet jijak, dan di ureuëng buta ka deuh jimeungieng. Teuma awaknyan laju jipujoe-pujoe Allah bansa Israel.

32 Óh lheueh nyan Isa laju geutawök bandum murit Gobnyan sira geupeugah, "Ulôn weueh lumpah na keu ureuëng ramé nyoe. Ka lhée uroe treb jih awaknyan meusajan-sajan ngon Ulôn, dan bak watée nyoe nibak awaknyan ka hana le peunajoh. Ulôn hana Lôn bri awaknyan jiwoe deungon pruet shoh, eunteuk awaknyan pansan bak rot ueh raya."

33 Laju lé murit-murit Isa geutanyong bak Gobnyan, "Dipat ta teumé peunajoh nibak daerah nyang seungue lom aséng keu ureuëng nyang dub nyoe ramé?"

34 "Na padub boh ruti nibak gata?" geutanyong lé Isa bak awaknyan. "Na tujoh boh," jawueub awaknyan, "dan eungkot ubit na teuma meupadub boh."

35 Teuma lé Isa laju geuyueduek ureuëng ramé nyan di ateueh tanoh.

36 Laju Gobnyan geucok ban tujoh boh ruti meunan cit ngon eungkot nyan, óh lheueh nyan geu-ucab syukoe ubak Po teu Allah. Óh lheueh nyan Gobnyan laju geupriek-priek ruti nyan meunan cit deungon eungkot nyan ngon jaroe Gobnyan, laju atra nyan geubri ubak murit-murit Geuh. Dan lé murit-murit Gobnyan laju geubagi-bagi atra nyan ubak ureuëng ramé nyan.

37 Bandum awaknyan jimakheun sampoe mandum troe. Óh lheueh nyan murit-murit Isa laju geupeusapat bandum peunajoh nyang leubeh awaknyan pajoh. Bandum nyan na tujoh boh raga peunoh.

38 Jeumeulah ureuëng agam mantong nyang makheun peunajoh nyan na peuet ribée droe, gohlom teu-itong ureuëng inong ngon aneuëk manyak.

39 Óh lheueh nyan Isa laju geuyue woe bandum ureuëng ramé nyan. Gobnyan keudroe geu-ék lam saboh peurahô geujak laju u daerah Magadan.

CHAPTER 16

Na meupadub droe ureuëng Farisi ngon ureuëng Saduki jijak ubak Isa keuneuk jijeubak Gobnyan. Awaknyan jilakée mangat Isa geupeugét buet nyang ajaéb sibagoe bukeuti bahwa Gobnyan beutôi teuka nibak Po teu Allah.

2 Geujawueub lé Isa, ("Meunyoe mata uroe teungoh jilhog, gatanyoe tapeugah, 'Cuaca

gét that, sabab langét mirah.'

3 Dan meunyoe beungoh uroe, gatanyoe tapeugah, 'Uroe nyoe teuma ujeuen, sabab langét mirah dan reudok.' Nah, gata hase taramai cuaca deungon cara takalon keuadaan langét, padahai, tanda-tanda jamén hana hase gata ramai!"

4 "Keubiet that jeuhet dan that doraka ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe. Gata lakée ubak Ulôn mangat Lôn peugét buet nyang ajaéb. Keu gata hana teubri meusaboh keuajaéban pih keucuali keuajaéban Nabi Yunus." Óh lheueh geupeugah meunan Isa laju geuttinggai awaknyan, dan geujak laju ho laén.

5 Watée murit-murit Isa ka trok u meurandeh danau, barô kheueh geuteupeue lé awaknyan bahwa awaknyan tuwoe geuba ruti.

6 Isa geupeugah ubak awaknyan, "Até-até kheueh ubak ragoe ureuëng Farisi dan Saduki."

7 Ban geudeungoe tutoe haba Isa nyan, murit-murit Gobnyan laju geumariet sabe keudroe-droe, "Gobnyan geupeugah lagée nyan sabab geutanyoe hana taba ruti."

8 Isa geuteupeue peue nyang awaknyan peugah nyan. Teuma Gobnyan laju geupeugah, "Keupeue gata peumasa-alah keuhai hana meuruti? Peu kheueh gata kureueng meuiman!"

9 Peu kheueh gata gohlom muphom? Peu kheueh gata hana ta-ingat keu ruti nyang limong boh Ulôn priek-priek keu ureuëng nyang limong ribée droe? Padub boh raga nyang mantong leubeh ruti nyan óh watée gata peusapat?

10 Dan pakriban teuma deungon ruti nyang tujoh boh keu ureuëng nyang peuet ribée droe nyan? Padub boh raga teuma peunajoh nyan nyang leubeh óh watée gata peusapat?

11 Pakon gata hana tamuphom bahwa Ulôn mariet ngon gata kon kheueh keu ruti? Beu até-até kheueh keu ragoe ureuëng Farisi dan Saduki!"

12 Akhé jih murit-murit Isa ka muphom bahwa Isa geuyue awaknyan beu até-até bukon keu ragoe nyang jipeuguna keu teupeugöt ruti, teuma keu bandum peungajaran ureuëng-ureuëng Farisi dan Saduki.

13 Isa geujak dan geupeutô laju ubak banda Kaisarea Filipi. Disinan Gobnyan geuteumanyong bak murit-murit Gobnyan, "Meunurot nyang jipeugah lé gob, Aneuëk Manusia nyan soe?"

14 Geujawueb lé murit-murit Geuh nyan, "Na nyang peugah Nabi Yahya Pumanö. Na teuma nyang peugah Nabi Ilyas. Nyang laén geupeugah Yeremia, atawa sidroe lamkawan nabi-nabi."

15 "Teuma meunurot gata keudroe, Ulôn nyoe soe?"

16 Geujawueb lé Simon Petrus, "Bapak na kheueh Raja Nyang ba Seulamat, Aneuëk Allah Nyang Udeb."

17 "Meu-untông that-that gata, Simon, aneuëk Yona!" Kheun Isa, "Sabab bukon manusia nyang peugah nyan ubak Ulôn, teuma Bapak Ulôn nyang na lam syeuruga.

18 Sabab nyan beu tateupeue kheueh, gata na kheueh Petrus, batée nyang khong. Dan di ateueh keunaleueng batée nyoe kheueh teuma Lôn peudong geureja Lôn, nyang hana hase jipeutaloë lé gob; bah pih lé mawöt!

19 Ulôn teuma Lôn bri keu gata gunci Donya Barô Allah. Peue nyang gata tham di ateueh bumoe nyoe, nyan pih teu tham lam syeuruga. Dan peue nyang gata peubeutôi di ateueh bumoe, nyan pih geupeubeutôi dalam syeuruga."

20 Óh ka lheueh nyan Isa geupeu-ingat ubak murit-murit Gobnyan mangat awaknyan hana geupeugah bak soe mantong bahwa Gobnyan kheueh Raja nyang ba Seulamat.

21 Phon watée nyan, Isa geupeugah troh trang ubak murit-murit Gobnyan, bahwa

Gobnyan harôh geujak u Yerusalem dan laju meuteumé meubagoe-bagoe deurita nibak peumimpén-peumimpén, peumimpén-peumimpén Imeum dan gurée-gurée agama. Gobnyan teuma jipoh maté, teuma bak uroe nyang keu lhée Gobnyan teupeubeudôh lom teuma.

22 Laju Petrus geutarek Isa bak binéh Gobnyan sira geumariet, "Mudah-mudahan Po teu Allah geupeujiôh hai nyan. Tuhan, bék sampoe hainyan rhot atueh Tuhan!"

23 Isa geupaleng dan laju geupeugah ubak Petrus, "Neujak keudeh, he tukang peudaya! Droeneueh neuhalang-halangi lôn. Pikeran gata nyan pikeran manusia; bukon pikeran Po teu Allah!"

24 Oh lheueh nyan Isa geupeugah ubak murit-murit Gobnyan, "Ureuëng nyang keuneuk seutôt Ulôn, ureuëng nyan harôh jipeutuwé ubak keupeuntengan jih keudroe, jitem gulam saleb Gobnyan, dan laju jiseutôt Ulôn.

25 Sabab ureuëng nyang keuneuk peuteuen udeb jih, ureuëng nyan gadôh udeb. Teuma ureuëng nyang jikeureubeuen udeb jih deumi Ulôn, ureuëng nyan teuma meuteumé udeb.

26 Peue untông jih nibak sidroe-droe ureuëng, meunyoé bansigom donya nyoe jeuet keuhak milék jih teuma gobnyan ka gadôh udeb? Peu kheueh hase udeb nyan teutuka ngon sapeue-sapeue?

27 Hana treb le Aneuëk Manusia meusajan-sajan ngon malaikat-malaikat Gobnyan teuma geuteuka deungon kuasa Bapak Gobnyan. Bak watée nyan Gobnyan teuma geubalaih keu ureuëng-ureuëng nyang sapeue-sapeue deungon peue-peue nyang ka jipeubuet.

28 Beuneuteupeu kheueh! Lamkawan gata nyan na disinoe nyang hana teuma maté, sigohlom jikalon Aneuëk Manusia geuteuka sibagoe Raja."

CHAPTER 17

Nam uroe teuma óh lheueh nyan Isa laju geuba Petrus meunan cit Yakobus dan syedara gobnyan Yahya, geupeu-aséng droe bak saboh gunong nyang manyang.

2 Dikeue awaknyan, Isa geupeu-ubah droe: Rupa Gobnyan gleh ngon trang lagée mata uroe dan peukayan Gobnyan putéh muble-ble.

3 Óh lheueh nyan ban lhée droe murit Geuh nyan leumah laju geukalon Nabi Musa dan Ilyas teungoh geupeugah haba ngon Isa.

4 Laju Petrus geupeugah ubak Isa, "Tuhan, mangat that tanyoe disinoe. Meunyoé Tuhan neutem, ulôn teuma lôn peudong lhée khimah bak teumpat nyoe: saboh keu Tuhan, saboh keu Nabi Musa dan saboh treuk keu Ilyas."

5 Teungoh Petrus mantong geupeugah haba, awan nyang peungéh that na di langét manyang laju jipeurab dan jipeupayong awaknyan dan nibak lam awan nyan laju teudeungoe su lagée nyoe, "Nyoe kheueh Aneuëk Ulôn nyang Ulôn gaséh. Gobnyan keubiet mangat that até Lôn. Deungoe kheueh peue nyang Geupeugah!"

6 Watée murit-murit Isa geudeungoe su nyan, awaknyan lumpah teumakot sampoe reubah teugageueng bak tanoh.

7 Teuma Isa laju geupeurab sira geumat awaknyan. "Beudôh kheueh," kheun Gobnyan, "Bék teumakot!"

8 Watée jingieng lé awaknyan, hana deuh geukalon meusidroe pih, seulaén Isa sidroe.

9 Watée awaknyan geutron nibak atueh gunong nyan, Isa laju geupeu-ingat awaknyan, "Bék tabri téé peue nyang ka gata kalon bunoe ubak soe mantong, sigohlom Aneuëk Manusia geupeubeudôh nibak maté."

10 Murit-murit Isa laju geutanyong ubak Gobnyan, "Pakon gurée-gurée agama geupeugah

bahwa Ilyas harôh teuka leubeh dilée?"

11 Geujawueub lé Isa, "Beutôi Ilyas teuka dan gobnyan geupeu béréeh peue-peue nyang gohlom béréeh.

12 Teuma Ulôn peugah ubak gata, Ilyas ka troh geuteuka, teuma lé manusia hana jituri gobnyan; awaknya jipeusaneut gobnyan ban galak até droe. Dan meunan cit awaknya teuma jipeusaneut atueh Aneuëk Manusia."

13 Teuma lé bandum murit Gobnyan ka muphom bahwa nyang geupeugah lé Isa nyan keuhai Nabi Yahya Pumanö.

14 Watée Isa dan ban Ihée droe murit Gobnyan geugisa ubak ureuëng ramé nyan, na sidroe ureuëng agam jipeurab ubak Gobnyan, laju jisujut dikeue Isa,

15 sira jipeugah, "Bapak, neugaséh kheueh keu aneuëk lôn. Aneuëk ulôn nyan keunong peunyakét sawan. Peunyakét sawan nyang keunong atueh jih nyan lumpah parah sampoe watée jilab peunyakét nyan kayém that jihnyaan reubah lam apui meunan cit kayém teuma reubah lam ié.

16 Ulôn ka lheueh lôn ba aneuëk ulôn nyan ubak murit-murit Bapak, teuma awaknya hana hase geupeu puléh aneuëk ulôn nyan."

17 Geujawueub lé Isa, "Hebat that gata nyoe! Gata biet that ureuëng nyang meunyeuleweng dan hana neupeucaya. Sampoe án pajan Ulôn harôh tinggi ngon gata dan Ulôn saba keu gata? Neuba laju aneuëk gata nyan keunoe!"

18 Dan Isa laju geupeurintah bak roh jeuhet nyang na lam tuboh aneuëk nyan beu jiteubiet. Dan bak saát nyan cit teuma aneuëk nyan ka puléh lagée bak nyang ka.

19 Oh lheueh nyan murit-murit Isa laju geujak ubak Gobnyan sidroe-droe dan geutanyong bak Gobnyan, "Pak, pakon kamoe nyoe hana hase kamoe use roh jeuhet nyan?"

20 Geujawueub lé Isa, "Sabab gata kureueng iman. Ingat kheueh! Meunyoe gata na iman bah pih bube bijéh sisawi, gata jeuet tapeugah ubak gunong nyoe, 'He gunong, minah kheueh keudeh!' Pasti gunong nyan teuma jiminah. Hana mubacut pih nyang hana hase gata peubuet!"

21 Teuma roh jeuhet nyang lagée nyoe, barô kheueh hase teu-use deungon doá dan puasa."

22 Watée murit-murit Isa ka meusapat di Galilea, Isa geupeugah bak awaknya, "Hana treb le, Aneuëk Manusia teuma jiseurah ubak kuasa manusia.

23 Gobnyan jipoh maté, teuma bak uroe nyang keu Ihée Gobnyan geupeubeudôh teuma." Teuma bandum murit Gobnyan seudeh ngon pilu.

24 Watée Isa dan murit-murit Gobnyan trok u Kapernaum, ureuëng-ureuëng kutéb cukée bak Baét Tuhan jijak ubak Petrus sira jitanyong, "Peu kheueh Gurée gata nyan geubayeue cukée keu Baét Tuhan atawa hana?"

25 Geujawueub lé Petrus, "Bayeue!" Watée Petrus geuwoe, Isa geumariet ngor gobnyan teuleubeh ilée, "Simon, pakriban peundapat gata? Soe nyang harôh bayeue cukée atawa impak-impak keu raja-raja lam donya nyoe? Rakyat atawa ureuëng aséng?"

26 "Ureuëng aséng," geujawueub lé Petrus. "Meunyoe meunan," kheun Isa, "rakyat hana peureulée jibayeue.

27 Teuma bék kheueh geutanyoe ta peutupéh peurasaan awaknya. Jadi, neujak keumawe kheueh ubak danau. Neucok kheueh eungkot nyang phon that jikab bak kawe. Lam babah eungkot nyan gata teumé péng nyang seb keu tabayeue cukée geutanyoe dua. Neucok kheueh péng dan neubayeue kheueh ubak awaknya cukée geutanyoe keu Baét Tuhan."

CHAPTER 18

Bak watée nyan murit-murit Isa geujak ubak Gobnyan sira geutanyong, "Soe nyang teu-anggab paleng rayeuk lamkawan umat Po teu Allah?"

2 Isa laju geutawök sidroe aneuëk mit, dan jidong laju aneuëk manyak nyan dikeue awaknyan.

3 Laju geupeugah lé Isa, "Peucaya kheueh! Meunyoe gata meu-ubah dan ka jeuet lagée aneuëk manyak, gata teuma jeuet keu anggota umat Po teu Allah.

4 Ureuëng nyang peumiyueb droe dan ka jeuet lagée aneuëk manyak nyoe, jihnyan kheueh nyang paleng rayeuk lamkawan umat Po teu Allah.

5 Dan ureuëng nyang teurimong aneuëk miet nyang lagée nyoe sabab lé Ulôn, nyan saban cit ka gata teurimong Ulôn."

6 "Soe nyang jeuet keu sabab sidroe lamkawan ureuëng-ureuëng nyang ubit nyoe hana meuiman lé bak Ulôn, leubeh gét meunyoe batée meugileng teu-ikat bak takue laju teupeunom lam laôt nyang lhok.

7 Biet that ceulaka donya nyoe sabab hai-hai nyang teupeusabab ureuëng jipeubuet desya. Beutôi hai-hai nyang lagée nyan sabe na, teuma ceulaka kheueh ureuëng nyang teupeusabab keunyan!

8 Meunyoe jaroe gata atawa gaki gata nyang jeuet keusabab gata tapeubuet desya, takoih kheueh dan taböh kheueh. Leubeh gét gata udeb deungon Po teu Allah hana meusiblah jaroe atawa meusiblah gaki, nibak gata geutiek u dalam apui nuraka deungon ban dua jaroe atawa gaki gata.

9 Dan meunyoe mata gata nyang teupeusabab gata tapeubuet desya, cungke kheueh dan taböh kheueh. Leubeh gét gata udeb deungon Po teu Allah ngon mata siblaih nibak teuböh lam apui nuraka deungon ban dua blaih mata."

10 "Awaih! Bék tahina sidroe-droe ureuëng nyang ubit nyoe. Sabab ingat kheueh, malaikat-malaikat awaknyan sabe na dikeue Bapak Ulôn di syeuruga.

11 Sabab Aneuëk Manusia teuka keu geujak peuseulamat ureuëng nyang sisat!

12 Pakriban kheun gata? Meunyoe na sidroe ureuëng bak jih nyan na jipeulara siploh boh bubiri, dan saboh nibak bubiri-bubiri nyan gadôh, peu kheueh nyang jipeubuet lé ureuëng nyan? Ka pasti ureuëng nyan jitinggai bubiri nyang sikureueng ploh sikureueng boh nyan di ateueh bukét dan gobnyan jijak mita laju bubiri nyang gadôh nyan.

13 Dan meunyoe gobnyan ka meuteumé lom teuma bubiri nyang gadôh nyan -- peucaya kheueh Lôn -- gobnyan leubeh galak até jih keu bubiri nyang gadôh nyan nibak bubiri nyang na si kureueng ploh sikureueng boh nyang hana gadôh.

14 Meunan cit deungon Bapak gata nyang na lam syeuruga hana geutem sidroe lamkawan ureuëng-ureuëng nyang ban meuiman ubak Ulôn nyoe sisat."

15 "Meunyoe syedara gata na meudesya ateueh gata, tajak kheueh ubak ureuëng nyan dan tatunyok kheueh salah gobnyan. Tapeubuet kheueh nyan deungon seungab-seungab lé gata bandua. Meunyoe gobnyan geuturot peue nyang gata peugah, teuma gata ka hase tacok lom syedara gata nyan.

16 Teuma meunyoe hán, taba kheueh sidroe atawa dua treuk. Sabab lam Alkitab na teutuléh, 'Sikureueng-kureueng jih dua atawa lhée droe saksi nyang teupeureulée keu jeuet teupeugah sidroe-droe ureuëng teutudoh nyan meusalah.'

17 Meunyoe gobnyan hana jiteurimong naseuhat ureuëng-ureuëng nyan, tapeugah kheueh hai nyan ubak jeumaáh, anggab kheueh gobnyan sibagoe ureuëng tukang kutéb cukée dan sidroe ureuëng nyang hana jituri ubak Po teu Allah."

- 18** "Beutateupeu kheueh: Peue nyang gata tham lam donya nyoe, nyan pih teu tham dalam syeuruga.
- 19** Dan beutateupeu kheueh teuma: Meunyoe lamkawan gata di donya nyoe na dua droe ureuëng ka sipakat keuhai peue mantong dan neudoá teuma, doá gata nyan teuma geudeungoe lé Bapak Ulôn lam syeuruga.
- 20** Sabab, dipat mantong na dua atawa lhée droe ureuëng meusapat kareuna Ulôn, Ulôn teutab na di teungoh-teungoh awaknyan."
- 21** Óh lheueh nyan Petrus geujak ubak Isa dan geupeugah, "Tuhan, meunyoe syedara ulôn meudesya atueh ulôn, sampoe padub goe ulôn peu-amphon ureuëng nyan? Peu kheueh sampoe troh tujoh goe?"
- 22** Geujawueb lé Isa, "Hana, kon sampoe tujoh goe, teuma tujoh ploh kali tujoh goe!"
- 23** Sabab meunyoe Po teu Allah nyang peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée miseue nyoe: Sidroe raja keuneuk peuseuleusoe bandum utang-utang namiet gobnyan.
- 24** Watée gobnyan keuneuk geupeu phon peureksa, jipeuhadab ubak gobnyan sidroe namiet nyang meu-utang meujuta-juta,
- 25** dan hana hase jibayeue utang nyan. Teuma, raja nyan geupeutron peurintah mangat namiet nyang geupeubloe dan bandum hareuta milék gobnyan keu teubayeue utang nyan.
- 26** Namiet nyang laju jisujut di keu raja nyan, dan jilakée, 'Teungku amphon, neusaba kheueh ilée. Ulôn teuma lôn peuglah bandum utang-utang lôn.'
- 27** Raja nyan wéueh keu namiet nyang, sampoe bubena utang namiet nyang bandum geusampôh.
- 28** Watée namiet nyang jiteubiet u luwa, laju meurumpok ngon rakan jih, rakan jih nyang sidroe namiet cit, nyang meu-utang nibak gobnyan kira-kira na meupadub ribée. Namiet nyang laju jidrob rakan jih nyang dan ji ceukak bak takue, sira jipeugah, 'Bayeue laju bandum utang gata!'
- 29** Laju rakan gobnyan nyang jisujut dikeue jih nyang sira jilakée, 'Neusaba kheueh ilée he rakan lôn, bandum nyang teuma lôn bayeue!'
- 30** Teuma namiet nyang jitulak. Akhé jih gobnyan laju jipeutamong rakan jih nyang u dalam glab sampoe ureuëng nyang hase jibayeue utang gobnyan.
- 31** Watée namiet-namiet nyang laén jingieng peue nyang ka teujadi, awaknyan seudeh that dan laju bri téé hai nyang ubak raja.
- 32** Teuma lé raja laju geutawök namiet nyang jeuhet nyang sira geupeugah, 'Hei, namiet nyang jeuhet! Bubena utang gata ka ulôn sampôh sabab gata talakée bak ulôn.
- 33** Pakon gata hana tagaséh keu rakan gata lagée nyang ka ulôn peubuet hai nyang u ateueh gata?'
- 34** Raja nyan beungéh lumpah na. Namiet nyang jeuhet nyang laju geusak lam glab sampoe namiet nyang jibayeue bandum utang jihnyan nibak raja."
- 35** Isa geupeu habéh haba Gobnyan deungon geupeugah lagée nyoe, "Meunan cit deungon Bapak Ulôn di syeuruga teuma geupeusaneut atueh gata maséng-maséng, meunyoe gata hana tapeu amphon rakan gata deungon ikhlaih."

CHAPTER 19

Oóh ka seuleusoe bandum nyang geupeugah lé Isa ubak awaknyan, laju geuttinggai Galilea dan geujak laju u daerah Yudea di meurandeh Krueng Yordan.

2 Jai that ureuëng nyang seutôt Gobnyan, dan laju geupeu puléh awaknyan nibak

teumpat nyan.

3 Teuma di ureuëng-ureuëng Farisi laju geujak keunan keuneuk jijak jeubak Isa.

Awaknyan laju jitanyong, "Meunurot huköm agama geutanyoe, peu kheueh jeuet ureuëng jitaleukek purumoh jih deungon alasan peue mantong?"

4 Geujawueub lé Isa, "Peu kheueh gohlom gata beuet dalam Alkitab bahwa Peuncepta nyang peujeuet manusia, bak awaiphon geupeujeuet agam dan inong?

5 Dan óh ka lheueh nyan Gobnyan geupeugah, 'Nyan kheueh sabab jih di ureuëng agam jitinggai mak ngon yah laju jijak meusaho ngon peurumoh jih, teuma bandua nyan ka jeuet keusaboh.'

6 Teuma awaknyan kon lé dua droe, teuma sidroe. Nyan kheueh sabab jih peue nyang ka geupeu saboh lé Po teu Allah hana jeuet jipeu cre lé manusia."

7 Lé ureuëng Farisi geutanyong bak Gobnyan, "Meunyoe meunan pakon Nabi Musa geuyue jok surat taleukek ubak ureuëng nyang taleukek purumoh jihnyan?"

8 Geujawueub lé Isa, "Nabi Musa geupeu idhin keu gata tataleukek purumoh gata sabab gata payah that teupeurunoe. Teuma nyang sibeuna jih kon lagée nyan yoh awai ilée.

9 Teuma, deungoe kheueh nyoe: Soe nyang taleukek purumoh jihnyan -- padahai inong nyan hana jimeumukah -- óh lheueh nyan jimeukawen lom ngon inong laén, ureuëng nyang lagée nyan ka jimeumukah."

10 Teuma murit-murit Isa geupeugah ubak Gobnyan, "Meunyoe soai hubongan lakoe binoe na kheueh lagée nyan, leubeh gét bek meukawen."

11 Geujawueub lé Isa, "Hana bandum ureuëng jeuet jiteurimong tutoe haba nyan, teuma ureuëng-ureuëng nyang ka geupeuteuntée lé Po teu Allah.

12 Sabab na ureuëng nyang hana meuteumé meukawen, sabab awaknyan keubiet ka lahé lagée nyan. Dan na teuma nyang hana hase meukawen sabab ateueh gobnyan jipeubuet lagée nyan lé ureuëng laén. Dan na teuma nyang jipiléh keudroe keu hana jitem meukawen, mangat hase jilayani Po teu Allah. Ureuëng nyang hase jiteurimong peungajaran nyoe, bah kheueh jiteurimong."

13 Na ureuëng nyang jiba aneuëk miet ubak Isa mangat geutem peuduek jaroe Gobnyan ateueh ulée awaknyan dan geumeudoá keu awaknyan. Teuma lé murit-murit Isa laju geubeungéh ateueh awaknyan.

14 Teuma Isa laju geupeugah bak murit-murit Gobnyan, "Bah kheueh aneuëk miet nyan jijak bak Ulôn! Bék neu tham awaknyan, sabab ureuëng-ureuëng nyang lagée nyoe kheueh nyang jeuet keu anggota umat Po teu Allah."

15 Dan Isa laju geukeubah jaroe Gobnyan ateueh ulée aneuëk miet nyan dan geubri beureukat keu awaknyan. Óh lheueh nyan Gobnyan laju geujak nibak teumpat nyan.

16 Bak siuroe na sidroe ureuëng agam jijak meuhadab ubak Isa, "Pak Gurée," kheun ureuëng nyan, "peubuet nyang gét nyang harôh ulôn keureuja mangat jeuet ulôn teurimong udeb seujati dan keukai?"

17 Geujawueub lé Isa, "Pakon gata tanyong bak Ulôn keuhai peue nyang gét? Teuma na saboh nyang gét. Meunyoe gata keuneuk udeb, gata harôh taát ubak peue-peue nyang geupeurintah lé Po teu Allah."

18 "Peurintah nyang toh?" jitanyong lé ureuëng nyan. Geujawueub lé Isa, "Bék poh maté gob, bek meumukah, bek ceumeucue, bek jeuet keu saksi duseuta,

19 horeumat kheueh ubak ayah ngon ma gata; dan gaséh kheueh seusabe gata manusia lagée gata gaséh keu droe gata."

20 "Bandum peurintah nyan ka ulôn peubuet," jijawueub lé ureuëng muda nyan. "Peue lom nyang peureulée?"

- 21** Isa laju geupeugah ubak aneuëk muda nyan, "Meunyoe gata keuneuk trok bak sampoereuna, tajak peubloe kheueh bandum hareuta milék gata. Tabri kheueh péng nyan keu ureuëng gasien, dan gata teuma meuteumé hareuta lam syeuruga. Óh lheueh nyan, teuka kheueh jak seutôt Ulôn!"
- 22** Ban jideungoe haba nyang lagée nyan, ureuëng muda nyan jijak laju deungon até nyang gundah sabab gobnyan lumpah that jai hareuta.
- 23** Teuma Isa geupeugah bak murit-murit Gobnyan, "Ulôn peugah ubak gata, payah that-that meunyoe ureuëng kaya jeuet keu anggota umat Allah."
- 24** Dan nyoe lom nyang keuneuk Ulôn peugah ubak gata; leubeh mudah saboh unta jitamong lam ruhuéng jarôm, nibak ureuëng kaya jitamong lam Donya Barô Po teu Allah."
- 25** Watée murit-murit Gobnyan geudeungoe haba Isa nyan, awaknyan hireuen lumpah na. "Meunyoe meunan," kheun awaknyan, "soe nyang hase seulamat?"
- 26** Isa geungieng ateueh awaknyan laju geupeugah, "Nibak manusia, hai nyan hana jitamong lam akai! Teuma nibak Po teu Allah, bandum mungken."
- 27** Laju geupeugah lé Petrus, "Ngieng kheueh, kamoe ka kamoe tinggai peue-peue nyang na deumi keu kamoe seutôt Bapak. Dan peu teuma nyang kamoe teurimong?"
- 28** Geupeugah lé Isa ubak awaknyan, "Peucaya kheueh: Lam Donya nyang Barô, Aneuëk Manusia teuma taduek ateueh takhta Gobnyan nyang mulia. Bak watée nyan gata bandum murit-murit Ulôn teuma neuduek ateueh dua bliah boh takhta dan gata peusidang ban dua bliah boh sukée bansa Israel!"
- 29** Dan tieb-tieb ureuëng nyang ka jitinggai rumoh, atawa syedara agam meunan cit deungon nyang inong, atawa mak ngon yah, atawa aneuëk miet, atawa lampôh meusabab lé Ulôn, keu ureuëng nyan teuma jiteurimong lom sireutôh go ganda. Dan gobnyan teuma jiteurimong udeb seujati dan keukai.
- 30** Teuma jai that ureuëng nyang bak saát nyoe jeuet keu ureuëng awai teuma jeuet keu ureuëng nyang akhé atawa nyang bak saátnyoe akhé teuma jeuet keu nyang awai."

CHAPTER 20

"Meunyoe Po teu Allah ka geumat peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée miseue nyoe: Na sidroe ureuëng po lampôh anggô ban beungoh that jiteubiet nibak rumoh gobnyan jijak mita ureuëng nyang tem meubuet bak lampôh anggô gobnyan.

- 2** Óh ka situju ureuëng mubuet nyan jibayeue upah saboh péng pirak siuroe, gobnyan laju jiyue ubak awaknyan mangat jikeureuja laju bak lampôh anggô gobnyan.
- 3** Poh sikureueng beungoh, ureuëng po lampôh anggô nyan jijak lom, dan laju deuh jikalon na meupadub droe teuk ureuëng nyang teungoh meunganggur hana buet di dalam banda.
- 4** Teuma jipeugah kheueh lé gobnyan ubak awaknyan, 'Neujak buet kheueh laju ubak lampôh lôn. Ulôn teuma lôn bayeue upah gata deungon yuem nyang sisuai.'
- 5** Awaknyan pih jijak. Poh dua bliah watée cot uroe dan meunan cit poh lhée seupôt, ureuëng po lampôhnyan jiteubiet lom dan jijak peubuet hai nyang saban lagéenyan cit teuma.
- 6** Dan kira-kira poh limong seupôt, gobnyan jiteubiet lom dan mantong na jikalon ureuëng nyang meunganggur. Laju gobnyan jitanyong ubak awaknyan, 'Peubuet gatanyoe neudong siuroe seupôt bak teumpat nyoe deungon hana neupeubuet sapeue?'
- 7** Awaknyan nyang na dong disinan jijawueub, 'Hana ureuëng nyang jitem bie buet keu kamoe.' 'Meunyoe meunan,' jikheun lé ureuëng po lampôh nyan, 'neujak kheueh mubuet

bak lampôh anggô lôn.'

8 Óh seupôt uroe, ureuëng po lampôh nyan jipeugah ubak mando gobnyan, 'Teuma jijak kheueh bandum ureuëng meukeureuja nyan dan jibayeue kheueh upah awaknyan maséng-maséng, phon nibak ureuëng nyang tamong akhé sampoe ubak nyang tamong awai.'

9 Teuma teuka kheueh ureuëng-ureuëng nyang mubuet phon poh limong seupôt. Awaknyan maséng-maséng jiteurimong upah saboh péng pirak.

10 Óh lheueh nyan teuka teuma ureuëng-ureuëng nyang mubuet phon beungoh uroe. Awaknyan jipike jiteurimong leubeh jai nibak ureuëng nyang mubuet seupôt, padahai gobnyan jiteurimong saban cit ngon ureuëng mubuet seupôt saboh péng pirak.

11 Watée jiteurimong péng nyan, awaknyan jimeurapa keu ureuëng po lampôh:

12 'Ureuëng-ureuëng nyang mubuet dudoe nyan cit sijeuem jijak buet. Seudangkan kamoe meukeureuja siuroe suntok lam uroe kha, teuma lé Teungku neubayeue awaknyan saban ngon keu kamoe!'

13 Ureuëng po lampôh anggô nyan geujawueb ubak sidroe lamkawan ureuëng nyang teumanyong nyan, 'He rakan, ulôn hana meusalah ateueh gata. Gata kon ka situju heuteurimong upah saboh péng pirak keu gata mubuet siuroe peunoh?

14 Nyoe, tacok kheueh upah gata dan neuweh kheueh keudeh. Ulôn keubiet lôn keuneuk bri bak ureuëng nyang tamong paleng akhé ngon upah nyang saban deungon upah nyang ulôn bri keu gata.

15 Peu kheueh ulôn hana jeuet lôn peubuet ban galak droe ulôn deungon atra lôn keudroe? Atawa gata binglek, sabab ulôn peumurah até? "

16 Geupeugah lom lé Isa, "Meunan cit deungon ureuëng-ureuëng nyang paleng akhé teuma jeuet keu ureuëng phon, dan ureuëng nyang phon teuma jeuet nyang paleng akhé."

17 Watée Isa geujak u Yerusalem, bak teungoh rot ueh laju geutawök bandua blaih droe murit Gobnyan jeuet meusapat meu aséng keudroe. Isa laju geupeugah ubak awaknyan,

18 "Deungoe kheueh nyoe! Geutanyoe jinoe teungoh tajak u Yerusalem. Nibak teumpat nyan Aneuék Manusia jiseurah ubak imeum-imeum ulée dan ubak gurée-gurée agama. Laju Gobnyan jihuköm maté,

19 óh lheueh nyan Gobnyan jijok keu ureuëng-ureuëng nyang kon Yahudi. Awaknyan jihina-hina Gobnyan, jiseksa Gobnyan, danjisaleb Gobnyan. Teuma bak uroe nyang keu lhée, Gobnyan geupeubeudöh lom teuma."

20 Óh lheueh nyan purumoh Zebedeus ngon aneuék-aneuék gobnyan geujak murumpok ngon Isa. Dikeue Isa gobnyan geusujut laju geulakée sapeue-sapeue.

21 "Peue nyang mak peureulée?" geutanyong lé Isa. Geujawueb lé mak nyan, "Ulôn meuharab dak jeuet ban dua droe aneuék ulôn nyoe jiduek rot blaih uneuen dan blaih wie Bapak watée Bapak ka jeuet keu Raja singoh."

22 "Gata nyoe hana tateupeue peue nyang gata lakée," Geukheun lé Isa ubak awaknyan. "Peu kheueh sanggob tajieb ié nibak piala peundeuritaan nyang harôh Ulôn jieb?" "Sanggob," jawueb awaknyan.

23 Geupeugah lé Isa, "Keubiet, gatanyoe teuma tajieb cit nibak piala Lôn. Teuma keuhai soe nyang duek di wie dan uneuen Lôn, nyan bukon Ulôn nyang meuhak peuteuntée. Teumpat nyan na kheueh keu ureuëng-ureuëng nyang ka geupeuteuntée lé Bapak Lôn."

24 Watée geudeungoe hai nyan lé ban siploh droe murit Geuh nyang laén, awaknyan laju geubeungéh keu bandua droe meusyedara nyan.

25 Sabab nyan Isa geutawök awaknyan bandum dan laju geupeugah, "Gata tateupeue

bahwa peumimpén-peumimpén bansa nyang hana jituri ubak Po teu Allah peumimpén nyang lagée nyan teuma jiteugom ngon jitindéeh rakyat jih keudroe. Dan ureuëng-ureuëng rayeuk awaknyan jiteugon awaknyan.

26 Teuma gata nyoe hana jeuet lagée nyan. Sikeubiet jih, ureuëng nyang keuneuk jeuet keu rayeuk lam kawan gata, harôh jeuet keu peulayan gata.

27 Dan ureuëng nyang keuneuk jeuet keu ureuëng nyang phon lamkawan gata, harôh jeuet keu namiet gata.

28 Saban lagée Aneuëk Manusia nyan cit teuma; Gobnyan teuka bukon keu teulayani teuma keu geulayani, geuseurah nyawöng Gobnyan keu geupeubeubaïh ureuëng ramé."

29 Watée awaknyan geuttinggai Yerikho, jai lumpah na ureuëng nyang seutôt Isa.

30 Na dua droe ureuëng buta teungoh jiduek-duek bak binéh jalan. Watée jideungoe lé awaknyan bahwa Isa teungoh geujak rot nyan, awaknyan laju jitemawök ngon su nyang teuga, "Aneuëk Nabi Daud, neugaséh kheueh keu kamoe!"

31 Ureuëng ramé nyang na dong disinan laju jibeungéh awaknyan sira jiyue seungab. Teuma awaknyan jidumpék leubeh teuga nibak nyang ka, "Teungku, Aneuëk Nabi Daud, neugaséh kheueh keu kamoe!"

32 Laju Isa geupiöh sira geuhöi awaknyan, "Peue nyang gata harab mangat Ulôn peubuet ateueh gata?" geutanyong lé Isa.

33 Jijaweueb lé awaknyan, "Teungku, nyang kamoe lakée mangat kamoe beujeuet keumalon!"

34 Isa weueh that keu awaknyan, laju geumat mata awaknyan. Watée nyan cit teuma awaknyan ka deuh jikeumalon. Laju awaknyan jiseutôt Isa.

CHAPTER 21

Watée ka tō u Yerusalem, awaknyan laju trok u Betfage di Bukét Zaiton. Nibak teumpat nyan Isa laju geuyue bak dua droe murit Gobnyan geuyuejak leubeh dilée.

2 "Neujak kheueh laju u gampöng nyang na dikeue nyan," peusan Isa bak awaknyan. "Nibak teumpat nyan eunteuk laju leumah gata kalon saboh keuleudée nyang mantong teu ikat meusapat ngon aneuëk jih. Neupeuleueh kheueh bandua boh keuleudée nyan dan neuba laju ubak Ulôn.

3 Meunyoe na ureuëng nyang teumanyong sapeue-sapeue, neupeugah bak ureuëng nyang teumanyong nyan, 'Tuhan nyang peureulée atra nyoe', teuma di ureuëng nyang teumanyong nyan laju seungab jipeubiyeu mantong keuleudée nyan teuba."

4 Hai nyang lagée nyan mangat jeuet peue nyang ka lheueh geupeugah lé nabi,

5 "Peugah kheueh ubak Sion, Raja gata teungoh geujak ubak gata. Gobnyan miyueb até dan teungoh geupreh saboh keuleudée, saboh aneuëk keuleudée nyang mantong muda."

6 Óh lheueh nyan bandua droe murit Geuh nyan laju geujak dan geupeubuet peue nyang ka geupeugah lé Isa nyan.

7 Awaknyan jiba keuleudéenyan deungan aneuëk jih. Laju awaknyan jipeungui ateueh rhung keuleudée-keuleudéenyan deungan ija jubah awaknyan keudroe. Oh lheuehnyan Isa laju geu ék.

8 Le that-that ureuëng disinan jileueng ija-ija jubah awaknyan di ateueh rot ueh, dan di ureuëng-ureuëng laén laju jikoh ranteng-ranteng kayée laju jitabu ateueh rot ueh.

9 Ureuëng ramé nyang jak dikeue dan dilikot Isa jidumpék-dumpék, "Udeb Aneuëk Daud! Geubri beureukat kheueh Gobnyan nyang teuka ateueh nan Tuhan! Pujoe kheueh Allah nyang Mahamanyang!"

10 Óh Iheueh nyan, watée Isa geutamong u Yerusalem, bansaboh banda nyan teukeujot lumpah na. "Nyoe soe?" jitanyong lé ureuëng-ureuëng lam banda nyan.

11 "Gobnyan Nabi Isa, nibak Nazaret di Galilea," geujawueub lé ureuëng ramé nyang seutôt Isa.

12 Óh Iheueh nibak nyan Isa geutamong laju lam Baét Tuhan, dan geu-use banmandum ureuëng nyang na bloe peubloe disinan. Bubena meuja-meuja teumpat tuka péng habéh geupeu kengkeueng saboh sahoe, dan bangku-bangku ureuëng meukat cicém mirah pati nyan pih habéh geubalek sampie teueng bayeueng.

13 Óh Iheueh nyan laju geupeugah bak ureuëng-ureuëng nyan, "Di dalam Alkitab na teutuléh bahwa Po teu Allah na geupeugah, 'Rumoh Ulôn teupeugah rumoh teumpat meudoá.' Teuma lé gata bandum ka gata peujeuet keu eumpung pancuri!"

14 Ureuëng-ureuëng buta ngon lapée jijak laju ubak Isa nibak Baét Tuhan, dan Gobnyan laju geupeu puléh awaknya.

15 Teuma ulée-ulée Iméum dan gurée-gurée agama beungéh lumpahna watée geukalon buet-buet ajaéb nyang geupeubuet lé Isa. Dan meunan cit awaknya beungéh that watée jikalon aneuëk-aneuëk miet jiseumurak mubura nibak Baét Tuhan, "Udeb Aneuëk Daud!"

16 Awaknya jipeugah ubak Isa, "Peu kheueh na deungoe peue nyang jipeugah lé awaknya?" "Nyoe, na Lôn deungoe," geujawueub lé Isa. "Peu kheueh hántom gata beuet ayat Alkitab nyang teutuléh nyoe: 'Aneuëk-aneuëk miet ngon aneuëk-aneuëk manyak ka Gata purunoe keu jipeugah puja ngon pujoe nyang sampoereuna?'"

17 Óh Iheueh nyan Isa laju geuttinggai awaknya disinan, laju geuteubiet teuma nibak banda nyan geujak laju u Betania dan geudom di sinan.

18 Ban beungoh óh singoh teuma, watée geujak geugisa u banda, Isa jiteuka deuek.

19 Gobnyan geukalon sibak bak ara nyang na timoh bak binéh rot. Laju geupeurab bak binéh bak ara nyan. Teuma bak ara nyan hana jimuboh bah pih meusaboh nyang jai cit meuôn. Laju geupeugah lé Isa keu bak ara nyan, "He bak ara, siumu udeb gata hana muboh le!" Watée nyan cit teuma bak ara nyan laju layée.

20 Watée murit-murit Isa geukalon peue nyang ka teujadi nyan, awaknya hireuen lumpah na. "Pakriban bak ara nyan langsung maté bak saát nyan cit teuma?" geutanyong lé awaknya.

21 "Nyang sikeubiet jih, geukheun lé Isa, meunyoe gata meuiman dan hana ragu-ragu, gata pih hase tapeubuet pakriban nyang ka Ulôn peubuet keu bak ara nyoe. Dan kon nyan mantong, teuma gata jeuet tapeugah ubak gunong nyoe, 'teubeuôt kheueh dan teuböh kheueh u dalam laôt': teuma hai nyan teujadi.

22 Peue mantong nyang gata lakée lam doá gata, nyang gata lakée nyan teuma gata teurimong, asai gata meuiman."

23 Óh Iheueh nyan Isa geugisa u Baét Tuhan, laju geutamong dan geuseumeubeuet disinan. Watée Gobnyan teungoh geuseumeubeuet, ulée-ulée imeum dan peumimpén-peumimpén Yahudi jijak ubak Gobnyan dan sira geutanyong, "Ateueh dasai peue bandum nyoe gata peubuet? Soe nyang jok hak nyan ubak gata?"

24 Geujawueub lé Isa, "Ulôn pi keuneuk teumanyong ubak gata. Dan meunyoe gata neujawueub, di Ulôn pih teuma Lôn peugah ubak gata deungan hak soe Ulôn peubuet hai-hai nyoe.

25 Nabi Yahya geupumanö ngon hak soe? Deungan hak Po teu Allah atawa manusia?" Laju lé Iméum-imeum ulée dan peumimpén-peumimpén Yahudi geumeupakat sabe keudroe-droe, "Meunyoe tanyoe peugah, 'Deungan hak Allah', Gobnyan teuma geupeugah, 'Meunyoe meunan pakon gatanyoe hana tapeucaya keu Gobnyan?'

- 26** Teuma meunyoe tapeugah, 'Deungon hak manusia', tanyoe ta takot keu rakyat ba, sabab awaknyan bandum jianggab nabi Yahya nyan sidroe nabi."
- 27** Teuma awaknyan jijaweueb, "Kamoe hana meuteupeue." Laju Isa geupeugah bak awaknyan, "Meunyoe meunan Ulôn pih hana Lôn peugah ubak gata deungon hak soe Ulôn peubuet bandum nyoe."
- 28** "Jinoenyoe pakriban peundapat gata keuhai nyoe?" geupeugah lom lé Isa. "Na sidroe bapak nyang na dua droe aneuëk agam. Ureuëng tuha nyan geujak ubak aneuëk gobnyan nyang tuha dan geupeugah, 'Neuëk, tajak kheueh keureuja bak lampôh anggô uroe nyoe.'
- 29** 'Ulôn hán kutem,' jaweueb aneuëk nyan. Teuma óh dudoe aneuëk nyan meu-ubah pikeran jih laju jijak mubuet u lampôh anggô nyan.
- 30** Óh lheueh nyan ureuëng syiek aneuëk nyan geujak teuma ubak aneuëk gobnyan nyang keudua, dan geupeugah teuma haba lagée nyang ka geupeugah bak aneuëk geuh nyang awai. 'Jeuet, bapak,' jijaweueb lé aneuëk gobnyan nyang keudua nyan. Teuma di aneuëk nyan hana jijak.
- 31** Nyan, bandua aneuëk geuh nyan, nyang toh kheueh nyang seutôt kheun ureuëng syiek jih? "Nyang tuha," geujaweeub lé Iméum-imeum ulée dan peumimpén-peumimpén Yahudi nyan. Teuma Isa geupeugah bak awaknyan, "Peucaya kheueh: Tukang-tukang kutéb cukée dan inong-inong jeuhet leubeh dilée jeuet keu anggota umat Po teu Allah nibak gata nyoe."
- 32** Sabab Nabi Yahya Pumanö teuka, dan geutunyok bak gata cara udeb nyang geulakée lé Tuhan, teuma gata hana cit ta patéh ubak ajaran gobnyan; teuma tukang-tukang kutéb cukée dan inong-inong jeuhet nyan peucaya keu gobnyan. Teuma bah pih gata na takalon bandum nyan, gata teutab hana tatem ubah bandum pikeran gata dan hana tapeucaya ubak Tuhan."
- 33** "Deungoe kheueh miseue nyang saboh trek nyoe," kheun Isa, "Na sidroe ureuëng po tanoh jimeulampôh bak saboh sagoe tanoh gobnyan deungon jipula bak anggô. Laju jipageue ban silingka lampôh nyan, dan jikueh teuma uruek keu teumpat prah ié anggô, óh lheueh nyan jipeudong teuma meunara teumpat meujaga. Óh lheueh nyan laju jipeusiwa lampôh anggô nyan ubak ureuëng nyang keureuja bak lampôh gobnyan nyan, dan gobnyan laju jijak u nanggroe laén."
- 34** Óh ka trok bak watée musém pot boh anggô, ureuëng po tanoh nyan laju jikirém namiet-namiet gobnyan ubak ureuëng-ureuëng nyang mubuet bak lampôh nyan keu jiteurimong jeumba gobnyan.
- 35** Teuma lé ureuëng-ureuëng nyang mubuet bak lampôh nyan laju jidrob bandum namiet-namiet ureuëng po tanoh nyan: Nyang sidroe jipoh, nyang laén jipoh maté, nyang laén lom jirhom ngon aneuëk batée.
- 36** Ureuëng po tanoh nyan jikirém teuma namiet-namiet nyang laén, leubeh jai nibak nyang phon jikirém. Teuma awaknyan teutab jipoh lagée nyang ka-ka.
- 37** Akhé jih ureuëng po tanoh nyan jikirém aneuëk jih keudroe ubak ureuëng nyang mubuet di lampôh anggô nyan. 'Pasti aneuëk ulôn jihoreumat.'
- 38** Teuma watée jikalon aneuëk ureuëng po tanoh nyan ka teuka keunan lé ureuëng-ureuëng nyang mubuet lam lampôh nyan, awaknyan laju jimarit sabe keudroe-droe, 'Nyan, nyoepat jih, ahli waréh gobnyan. Jak tapoh maté aneuëk toke nyan, mangat hareuta warésan tateumé keutanyoe!'
- 39** Teuma aneuëk nyan laju jidrob, ji rhom uluwa, dan laju jipeumaté."
- 40** Geutanyong lé Isa, "Nyan, meunyoe ureuëng po lampôh anggô jiwoe, peue nyang teuma jipeubuet atueuh ureuëng-ureuëng nyang keureuja bak lampôh jih nyan?"

41 Geujaweueb lé awaknyan, "Pasti ureuëng nyan geupoh maté banmandum ureuëng jeuhet nyan, dan lampôh anggô nyan laju geupeusiwa bak ureuëng laén nyang jitem weuek hase tanoh nyan keu gobnyan óh trok bak watée."

42 Teuma Isa geupeugah ubak awaknyan, "Peu kheueh gohlom na gata baca peue nyang teutuléh lam Alkitab? 'Batée nyang hana jipeuguna lé tukang peugét bangunan batée nyan ka jeuet keu batée nyang paleng lumboi sa. Nyoe kheueh buet Tuhan; keubiet lagak that!'"

43 "Teuma, ingat kheueh," kheun Isa, "bandum hak sibagoe umat Po teu Allah geutarek nibak gata dan geubri keu laén bansa nyang jipeubuet peurintah-peurintah Allah.

44 Ureuëng nyang rhot atueh batée nyan, hanco; dan ureuëng nyang jitimpok lé batée nyan, teugileng jeuet keu abée."

45 Watée imeum-imeum ulée dan ureuëng-ureuëng Farisi geudeungoe miseue-miseue nyang geupeugah lé Isa nyan, awaknyan geuteupeue bahwa Isa geumeututoe keuhai awaknyan.

46 Teuma awaknyan jiuseuha keuneuk jidrob Gobnyan. Teuma awaknyan teumakot keu ureuëng ramé, sabab ureuëng ramé nyan jianggab Isa sidroe nabi.

CHAPTER 22

1 sa geu meu haba lom ngon ureuëng ramé sira geuboh miseue lagée nyoe,

2 kheun Gobnyan, "Meunyoe Po teu Allah ka geumat peurintah, keuadaan jih na kheueh lagée miseue nyoe: na sidroe raja geupeuna khanuri keu geupeukawen aneuëk gobnyan nyang agam.

3 Raja nyan geuyue jak tueng ubak peulayan-peulayan gobnyan ureuëng-ureuëng nyang teu-undang ubak teumpat khanuri geuh nyan. Teuma di ureuëng-ureuëng nyang teu-undang nyan hana jitem jak bak teumpat ureuëng meukawen nyan.

4 Óh lheueh nyan lé raja nyan geuyue jak teuma peulayan gobnyan nyang laén.

Geupeugah ubak peulayan nyang geuyue jak nyan: 'Neubri téé kheueh ubak undangan nyan: Hidangan khanuri ka siab. Leumô-leumô aneuëk-aneuëk leumô ulôn nyang paleng gét ka lheueh ulôn sie. Bandum nyan ka siab. Neujak kheueh laju u teumpat meukawen!'

5 Teuma bandum jamé nyang teu-undang nyan hana jipako. Awaknyan jijak bak buet jih keudroe maséng-maséng -- nyang sidroe jijak u ladang jih, nyang laén teuma ubak peurusahaan jih keudroe;

6 dan nyang laén laju jidrob bubena peulayan-peulayan raja nyan, laju jiseupôt dan jipoh maté awaknyan.

7 Watée raja geudeungoe peue nyang ka teujadi nyan, gobnyan beungéh that-that. Dan raja pih laju geukirém sipa-i gobnyan keu jijak poh maté bandum ureuëng-ureuëng tukang peumaté peulayan geuh nyan, dan laju geutot banda awaknyan.

8 Óh lheueh nyan lé raja laju geutawök bandum peulayan gobnyan, dan laju geupeugah, 'Khanuri keu meukawen ka siab, teuma bandum undangan hana nyang jeuet ngui.'

9 Jinoenyoe tajak laju ubak rot ueh raya, dan taundang laju ureuëng beuramé that jijak bak teumpat meukawen nyoe.'

10 Teuma bubena peulayan nyan pih laju jijak. Awaknyan laju jijak bak rot ueh raya dan jipeusapat laju bubena ureuëng nyang na meurumpok disinan, bah kheueh nyang gét meunan cit ngon nyang jeuhet. Deungon lagée nyan teumpat khanuri nyan pih ka peunoh ban siseun lingka ngon jamé nyang teuka.

11 Óh lheueh nibak nyan di raja nyan laju geutamong keu geujak ngieng banmandum

jamé nyang ka trok keunan. Dan deuh laju geukalon na sidroe ureuëng nibak teumpat nyan nyang hana jingui peukayan khanuri.

12 Laju lé raja nyan geutanyong bak ureuëng nyan, 'He rakan, pakriban cara jih sampie meuhase tatamong lam ruweueng nyoe sabab gata hana tangui peukayan khanuri?' Di ureuëng nyan hana hase jipeugah sapeue.

13 Laju lé raja nyan geupeugah ubak peulayan-peulayan gobnyan, 'Ikat laju gaki ngon jaroe ureuëng nyoe, dan jak tiek laju ureuëng nyoe u teumpat nyang seupôt buta. Nibak teumpat nyan na teumpat mo meuba-e dan deurita.' "

14 Laju lé Isa geupeu habéh calitra miseue nyan lagée nyoe, "Jai that nyang teutawök, teuma na bacut khong nyang teupiléh."

15 Óh lheueh nyan lé ureuëng Farisi laju jijak duek meurok pakat sabe keudroe-droe nyang tujuan jih pakriban cara beuhase Isa teujeubak ngon cara jiteumanyong meubagoe rupa.

16 Teuma awaknyan laju ji utus murit-murit jih ubak Isa meusajan deungon na padub droe anggota golongan Herodes. Awaknyan jipeugah ubak Isa, "Pak Gurée, kamoe meuteupeue Bapak jujoe. Bapak neupurunoe deungon troh trang keuhai meulakée Po teu Allah keu manusia, hana neupakoe peundapat soe mantong. Sabab Bapak hana neungieng ureuëng.

17 Sabab nyan, ci Bapak peugah bak kamoe: Meunurot peuratoran agama tanyoe, peu kheueh jeuet teubayeue cukée keu kaisar atawa hana?"

18 Isa geuteupeue meukeusut awaknyan nyang jeuhet nyan, jadi laju geupeugah, "He, ureuëng-ureuëng munafék! Pakon gata keuneuk ujoe Ulôn?

19 Ci gata tunyok bak Ulôn mata péng nyang gata peuguna keu neubayeue cukée!" Laju awaknyan jijok bak Gobnyan saboh keupeng péng pirak.

20 Isa geutanyong bak awaknyan, "Gamba dan nan soe nyang na lam péng nyoe?"

21 "Gamba Kaisar," jaweueb awaknyan. Teuma Isa geupeugah ubak awaknyan, "Meunyoe meunan, tabri kheueh ubak Kaisar peue nyang atra Kaisar, dan ubak Allah peue nyang atra Allah."

22 Watée jideungoe lé awaknyan peue nyang ka geupeugah lé Isa nyan, awaknyan hireuen lumpahna. Teuma awaknyan laju jijak jitinggai Isa.

23 Bak uroe nyan cit teuma, na meupadub droe ureuëng Saduki jijak ubak Isa. Awaknyan na kheueh golongan ureuëng nyang meupeundapat bahwa ureuëng nyang ka maté hana udeb lé.

24 "Bapak Gurée," kheun awaknyan, "Nabi Musa na geupurunoe lagée nyoe: Meunyoe sidroe ureuëng agam meuninggai donya, dan ureuëng nyan hana meu-aneuëk, syedara gobnyan haröh meukawen ngon ureuëng inong balée nyan mangat jibri keuturonan keu ureuëng nyang ka meuninggai nyan.

25 Ka lheueh na tujoh droe ureuëng meusyedara tinggai di sinoe. Nyang tuha meukawen óh lheueh nyan meuninggai donya ngon hana geuttinggai aneuëk. Teuma balée ureuëng nyan geuttinggai keu syedara gobnyan.

26 Syedara gobnyan nyan meuninggai teuma hana cit jitinggai aneuëk. Hai nyang lagée nyan teujadi teuma ubak syedara gobnyan nyang keu lhée dan sampoe trok bak nyang keu tujoh.

27 Dan akhé jih inong nyan keudroe meuninggai donya.

28 Nyan, bak watée ureuëng maté geupeubeudöh lom teuma, peurumoh soe kheueh ureuëng inong nyan? Sabab ban tujoh droe awaknyan ka jimeukawen ngon ureuëng inong nyan."

- 29** Geujawueub lé Isa, "Gata keuliru, sabab gata hana muphom Alkitab, meunan cit kuasa Po teu Allah.
- 30** Sabab meunyoe ureuëng maté óh trok bak watée jibeudôh lom teuma, awaknyan hana teuma jimeukawen lé, teuma awaknyan teutab udeb lagée malaikat lam syeuruga.
- 31** Peu kheueh gohlom na gata baca peu nyang geupeugah lé Po teu Allah keuhai ureuëng maté geupeubeudôh lom teuma? Allah meufeureuman,
- 32** 'Ulôn kheueh Allah Nabi Ibrahim, Allah Nabi Ishaq dan Allah Nabi Yakub.' Allah nyan kon Allah ureuëng maté. Gobnyan na kheueh Allah ureuëng udeb!"
- 33** Watée ureuëng ramé nyan jideungoe peu nyang geupeugah lé Isa, awaknyan hireuen lagoena keuhai nyang geupurunoe lé Gobnyan.
- 34** Bak watée ureuëng-ureuëng Farisi jideungoe bahwa Isa ka geupeujeuet ureuëng-ureuëng Saduki hana jeuet jipeugah haba lé, teuma awaknyan laju jimeurok pakat.
- 35** Sidroe lamkawan awaknyan, na kheueh sidroe gurée agama, ji-ujoe keuneuk jeubak Isa ngon cara jiteumanyong.
- 36** "Bapak Gurée," kheun gobnyan, "peurintah toh kheueh nyang paleng awai didalam huköm agama?"
- 37** Geujawueub lé Isa, "Cinta kheueh Tuhan Allah gata deungan sipeunoh até gata, deungan sipeunoh jiwa gata, dan deungan silurôh ákai gata.
- 38** Nyan peurintah nyang paleng phon nyang paleng peunteng!
- 39** Peurintah nyang keudua saban deungan peurintah nyang phon nyan: Cinta kheueh seusabe gata keudroe lagée gata tacinta keu droe gata keudroe.
- 40** Bandum huköm agama nyang ka geubri lé Nabi Musa dan ajaran bandum nabi nyan dasai jih nibak bandua huköm nyan."
- 41** Teungoh ureuëng-ureuëng Farisi nyan mantong meugumpôi disinan, Isa geutanyong ubak awaknyan,
- 42** "Peue kheun gata keuhai Raja Peuseulamat? Keuturonan soe kheueh gobnyan?" "Keuturonan Nabi Daud," jawueub awaknyan.
- 43** "Meunyoe meunan," geutanyong lom lé Isa, "peue sabab Roh Allah geu ilham bak Nabi Daud keu teupeugah Raja Peuseulamat 'Tuhan'? Sabab Nabi Daud geupeugah.
- 44** 'Tuhan geupeugah ubak Tuhan lôn: neuduek kheueh blaih uneuen Lôn, sampoe án Ulôn peujeuet musoh-musoh Gata jitaklok ubak Gata.'
- 45** Ngon nyan meunyoe Nabi Daud Raja Peuseulamat nyan 'Tuhan', pakriban tapeugah Gobnyan keuturonan Nabi Daud?"
- 46** Hana meusidroe pih nyang hase jijawueub peu nyang geutanyong lé Isa nyan. Dan phon uroe nyan, hana lé nyang teumanyong peue-peue mantong ubak Gobnyan.

CHAPTER 23

- D**an Isa teuma geupeugah ubak ureuëng ramé dan ubak murit-murit Gobnyan,
- 2** "Gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi na keukuasaan keu geutafeuse huköm-huköm Nabi Musa.
- 3** Deungan sabab nyan gata seutôt dan gata taát kheueh bandum nyang awaknyan peurintah. Teuma bék tapeubuet peu nyang awaknyan peubuet, sabab awaknyan hana jipeubuet peu nyang awaknyan peurunoe.
- 4** Awaknyan jilakée hai-hai nyang hana jitamong lé akai dan jipeuget peuratoran-peuratoran nyang brat, teuma mubacut pih awaknyan hana jitulông ureuëng nyang

peubuet hai nyan.

- 5** Bandum nyang awaknyan peubuet na kheueh jeuet jingieng lé manusia mantong. Awaknyan jisaja jingui ija seumayang nyang luwah-luwah dan jipeupanyang rumbai-rumbai bajée jubah awaknyan!
- 6** Awaknyan galak keu teumpat nyang paleng gét meunyoe jijak bak teumpat khanuri, dan kurusi istimewa nibak rumoh-rumoh iébadat.
- 7** Awaknyan galak that meunyoe jihoreumat lé gob di pasai-pasai, dan teuhôi deungon 'Bapak Gurée'.
- 8** Teuma gata nyoe bandum bék kheueh tatem meunyoe jihôi 'Bapak Gurée', sabab Gurée gata cit sidroe gata bandum meusyedara.
- 9** Dan bék gata hôi dalam donya nyoe meusidroe pih deungon teukheun 'Bapak', sabab Bapak gata cit sidroe, nyan kheueh Bapak nyang na lam syeuruga.
- 10** Dan bék teuma gata tatem meunyoe jihôi 'Peumimpén', sabab peumimpén gata cit sidroe, nyan kheueh Raja Peuseulamat nyang ka geupeu janji lé Po teu Allah.
- 11** Ureuëng nyang paleng rayeuk lamkawan gata, bah kheueh beujeuet keu peulayan gata.
- 12** Ureuëng peu manyang droe jih ureuëng nyan teuma geupeumiyueb lé Po, dan ureuëng nyang peumiyueb droe jih teuma geupeumanyang lé Po."
- 13** "Meupaloe kheueh gata he gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi! Gata bandum na kheueh tukang meupura-pura. Gata tapagab-pagab ureuëng laén keuneuk jeuet keu umat Allah, dan ureuëng laén nyang keuneuk jeuet keu umat Allah, gata pagab.
- 14** Meupaloe kheueh gata he gurée-gurée agama dan ureuëng Farisi: Gata bandum tukang meupura-pura. Gata tatipée inong-inong balée dan gata reupah rumoh ureuëng nyan keu gata tôb-tôb buet gata nyang jeuhet, gata meudoá panyang-panyang. Nyan kheueh sabab jih huköman nyang rhot atueuh gata singoh lumpah brat!
- 15** Mupaloe kheueh gata he gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi! Gata tukang meupura-pura! Gata tajak jiôh-jîôh gata jeumeurang laôt, gata jak bansaboh daratan ngon tujuan keu gata peutamong sidroe ureuëng lam agama gata. Dan óh ka lheueh ureuëng nyan jitamong lam agama gata, gata peujeuet ureuëng nyan keu calon ureuëng jeuet jitamong lam apui nuraka nyang dua goe leubeh jeuhet nibak gata keudroe!
- 16** Mupaloe kheueh gata he peumimpén-peumimpén nyang buta! Gata purunoe keu awaknyan lagée nyoe, 'Meunyoe ureuëng jimeu sumpah deumi keu Baét Tuhan, ureuëng nyan hana teu-ikat ubak sumpah jih nyan; teuma meunyoe jimeusumpah deumi méuh nyang na di Baét Tuhan, ureuëng nyan teu-ikat nibak sumpah geuh nyan.'
- 17** Gata ureuëng-ureuëng nyang bangai dan buta! Toh nyang leubeh peunteng méuh jihnyan, atawa Baét Tuhan nyang peujeuet méuh nyan suci?
- 18** Gata meurunoe lom lagée nyoe, 'Meunyoe sidroe ureuëng jimeusumpah deumi miseubah, ureuëng nyan hana teu-ikat lé sumpah jihnyan; teuma meunyoe jihnyan jimeusumpah deumi keureubeuen di atueh miseubah nyan, ureuëng nyan teu-ikat ngon sumpah jih nyan.'
- 19** Keubiet buta jih gata bandum! Toh nyang leubeh peunteng? Keureubeuen jihnyan atawa miseubah nyang teupeujeuet keureubeuen nyan suci?
- 20** Sabab nyan, meunyoe sidroe ureuëng meusumpah deumi miseubah, nyan saban cit ureuëng nyan jimeusumpah deumi miseubah, dan deumi bandum nyang na di atueh miseubah nyan.
- 21** Dan meunyoe sidroe ureuëng jimeusumpah deumi Baét Tuhan, nyan saban cit gobnyaan jimeubudôk deumi Baét Tuhan nyan dan deumi Po teu Allah nyang tinggai

disinan.

22 Dan meunyoe sidroe ureuëng jimeusumpah deumi syeuruga, nyan saban cit jihnyan meusumpah deumi takhta Tuhan, dan deumi Po teu Allah nyang geuduek atueuh takhta nyan.

23 Mupaloe kheueh gata bandum hé gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi! Gata bandum tukang meupura-pura. Reumpah-reumpah lagée seulaseh, adas maméh dan jintan, gata bri siper siploh ubak Tuhan. Padahai hai-hai nyang paleng peunteng dalam huköm-huköm agama, lagée miseue jih: keuadelan, gaséh sayang, dan rasa seutia, nyan bandum hana gata pakoe. Padahai nyan kheueh nyang seuharôh jih gata peubuet, deungon hana tapeu-ayeuem nyang laén-laén.

24 Gata peumimpén-peumimpén nyang buta! Lalat nyang na dalam ié jieb droe gata sareng, padahai unta nyang rayeuk gata uét!

25 Meupaloe kheueh gata he gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi! Gata bandum tukang meupura-pura! Mangkok-mangkok dan pireng-pireng droe gata rhah sampoe gleh-gleh blaih luwa jih mantong, padahai siblaih u dalam kutoe lumpah na deungon hai-hai nyang gata teumé deungon cara paksa dan leuha.

26 He Farisi buta! Gata rhah kheueh ilée mangat beutôi-beutôi gleh siblaih u dalam bandum pireng dan mangkok-mangkok gata, mangat siblaih luwa jih jeuet keu gleh teuma!

27 Meupaloe kheueh gata he gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi! Gata bandum tukang meupura-pura! Gata lagée jirat-jirat nyang teu cét putéh; diluwa leumah lagak, teuma didalam nyan peunoh deungon tuleueng dan bandum ka habéh brok.

28 Meunan cit deungon gata. Nibak luwa leumah jih gata gét deungon ureuëng lingka; teuma didalam, gata peunoh deungon peuleusu dan peulanggaran-peulanggaran."

29 "Meupaloe kheueh gata he gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi! Gata bandum tukang meupura-pura! Gata tapeugôt jrat-jrat nyang gét-gét keu nabi-nabi, dan gata peungui tugu-tugu peuingat nibak ureuëng-ureuëng nyang udeb jihnyan gét.

30 Dan gata nyoe tapeugah, 'Seukira jih kamoe nyoe udeb bak jamén indatu kamoe yoh masa ilée, kamoe hana teuma kamoe seutôt ngon awaknyan kamoe jak peumaté bubena nabi-nabi.'

31 Teuma gata aku keudroe bahwa gata nyoe kheueh keuturonan ureuëng-ureuëng nyang poh maté nabi-nabi!

32 Meunyoe lagée nyan, tapeujak kheueh laju dan peuseuleusoe kheueh desya-desya nyang ka jipeuphon lé indatu gata nyan!

33 Gata jeuhet dan keuturonan ureuëng jeuhet! Pakriban gata hase tapeuseulamat droe nibak huköman lam apui nuraka?

34 Deungoe kheueh beu gét-gét: Ulôn teuma Lôn kirém ubak gata nabi-nabi, ureuëng-ureuëng malem, dan gurée-gurée; siladum nibak awaknyan teuma gata poh maté, dan siladum teuk nyang laén gata saleb. Na nyang teuma gata seksa didalam rumoh-rumoh iébadat, dan gata tiyeub-tiyeub nibak banda nyang saboh u banda nyang laén.

35 Sabab nyan, gata teuma teuhüköm sabab seumeupoh maté nyang ji peubuet atueuh ureuëng-ureuëng nyang hana meusalah -- phon nibak teupoh maté Habel nyang hana meusalah, sampoe trok ubak teupoh maté Nabi Zakharia aneuék Berekia, nyang gata poh maté lamkawan Rumoh Tuhan dan miseubah.

36 Peucaya kheueh: bandum nyan teuma jitanggong lé ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe!"

37 "Yerusalem-Yerusalem! Nabi-nabi gata peumaté. Utosan-utosan Allah gata rhom ngon

batée sampoe maté. Ka padubgoe Ulôn keuneuk wa bandum peunduduek gata lagée nang manök nyang ji uem bandum aneuëk jih dimiyueb sayeueb jih, teuma gata hana tatem!

38 Sabab nyan Po teu Allah hana le meusajan gata.

39 Beutateupeu kheueh: Phon watée nyoe gata hana teuma gata kalon le Ulôn sampoe gata tapeugah, 'Beugeubri kheueh beureukat atueh Gobnyan nyang teuka atueh nan Tuhan.' "

CHAPTER 24

Watée Isa geuttinggai Baét Tuhan, murit-murit Gobnyan laju jijak ubak Gobnyan dan geutunyok laju ubak bangunan Baét Tuhan nyan.

2 Isa geupeugah ubak awaknyan, "Peu kheueh na gata kalon bandum nyan? Tateupeue kheueh, hana meu sianeuëk batée pih nibak bangunan-bangunan nyan teuma na tinggai teususon nibak teumpat jih. Bandum nyan teuma teureuloh."

3 Óh lheueh nyan Isa geujak u Bukét Zaiton, dan teungoh geuduek-duek, murit-murit Gobnyan jijak ubak Gobnyan keuneuk jipeugah haba deungon Gobnyan seucara pribadi. "Neupeugah laju ubak kamoe pajan bandum nyan teujadi," jipeugah lé awaknyan ubak Gobnyan. "Peu kheueh tanda-tanda jih nyang teutunyok keuhai Bapak teuka dan tanda akhé jamén?"

4 Geujawueub lé Isa, "Waspada kheueh, bék sampoe gata keunong peungeuet.

5 Sabab ramé that ureuëng jiteuka deungon jipeuguna nan Ulôn dan jipeugah, 'Ulôn kheueh Raja Peuseulamat!' Awaknyan ka jitipée ureuëng ramé.

6 Gata teuma tadeungoe meubagoe-bagoe su di mideuen prang dan haba keuhai ureuëng muprang, teuma bék teumakot. Sabab hai-hai nyang lagée nyan bit teujadi, teuma deungon na lagée nyan bukon kheueh sibagoe tanda ka watée jih uroe kiamat.

7 Bansa nyang saboh jimuprang jilawan bansa nyang laén, dan nanggroe nyang saboh teuma jijak prang nanggroe nyang laén. Dipat mantong jiteuka bala musém deuek dan geumpa bumoe.

8 Bandum nyang teujadi nyan na kheueh awai nibak phon teujadi, lagée geurasa sakét lé sidroe ureuëng inong nyang keuneuk peulahé aneuëk.

9 Óh lheueh nyan gata teuma teudrob dan jiseurah keu jiseksa dan jipoh maté. Bansigom donya teuma jibanci ubak gata sabab gata murit Ulôn.

10 Bak watée nyan jai lumpah na ureuëng nyang murtat, dan jikhianat dan jibanci sidroe ubak nyang laén.

11 Ramé that-that nabi-nabi peuleusu teuma jiteuka, dan jitipée ureuëng ngon rakyat ba.

12 Buet nyang jeuhet jimeu-éue bagaih lumpah na sampoe di ureuëng ramé ka hana le gaséh meugaséh.

13 Teuma ureuëng nyang meuteuen sampoe bak akhé, ureuëng nyan teuma geupeu seulamat.

14 Dan Haba Gét keuhai pakriban Po teu Allah geumat peurintah dan geupeusampoe bansigom donya, mangat bandum ureuëng meuteumé jideungoe. Óh ka lheueh nyan barô kheueh kiamat teuka."

15 "Gata teuma takalon 'Keujeuhetan nyang jipeuhanco peue-peue nyang na', lagée nyang geupeugah lé Nabi Daniel, teudong bak teumpat nyang suci. (Catetan keu peumbaca: Simak kheueh peue makna jih!)

16 Bak watéenyan, ureuëng nyang na di Yudea harôh jiplueng u gunong-gunong.

- 17** Ureuëng nyan na ateueh bubong rumoh bék jitron keu jijak cok sapeue-sapeue lam rumoh nyan.
- 18** Ureuëng nyang mantong lam lampôh bék jiwoe u rumoh keu jijak cok bajée jubah jihnyan.
- 19** Keubiet that phet dan paleng teumakot nibak uroe-uroe nyan keu ureuëng inong nyang teungoh mume, dan kawöm mak nyang mantong geupeu mom aneuëk manyak!
- 20** Meudoá kheueh mangat gata bék sampoe taplueng watée musém ujeuen atawa uroe Sabat!
- 21** Bak uroe-uroe nyang paleng teumakot nyan teuma na keusosahan nyang paleng hibat lagée nyang gohlom na teujadi seumeunjak donya nyoe na sampoe nibak watée nyoe, dan nyang lagée nyan hana jiteuka lé.
- 22** Seungkira jih Po teu Allah hana geupeu paneuk watée jih; teuma hana meusidroe pih nyang na seulamat. Teuma sabab lé umat Gobnyan, Po teu Allah geupeu paneuk watée nyan.
- 23** Bak watée nyan meunyoe na sidroe ureuëng nyang jipeugah ubak gata, 'Ngieng, Raja nyang ba seulamat nyan na disinoe!' atawa, 'Gobnyan na disinan!' -- bék kheueh tapatéh bak ureuëng nyan.
- 24** Sabab teuma jiteuka nyang jiaku droe jih nyang ba seulamat teuma nyan na kheueh peuleusu dan nabi-nabi peuleusu. Awaknyan teuma jipeubuet buet-buet nyang luwa biasa hibat jih, dan buet-buet nyang ajaéb keu jeuet jiteumpée, meunyoe jeuet, umat Po teu Allah pih jitipée cit.
- 25** Teuma, ingat kheueh! Ulôn ka Lôn peugah ubak gata leubeh ilée sigohlom hai nyan teujadi.
- 26** Meunyoe na ureuëng jipeugah ubak gata, 'Ngieng, Gobnyan na di sideh dipadang pasi!' -- bék gata jak bak teumpat nyan. Atawa meunyoe awaknyan jipeugah, 'Ngieng, Gobnyan geumusöm lam bilék nyang na disinoe!' -- bék tapatéh.
- 27** Sabab Aneuëk Manusia teuka lagée kilat nyang muble nyang teuka nibak timu, dan meuahya trok u barat.
- 28** Dipat na bangke, disinan na cicém nyang pajoh bangke!"
- 29** "Hana treb óh ka lheueh keusosahan bak watée nyan, mata uroe laju jeuet keu seupôt, dan buleuen hana le meuahya. Bintang nyang meutabu di langét manyang teuma rhot u bumoe, dan bubena nyang mat kuasa di angkasa raya teuma keng keueng hana meuteuntee.
- 30** Óh ka lheueh nyan tanda Aneuëk Manusia teuma leumah di langét. Bak watée nyan bandum bansa di ateueh bumoe laju jimoe ba-e. Awaknyan laju jikalon Aneuëk Manusia teuka di ateueh awan deungon kuasa dan keumuliaan nyang raya.
- 31** Beureuguih raya teuma teuyueb, dan Aneuëk Manusia laju jiyue bubena malaikat Gobnyan jeuet teupeusapat bandum umat Gobnyan nibak ban peuet boh ujung bumoe, nibak ujung langét nyang saboh sampoe ubak ujung langét nyang laén."
- 32** "Cok kheueh peulajaran nibak bak ara. Meunyoe ranteng-ranteng jih ijo dan leunuet, dan ka jipeuphon meutarôk, gata tateupeue bahwa musém khueng ka tho lumpah na.
- 33** Meunan cit hai jih meunyoe gata kalon hai-hai nyan teujadi, gata tateupeue bahwa watéejih ka tô that.
- 34** Tateupeue kheueh! Hai-hai nyan teuma teujadi sigohlom ureuëng-ureuëng nyang udeb bak watée nyoe maté banmandum.
- 35** Langét dan bumoe teuma gadôh, teuma tutoe haba Lôn teutab na siumu masa."
- 36** "Hana ureuëng nyang jiteupeu pajan uroe dan jeuem jih, malaikat-malaikat nyang na

dalam syeuruga hana geuteupeue, Aneuëk Po teu Allah pih hana, nyang teupeue na kheueh Bapak mantong.

37 Meunyoe Aneuëk Manusia ka teuka singoh, keuadaan jih lagée bak jamén Nabi Nuh yoh masa ilée.

38 Bak uroe-uroe sigohlom ié raya nyan teuka, manusia-manusia lagée biasa jimakheun ngon jijieb ié, dan meukawen. Meunan kheueh nyang teujadi hana putôh-putôh sampoe trok ubak uroe Nabi Nuh geutamong dalam kapai.

39 Watée ié raya teuka sampoe habéh jisampôh awaknyan banmandum, barô kheueh awaknyan sadar peue nyang ka teujadi. Meunan kheueh keuadaan jih singoh meunyoe Aneuëk Manusia teuka.

40 Bak watée nyan, na dua droe ureuëng teungoh meukeureuja di ladang: Sidroe teuba, dan sidroe teuk teuma tinggai.

41 Na dua droe ureuëng inong teungoh jitob aneuëk gandom: Sidroe teuba, dan sidroe treuk teuma teuttinggai.

42 Sabab nyan, waspada kheueh, sabab gata hana tateupeue pajan Tuhan gata teuma geuteuka.

43 Ingat kheueh nyoe! Seukira jih ureuëng po rumoh jiteupeu poh padub pancuri jitamong lam rumoh jihnyan, ureuëng po rumoh nyan hana jiéh, mangat pancuri hana jitamong lam rumoh jihnyan.

44 Sabab nyan, gata harôh meusiab-siab. Sabab Aneuëk Manusia teuka bak watée nyang hana gata sangka-sangka."

45 Geupeugah lom lé Isa, "Meunyoe meunan, peulayan nyang toh kheueh nyang seutia lom bijaksana? Jihnyan kheueh nyang ji-angkat lé po droe jih mangat jeuet keu ulée keu peulayan-peulayan nyang laén, mangat jibri makheun ubak awaknyan óh trok bak watée.

46 Keubiet bahgia jih peulayan nyan watée po jihnyan jigisa, dan jingieng jih nyan teungoh jipeubuet tugaih nyang ka teupeucaya ubak jihnyan.

47 Peucaya kheueh, bahwa nyan teupeucaya bandum atra gobnyan ubak peulayan nyan.

48 Teuma meunyoe peulayan nyan jeuhet, gobnyan teuma jikheun lam até jih,

49 'Teungku po lôn mantong treb geugisa,' laju lé jihnyan jipeuphon poh peulayan-peulayan nyang laén, dan jimakheun ngon ji-jieb ié ngon ureuëng-ureuëng mabök.

50 Óh lheueh nyan teungku po jihnyan laju jiwoe bak uroe dan watée nyang hana jisangka-sangka.

51 Teuma peulayan nyan laju jiheuntam bit-bit that lé po jihnyan, dan laju geutiek u teumpat ureuëng-ureuëng munafék. Awaknyan laju jiklik dan meudeurita bak teumpat nyan."

CHAPTER 25

"Meunyoe ka teuka Aneuëk Manusia sibagoe Tuhan, keuadaan jih na kheueh lagée miseue nyoe: Na siploh droe aneuëk dara jeuet keupeungiréng teungku linto maséng-maséng awaknyan jicok saboh panyöt, laju jijak sambot teungku linto nyang agam.

2 Na limong droe lamkawan awaknyan bangai that, dan nyang limong droe treuk na kheueh bijaksana.

3 Ban limong droe aneuëk dara nyang bangai nyan jiba panyöt, teuma hana jiba minyéuk geunantoe.

4 Teuma ban limong droe aneuëk dara nyang bijaksana jiba panyöt meusajan ngon

minyéuk geunantoe.

5 Teungku linto agam nyan jiteuka ka teulat, jadi aneuëk-aneuëk dara nyan ka teuka teugantuek laju teungét.

6 Watée ka teungoh malam barô kheueh teudeungoe su ureuëng meukuk sira jitawök, 'Teungku linto ka teuka! Jak ta sambot gobnyan!'

7 Ban siploh droe aneuëk dara nyan laju teujaga dan jibeudôh, dan laju jitot maséng-maséng panyöt jihnyan.

8 Aneuëk-aneuëk dara nyang bangai nyan laju jipeugah ubak aneuëk dara nyang bijaksana, 'Neujok kheueh keu kamoe mubacut khong minyéuk gata, sabab panyöt kamoe karab lon.'

9 'Hana jeuet!' jijaweueb lé aneuëk-aneuëk dara nyang bijaksana nyan, 'sabab eunteuk bandum geutanyoe hana seb minyéuk. Neujak bloe laju u keudée.'

10 Teuma lé aneuëk-aneuëk dara nyang bangai nyan laju jijak bloe minyéuk u keudée. Teungoh awaknyan jijak bloe minyéuk nyan, teuma teuka kheueh teungku linto agam. Ban limong droe aneuëk dara nyang ka siab nyan jitamong laju meusajan ngon teungku linto lam teumpat khanuri, dan óh lheueh nyan pinto pih geutob!

11 Óh lheueh nyan aneuëk-aneuëk dara nyang ban jiwoe jak bloe minyéuk nyan ka trok jigisa sira jipeugah, 'Teungku-teungku, neupeuhah laju pinto mangat kamoe tamong.'

12 Teuma teungku linto agam nyan laju geujaweueb, 'Ulôn hana Lôn turi keu gata! "

13 Laju Isa geupeu habéh haba miseue nyan lagée nyoe, "Ngon sabab nyan meujaga-jaga kheueh, sabab gata hana neuteupeue uroe dan jeuem jih."

14 "Meunyoe Aneuëk Manusia ka teuka sibagoe Tuhan keuadaan jih na kheueh lagée miseue nyoe. Sidroe ureuëng agam keuneuk jak u teumpat nyang jiôh. Gobnyan laju jitawök bandum peulayan-peulayan jih, dan hareuta gobnyan nyang na nyan laju jipeucaya ubak awaknyan.

15 Keu tieb-tieb peulayan nyan laju geubri meunurot keusanggopan maséng-maséng. Keu nyang sidroe laju geubri limong ribée péng méuh. Ubak nyang laén geubri teuma dua ribée péng méuh. Dan ubak nyang sidroe trek geubri teuma siribée péng méuh. Óh lheueh nyan laju teungku nyan geujak.

16 Peulayan nyang jiteurimong limong ribée péng méuh nyan laju jijak meuniaga, dan nibak meuniaga jih nyan laju neuteumé laba limong ribée péng méuh.

17 Meunan cit deungan peulayan nyang jiteurimong dua ribée péng méuh nyan meuteumé laba dua ribée teuma.

18 Teuma lé peulayan nyang jiteurimong siribée péng méuh nyan laju jijak khueh uruek lam tanoh, dan péng nyang jibri lé toke jih nyan laju jisöm lam uruek nyan.

19 Treb that teuma óh lheueh nyan, toke nibak peulayan-peulayan nyan jiwoe, dan laju geupeu phon peuna hitongan deungan awaknyan.

20 Peulayan nyang teurimong limong ribée nyan jiteuka, dan jijok laju siploh ribée. 'Teungku po,' kheun peulayan nyan, 'Teungku po neuseurah limong ribée péng méuh ubak ulôn. Ngieng kheueh, ulôn meuteumé laba limong ribée teuk.'

21 'Jroh that,' kheun toke nyan, 'gata na kheueh peulayan nyang gét dan seutia. Sabab gata jeuet teupecaya deungan nyang bacut, ulôn teuma lôn peucaya nyang leubeh le ubak gata. Tamong kheueh dan meuseunang-seunang kheueh meusajan ngon ulôn!'

22 Óh lheueh nyan teuka teuma pelayan nyang teurimong péng méuh dua ribée, laju jipeugah, 'Teungku po, droeneueh ka neuseurah dua ribée péng méuh ubak ulôn. Ngieng kheueh nyoe, ulôn meuteumé laba dua ribée treuk péng méuh.'

23 'Jroh that,' kheun toke nyan, 'gata peulayan nyang gét dan seutia. Sabab gata jeuet

teupeucaya deungan nyang bacut, ulôn teuma peucaya deungan nyang jai keu gata.

Tamong kheueh dan meuseunang-seunang kheueh meusajan ngon ulôn!

24 Óh lheueh nyan teuka teuma peulayan nyang jiteurimong siribée péng méuh sira jipeugah, 'Teungku po, ulôn teupeu droeneueh na kheueh sidroe ureuëng nyang paleng kreueh dan teugaih. Teungku po neupot boh nibak sinaman nyang bukon po pula, dan neucok hase bak teumpat nyang bukon teungku po tabu bijéh.

25 Ulôn teumakot, sababnya kheueh ulôn jaksöm péng teungku po lam tanoh. Nyoe kheueh péng teungku nyan.'

26 'Gata peulayan nyang jeuhet dan beu-o!' geupeugah lé toke nyan. 'Bukon kheueh ka gata teupeu bahwa ulôn kupot boh nibak seunaman nyang bukon lôn pula, dan lôn cok hase bak teumpat nyang bukon ulôn tabu?

27 Meunyoe meunan, nyang sibeuna jih harôh gata keubah péng ulôn nyan nibak bank, teuma óh watée ulôn woe, ulôn teurimong lom teuma péng lôn nyan deungan bungöng jih.

28 Kareuna nyan, cok kheueh péng nyan nibak gobnyan, dan jok kheueh ubak ureuëng nyang na siploh ribée péng méuh nyan.

29 Sabab, nibak ureuëng nyang ka lheueh na, teuma teubri leubeh le lom, dan leubeh jai nibak bak nyang ka. Teuma ureuëng nyang hana sapeue na, nyang bacut mantong na nibak jihnya teuma teucok lom teuma.

30 Dan peulayan nyang hana sapeue jeuet nyan, tatiek kheueh u dalam seupôt diluwa. Disinan jihnya jimoe dan meudeurita! "

31 "Meunyoe Aneuëk Manusia ka teuka sibagoe raja nyang geu-iréng lé malaikat Gobnyan, Gobnyan geuduek ateueh takhta Gobnyan nyang mulia.

32 Banmandum bansa teuma geupeusapat dikeue Gobnyan. Laju Gobnyan geupeu weuek awaknya sampoe jeuet keu dua boh keulompok lagée ureuëng meurabe nyang jipeu aséng bubiri nibak kaméng.

33 Ureuëng nyang peubuet keuheundak Po teu Allah teuma geupeusapat blaih uneuen Gobnyan, dan nyang laén blaih si uwie Gobnyan.

34 Óh lheueh nyan raja nyan laju geupeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang na blaih uneuen Gobnyan, 'Jak kheueh keunoe gata bandum nyang geubri beureukat lé Bapak Ulôn. Tamong kheueh dalam Keurajeuen nyang ka teukeubah keu gata yoh watée phon geupeujeuet donya nyoe.

35 Sabab óh watée Ulôn deuek, gata bri makheun keu Ulôn, dan óh watée Ulôn glah, gata bri ié. Ulôn sidroe ureuëng aséng, gata teurimong Ulôn di rumoh gata.

36 Ulôn hana peukayan, gata bri peukayan. Óh watée Ulôn sakét, gata nyang peu-ubat Ulôn. Ulôn dalam glab, gata nyang tulóng Ulôn.'

37 Ban jideungoe meunan awaknya bandum laju jitanyong, 'Tuhan, pajan na kamoe kalon Tuhan deuek laju kamoe bri ubak Tuhan peunajoh, atawa glah laju kamoe bri ubak Tuhan ié?

38 Pajan kamoe ngieng Tuhan sibagoe ureuëng aséng, laju kamoe sambot Tuhan lam rumoh kamoe? Pajan Tuhan hántom neungui peukayan, laju kamoe bri ubak Tuhan peukayan?

39 Pajan na kamoe kalon Tuhan sakét atawa jipasoe lam glab, laju kamoe tulóng Tuhan?'

40 Raja nyan teuma geujawueub, 'Beutateupeu kheueh: watée gata peubuet hai nyan, bahpih ubak salah sidroe nibak syedara-syedara Lôn nyang paleng hina, saban cit nyan gata peubuet ateueh Ulôn!'

41 Óh lheueh nyan raja teuma geupeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang na blaih siwie Gobnyan, 'Jak wéeh keudeh, he jahanam! Jak blôh laju dalam apui nuraka nyang hán lon-

Ion, nyang ka teukeubah keu iblih dan malaikat-malaikat gobnyan!

42 Sabab óh watée Ulôn deuek, gata hanatabri keu Ulôn peunajoh; óh watée Ulôn glah, hana gata bri ié.

43 Ulôn sidroe ureuëng aséng, gata hana tateurimong Ulôn lam rumoh gata. Ulôn hana meupeukayan, gata hana bri peukayan keu Ulôn. Ulôn sakét dan jipeutamong lam glab, gata hana tapako Ulôn.'

44 Laju awaknyan jipeugah ubak Gobnyan, 'Tuhan, pajan kheueh na kamoe kalon Tuhan deuek, atawa glah, atawa sibagoe ureuëng aséng, atawa hana meupeukayan, atawa sakét, atawa jipeutamong lam glab, dan kamoe hana kamoe tulông Tuhan?'

45 Raja nyan teuma geujaweeueb, 'Beutateupeu kheueh: bak watée gata hana tatem tulông sidroe ureuëng nyang paleng papa nyoe, saban cit gata hana tatem tulông Ulôn.'

46 Teuma ureuëng-ureuëng nyang lagée nyan teuma teuhuköm deungon huköman nyang keukai abadi, seudangkan ureuëng-ureuëng nyang peubuet keuheundak Po teu Allah ureuëng nyan teuma geuteurimong udeb seujati dan keukai abadi."

CHAPTER 26

Watée Isa ka seuleusoe geupurunoe bandum hai nyan, Gobnyan geupeugah ubak murit-murit Geuh,

2 "Gata tateupeue dua uroe treuk na kheueh Uroe Raya Paskah, dan Aneuëk Manusia teuma jiseurah keu jisaleb!"

3 Bak watée peumimpén-peumimpén teungku imeum dan peumimpén-peumimpén Yahudi meugumpôi bak meuligoe Teungku Imeum Agong Kayafas.

4 Awaknyan jimeurok pakat keuneuk drob Isa seucara seungab-seungab, dan keuneuk jipoh maté Gobnyan.

5 "Teuma," kheun awaknyan, "Bék hainyan teupeubuet bak watée peurayaan, sabab hai nyang lagée nyan teuma jiteuka karu lamkawan rakyat."

6 Watée Isa mantong na di Betania, di rumoh Simon nyang yoh masa ilée keunong peunyakét kulét nyang lumpah parah,

7 na sidroe ureuëng inong jijak meuhadab ubak Isa. Ureuëng inong nyan na jiba saboh kaca pualam, meuasoe minyéuk mangat bée nyang lumpah meuhái. Watée Isa teungoh geuduek sira geumakheun, ureuëng inong nyan laju geupréé minyéuk mangat bée nyan ateueh ulée Isa.

8 Murit-murit Isa na jikalon hai nyan laju jiteuka beungéh. "Keupeue guna jih banmandum nyoe boros?" kheun awaknyan.

9 "Minyéuk mangat bée nyan hase teupeubloe deungon yuem nyang lumpah meuhái, dan péng hase nyan jeuet teujok bak ureuëng gasien!"

10 Isa geuteupeue pikiran awaknyan, laju geupeugah lé Gobnyan, "Keupeue gata peususah ureuëng inong nyoe? Jih nyan jipeubuet sapeue-sapeue nyang jroh dan teupujoe u ateueh Ulôn.

11 Ureuëng gasien na sabe lamkawan gata, teuma meunyoe Ulôn hana sabe na meusajan gata.

12 Deungon na geuro minyéuk mangat bée nyan u ateueh badan Lôn, gobnyan ka geupeu siab Ulôn keu teupeutamong lam jrat.

13 Peucaya kheueh! Bansigom donya nyoe, dipat mantong Haba Gét nibak Allah teupeumaklum, peue-peue nyang jipeubuet lé ureuëng inong nyoe teutab teucalitra sibagoe keunangan keu gobnyan."

14 Dan sidroe lamkawan murit Isa nyang nan jihnyan Yudas Iskariot, jijak meurumpok ngon peumimpén-peumimpén teungku imeum.

15 Gobnyan jikheun ubak peumimpén-peumimpén teungku imeum nyan, "Peu kheueh nyang gata bri keu ulôn meunyoe ulôn jok Isa ubak gata?" Teuma awaknyan laju ji-itong lhée ploh péng pirak, laju jijok péng nyan ubak jihnyan.

16 Phon bak saát nyan Yudas laju jimita watée nyang pahi keuneuk jikhianat Isa.

17 Bak uroe raya nyang keuphon watée Peurayaan Ruti Hana Meuragoe, murit-murit Isa jijak meurumpok ngon Gobnyan. Awaknyan jipeugah, "Nibak teumpat toh nyang Bapak galak mangat kamoe keubah peunajoh Paskah keu Bapak?"

18 Geujaweueb lé Isa, "Neujak kheueh ubak sidroe ureuëng di banda dan neupeugah laju ubak gobnyan, 'Geupeugah lé Bapak Gurée, ka sampoe watée jih keu Ulôn; Ulôn keuneuk peuna uroe raya Paskah di rumoh gata meusajan-sajan ngon bandum murit-murit Lôn.' "

19 Murit-murit Isa laju geupeubuet peue nyang geupeurintah lé Gobnyan ubak awaknyan. Awaknyan laju jijak peusiab peunajoh Paskah nyan.

20 Óh watée malam ka teuka, Isa meunan cit bandua blaih droe murit Gobnyan geuduek sira geumakheun,

21 teungoh awaknyan geumakheun, Isa geupeugah, "Deungoe kheueh: na sidroe lamkawan gata nyoe teuma jikhianat Ulôn."

22 Ban jideungoe hai nyan lé awaknyan, murit-murit Isa seudeh lumpah na. Laju lé awaknyan, sidroe-droe jiteumanyong ubak Isa, "Teuntée bukon keu ulôn nyang Bapak peugah nyan?"

23 Geujaweueb lé Isa, "Ureuëng nyang ceulob ruti lam mangkok Ulôn meusigoe-sigoe ngon Ulôn, ureuëng nyan kheueh nyang khianat Ulôn.

24 Keubiet Aneuëk Manusia teuma maté lagée nyang ka lheueh teutuléh lam Alkitab. Teuma ceulaka kheueh ureuëng nyang khianat Aneuëk Manusia! Leubeh gét ureuëng nyan hana lahé atueh rhueng donya nyoe!"

25 Laju lé Yudas si peukhianat nyan geupeugah, "Teuntée kon keu ulôn nyang Bapak Gurée peugah nyan?" Geupeugah lé Isa, "Meunan kheueh gata peugah!"

26 Watée awaknyan teungoh geumakheun, Isa geucok ruti, laju geumeudoá. Óh lheueh nyan Gobnyan geupriek-priek ruti nyan ngon jaroe Gobnyan dan geujok laju ubak murit-murit Gobnyan sira geupeugah, "Cok, pajoh kheueh; nyoe kheueh tuboh Ulôn."

27 Óh lheueh nyan Gobnyan laju geucok saboh piala anggô, laju geumeudoá ubak Po teu Allah. Óh lheueh nyan laju geujok piala nyan ubak murit-murit Gobnyan, sira geupeugah, "Jieb kheueh, gata bandum.

28 Sabab nyoe kheueh darah Ulôn nyang ka teupeusah janji Ulôn ngon Po teu Allah -- darah nyang teuroe keu ureuëng ramé keu teupeu amphon bubena desya awaknyan.

29 Peucaya kheueh: Ulôn hana teuma Lôn jieb lé ié anggô nyoe sampoe trok ubak Ulôn teuma Lôn jieb ié anggô nyang barô meusajan-sajan deungon gata lam Donya Barô Bapak Ulôn."

30 Óh lheueh nyan awaknyan geumeulagu saboh lagu puja ngon pujoe. Dan óh ka lheueh nyan awaknyan laju geujak u Bukét Zaiton.

31 Óh lheueh nyan Isa geupeugah ubak murit-murit Gobnyan, "Bak malam nyoe cit teuma gata bandum taplueng tatinggai Ulôn; sabab lam Alkitab na teutuléh; Allah meufureuman, 'Teuma Lôn peumaté tukang meurabe nyan, dan kawan bubiri gobnyan Ulôn peucrebre.'

32 Óh ka lheueh Ulôn geupeubeudâh lom teuma, Ulôn jak laju leubeh awai nibak gata u Galilea."

- 33** Petrus geupeugah ubak Isa, "Bah kheueh mandum nyang laén geuttinggai Bapak, teuma ulôn hán sagai-sagai lôn tinggai Bapak!"
- 34** "Ingat," Kheun Isa ubak gobnyan, "Malam nyoe cit teuma, sigohlom manök jiku-uék, gata ka lhée goe ta-iengkeue keu ulôn."
- 35** Geujaweeub lé Petrus, "Bah pih ulôn nyoe harôh maté meusajan Bapak, ulôn hana kupeugah bahwa ulôn hana lôn tinggai Bapak!" Dan mandum murit nyang laén lagée nyan cit geupeugah.
- 36** Óh ka lheueh nyan Isa laju geujak ngon murit-murit Geuh ubak saboh teumpat nyang nan jih Getsemani, nibak teumpat nyan Gobnyan geupeugah ubak awaknya, "Taduek kheueh disinoe meusikeujab Ulôn keuneuk jak meudoá."
- 37** Dan Gobnyan laju geupakat Petrus meunan cit bandua droe aneuék Zebedius meusajan Gobnyan. Gobnyan ka jipeuphon jiteuka seudeh dan geulisah.
- 38** Gobnyan geupeugah ubak murit-murit Geuh, "Até Ulôn seudeh lagoena, nyum-nyum jih lagée keuneuk maté. Tinggai kheueh gata disinoe, dan meusajan kheueh meujaga-jaga deungon Ulôn."
- 39** Óh lheueh nyan Isa geujak leubeh jiôh bacut treuk, laju Gobnyan teudugom bak tanoh sira geumeudoá. "Bapak," kheun Gobnyan, "Meunyoe jeuet, neupeujiôh kheueh nibak Ulôn bandum bala nyang harôh Ulôn rasa nyoe. Teuma bék kheueh teuseutôt keuheundak Ulôn, teuma meunurot keuheundak Bapak nyang teujadi."
- 40** Óh ka lheueh nyan Isa laju geugisa ubak ban lhée droe murit Gobnyan dan geungieng awaknya ka habéh teu-éh. Gobnyan laju geupeugah ubak Petrus, "Teuma cit sijeuem sagai gata ban lhée droe ka hana ék tameujaga deungon Ulôn?"
- 41** Meujaga-jaga kheueh, dan meudoá kheueh mangat atueh gata hana keunong bala. Keubiet roh gata jitem keuneuk jipeubuet nyang jroh-jroh teuma gata keudroe nyang hana hase, sabab tabaiát manusia nyan leumoh."
- 42** Sigoe treuk Isa geujak meudoá, kheun Gobnyan, "Bapak, meunyoe peundeuritaan nyoe harôh Ulôn rasa, dan hana hase teupeujiôh, bah kheueh keuheundak Bapak nyang teujadi."
- 43** Óh ka lheueh geumeudoá nyan Isa geuriwang lom teuma, dan geungieng lom bandum murit-murit Gobnyan ka habéh teungét, sabab mata awaknya ka teungét lumpah na.
- 44** Keu nyang keu lhée Isa geuttinggai awaknya dan kali nyang keu lhée teuma geujak meudoá deungon tutoe haba doá nyang geulakée saban lagée nyang ka geulakée dua goe nyang ka.
- 45** Óh ka lheueh nyan Gobnyan geuriwang lom ubak murit-murit Gobnyan dan laju geupeugah, "Peu kheueh mantong gata éh dan peupuléh hék? Ngieng, ka trok watée jih Aneuék Manusia jijok ubak kuasa ureuëng-ureuëng meudesya."
- 46** Beudôh kheueh, jak geutanyoe tajak. Kalon Ureuëng nyang khianat keu Ulôn ka trok jiteuka!"
- 47** Teungoh Isa mantong geupeugah haba, Yudas sidroe lamkawan dua blaih droe murit Gobnyan teuka. Meusajan-sajan deungon Yudas nyan, jai cit ureuëng laén teuka sira jiba peudeueng ngon puntông kayée. Awaknya jiyue lé peumimpén-peumimpén teungku imeum dan peumimpén-peumimpén Yahudi.
- 48** Tukang khianat nyan ka jibri téé ubak awaknya tanda nyang lagée nyoe, "Toh ureuëng nyang ulôn cöm eunteuk, nyan kheueh jih. Drob laju ureuëng nyan!"
- 49** Meunan trok ubak teumpat nyan, Yudas langsung jijak ubak Isa dan jipeugah, "Assalamuálaikum, Pak Gurée!" Laju Yudas nyan jicöm Isa.
- 50** Geujaweeub lé Isa, "Syedara, keupeue gata jak keunoe?" Óh lheueh nyan ureuëng

ramé nyan laju ji maju, dan laju jidrob Isa.

51 Sidroe murit Isa nyang na lamkawan nyan laju geusuet peudeueng lam sarong geuheungko laju atueh sidroe hamba imeum agong sampoe ureuëng nyan putôh ôn geulinyueng.

52 Isa geupeugah ubak murit Geuh nyan, "Peutamong lom peudeueng gata lam sarong, sabab bandum ureuëng nyang peuguna peudeueng jih ureuëng nyan teuma maté jipajoh lé peudeueng.

53 Gata pike hana meuteumé Lôn lakée tulóng ubak Bapak Ulôn, dan Gobnyan teuma reujang geukirém leubeh nibak dua blaih pasokan sidadu malaikat?

54 Teuma meunyoe meunan, panena mungken lagée nyang ka teutuléh lam Alkitab keubiet harôh teujadi lagée nyang kana nyoe?"

55 Laju Isa geupeugah ubak ureuëng ramé nyan, "Peu kheueh Lôn nyoe peunjahat, sampoe gatanyoe tateuka sira taba peudeueng dan kayée puntông keu tajak drob Ulôn? Tieb-tieb uroe Ulôn seumeubeuet di Baét Allah, dan gata hana tadrob Ulôn!

56 Teuma beutôi ka seuharôh jih jeuet lagée nyan mangat teujadi peue nyang ka geutuléh lé nabi-nabi dalam Alkitab." Óh ka Iheueh nyan, bandum murit-murit Gobnyan jiplueng jitinggai Isa.

57 Ureuëng-ureuëng nyang drob Isa laju jiba Gobnyan u rumoh Teungku Imeum Agong Kayafas. Nibak teumpat nyan bandum gurée-gurée agama dan peumimpén-peumimpén Yahudi ka meugumpôi.

58 Deungon seungab-seungab Petrus geuseutôt Isa nibak likot sampoe uleuen rumoh teungku imeum agong. Laju Petrus geutamong bak leuen rumoh nyan, dan geuduek laju meusajan ngon peungawai-peungawai nyang na disinan. Gobnyan geukeuneuk teupeu pakriban akhé jih nyan teujadi.

59 Peumimpén-peumimpén Teungku Imeum dan banmandum Mahkamah Agama geuseuha keu jimita saksi peuleusu mangat jeuet teupeu rhot huköman maté u atueh Isa.

60 Teuma lé awaknyan hana jiteumé meusaboh bukeuti pih, bah pih jai that nyang maju sibagoe saksi duseuta. Akhé jih na dua droe saksi nyang maju ukeue.

61 Awaknyan jipeugah, "Ureuëng nyoe geupeugah, 'Ulôn hase Lôn reuloh Baét Allah, dan lam lhée uroe hase Lôn peudong lom teuma.' "

62 Óh Iheueh nyan teungku imeum agong laju geudong, dan geupeugah ubak Isa, "Peu kheueh hana gata jawueb peue nyang jitidöh atueh gata nyan?"

63 Teuma Isa seungab mantong. Sigoe teuk teungku imeum agong geu-ulang peugah, "Deumi Allah nyang udeb, neupeugah kheueh ubak kamoe peu kheueh Droeneueh Raja nyang ba Seulamat, Aneuëk Po teu Allah?"

64 Geujawueb lé Isa, "Meunan kheueh kheun gata. Teuma peucaya kheueh: phon saát nyoe, gata teuma neungieng Aneuëk Manusia geuduek blaih uneuen Allah Nyang Mahakuasa, dan geuteuka di atueh awan dilangét!"

65 Teuma teungku imeum agong nyan laju geupriek-priek peukayan bak tuboh gobnyan, dan geupeugah, "Ureuëng nyoe jihuji Allah! Hana peureulée lé saksi. Gata bandum ka tadeungoe keudroe tutoe haba nyang geuhujat Allah.

66 Jinoenyoe pakriban kheun gata?" Jijawueb lé awaknyan, "Ureuëng nyoe meusalah, dan harôh maté."

67 Dan awaknyan laju jiludah muka Isa, sira jiseupôt Gobnyan. Na cit nyang tampa Gobnyan,

68 sira jipeugah, "Ci peugah dan neubri téé ubak kamoe, he Raja Peuseulamat! Soe kheueh nyang tampa gata?"

- 69** Petrus teungoh geiduek diluwa, nibak leuen. Na sidroe ureuëng inong peulayan jitanyong, "Droeneueh nyoe kon sidroe lamkawan murit Isa nibak Galilea nyan?"
- 70** Teuma Petrus geu-iengkeue dikeue awaknyan mandum. "Ulôn hana lôn teupeu peue nyang gata meukeusut," geujawueub lé Petrus
- 71** laju gobnyan geujak ubak pintoe leuen. Na lom sidroe peulayan inong nyang laén jingieng atueh Petrus, dan jipeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang na disinan, "Ureuëng nyoe bunoe na meusajan-sajan deungon Isa nibak Nazaret nyan."
- 72** Dan Petrus ji-iengkeue lom, sira geu meusumpah. "Keubiet that-that hana lôn turi ngon ureuëng nyan!" kheun Petrus.
- 73** Hana treb teuma óh lheueh nyan, ureuëng-ureuëng nyang dong disinan jijak ubak Petrus, dan jipeugah, "Pasti gata nyoe sidroe lamkawan awaknyan. Tanda nyan deuh that nibak loghat tutoe haba gata."
- 74** Laju Petrus geumeusumpah cula caloe sira geupeugah, "Hana ulôn turi keu ureuëng nyan!" Haba geuh nyan pih lheueh, manök pih jiku-uék.
- 75** Dan Petrus laju teu-ingat keu haba Isa nyang ka lheueh geupeugah ubak gobnyan, "Sigohlom manök jiku-uék, gata ka lhée goe ta-iengkeue keu Ulôn." Óh lheueh nyan Petrus laju geuteubiet sira geumo ngon até peudeh.

CHAPTER 27

- B**an beungoh seuboh buta, banmandum peumimpén Imeum dan peumimpén Yahudi jimupakat dan jicok keuputosan keuneuk jipoh maté Isa.
- 2** Jaroe Isa laju jibeuleunggu lé awaknyan, dan jijak jok laju ubak Pilatus, nyang jeuet keu gubunur keurajeuen Roma.
- 3** Óh watée jiteupeu lé si Yudas bahwa Isa ka jipeu rhot huköman maté, jihnyan meunyeusai that. Lhée ploh péng pirak nyang ka jiteurimong nyan laju jijok pulang ubak peumimpén Imeum-imeum dan peumimpén-peumimpén Yahudi.
- 4** Óh lheueh nyan jipeugah laju lagée nyoe, "Ulôn that-that ka meudesya ulôn khianat ureuëng nyang hana meusalah, sampoe Gobnyan teuhuköm maté!" Jijawueub lé awaknyan, "Beu gata teupeu, nyan kon urosan kamoe? Dan nyan na kheueh urosan gata!"
- 5** Yudas laju jigeulawa péng nyan lam Baét Tuhan, óh lheueh nyan jijak laju jigantung droe.
- 6** Peumimpén Imeum-imeum laju jicok péng nyan sira jipeugah lagée nyoe, "Péng nyoe péng yuem darah. Meunurot huköm agama, péng nyoe hán jeuet tapeutamong lam teumpat peuseumahan nyang na lam Baét Tuhan."
- 7** Óh ka na haba sipakat, péng nyan laju jibloe tanoh nyang jiboh nan Tanoh Tukang Beulangöng. Tanoh nyan jipeuguna keu jirat-jirat ureuëng aséng.
- 8** Nyang kheueh sabab jih tanoh nyan sampoe án uroe nyoe nan jih Tanoh Darah."
- 9** Deungon nyan, jeuet kheueh peue nyang ka lheueh geupeugah lé Nabi Yeremia, "Awaknyan nyang jiteurimong lhée ploh péng pirak, na kheueh yuem nyang ka jisituju lé bansa Israel sibagoe yuem teubayeue keu jih nyan.
- 10** Dan péng nyan awaknyan peuguna keu jibloe tanoh tukang beulangöng, lagée nyang ka geupeurintah lé Tuhan ubak ulôn."
- 11** Watée Isa meuhadab ubak Pilatus, gubunur nanggroe nyan, laju jitanyong lé Pilatus, "Peu kheueh gata Raja ureuëng Yahudi?" "Meunan kheueh kheun gata," Jawueub Isa.

12 Teuma watée peumimpén Imeum-imeum dan peumimpén-peumimpén Yahudi jipeugah jai that-that tudohan keu Isa, Gobnyan hana geujawueub meusikrek haba pih.

13 Sabab nyan Pilatus laju jipeugah ubak Gobnyan, "Peu kheueh hana gata deungoe banmandum nyang jitudôh lé awaknyan ateueh gata nyan?"

14 Isa teutab hana geujawueub meusikrek haba pih sampie gubunur nyan hireuen lumpah na.

15 Tieb-tieb na Peurayaan Paskah, gubunur lazem jih geupeu lheueh sidroe ureuëng nyang keunong huköm meunurot nyang jipiléh lé ureuëng ramé.

16 Bak watée nyan na sidroe ureuëng huköman nyang that meugah. Nan ureuëng nyan Yesus Barabas.

17 Teuma, watée ureuëng ramé nyan ka meusapat keunan, Pilatus laju geutanyong ubak rakyat ba nyan, "Soe kheueh meunurot gata nyang gata tem ulôn peuleueh keu gata? Yesus Barabas atawa Isa nyang teuhôi Almaseh?"

18 Pilatus geupeugah meunan sabab gobnyan geuteupeue bahwa peunguasa-peunguasa Yahudi jiseurah Isa ubak gobnyan sabab awaknyan bingiek até.

19 Bak watée Pilatus teungoh geuduek-duek ateueh balée peungadelan, peurumoh gobnyan laju jikirém peusan nyang lagée nyoe ubak gobnyan, "Bék kheueh droeneueh neutem mat peukara ureuëng nyang hana meusalah nyan, sabab lé kareuna Gobnyan, ulôn na leumah lam lumpo nyang lumpah teumakot."

20 Teuma lé peumimpén Imeum-imeum dan banmandum peumimpén Yahudi hana piöh-piöh jipeusuna rakyat mangat jilakée ubak Pilatus nyang jipeulheueh na kheueh Yesus Barabas dan Isa teuhuköm maté.

21 Dan gubunur nyan geutanyong lom ubak ureuëng ramé nyan, "Ban dua droe ureuëng nyan, soe kheueh meunurot gata nyang jeuet ulôn peu lheueh keu gata?" "Yesus Barabas," jawueub awaknyan.

22 "Meunyoe meunan, peue nyang harôh ulôn peubuet ateueh Isa nyang teuhôi nan Almaseh?" Geu tanyong lé Pilatus ubak ureuëng ramé nyan. "Saleb mantong Ureuëng nyan!" jawueub awaknyan banmandum.

23 "Ka jeuet, jinoe ulôn tanyong ubak gata mandum, "Peue buet nyang jeuhet nyang ka jipeubuet lé ureuëng nyoe?" tanyong Pilatus bak ureuëng ramé nyan. Laju awaknyan jimeusu leubeh teuga lom, "Saleb laju Ureuëng nyan"

24 Akhé jih Pilatus sadar bahwa gobnyan hana hase lé geupeubuet sapeue dan ureuëng nyan mungken teuma jiberontak ateueh gobnyan. Óh lheueh nyan Pilatus laju geucok ié, dan dikeue ureuëng ramé nyan laju geu rhah jaroe geuh sira geupeugah, "Ulôn hana meutanggong jawueub ureuëng nyoe maté, nyan tanggong jawueub gata!"

25 Banmandum ureuëng ramé nyan jijawueub, "Nyoe, bah kheueh kamoe dan aneuëk-aneuëk kamoe nyang tanggong huköman ateueh maté Ureuëng nyan!"

26 Dan Pilatus pih laju geupeuleueh Barabas keu awaknyan, teuma geuyue laju bak ureuëng laén mangat jiseunuét Isa; dan geujok laju keu jisaleb.

27 Óh lheueh nyan lé sidadu-sidadu Pilatus laju jipeutamong Isa lam meuligoe gubunur, dan mandum pasokan jidong bansilingka Isa.

28 Awaknyan lajujisuet peukayan nyang geungui lé Isa, laju jipeusok ubak Gobnyan bajée jubah ungu.

29 Awaknyan laju jipeugét saboh seureuban nibak ranteng-ranteng nyang meuduro, seureuban nyan laju jipeuseuôn ateueh ulée Isa, óh lheueh nyan laju jikeubah sikrék tungkat bak jaroe uneuen Gobnyan, laju jimeuteuôt dikeue Gobnyan sira jihina Gobnyan. "Amphon delat po Raja Ureuëng Yahudi!" kheun awaknyan.

30 Óh lheueh nyan lé awaknyan laju jiludah ateueh Isa, dan jicok laju tungkat nyan, ngon tungkat nyan laju jiseukok ateueh ulée Isa.

31 Óh ka lheueh Isa jihina lagée nyan, jubah ungu nyang na bak Isa laju jisuet dan jipeusok lom teuma peukayan droe Gobnyan. Óh lheueh nyan Isa laju jiba uluwa keuneuk jijak saleb.

32 Bak teungoh rot ueh awaknyan laju meurumpok ngon sidroe ureuëng nibak Kirine nan ureuëng nyan Simon. Awaknyan jipaksa bak ureuëng nyan beujitem gulam saleb Isa.

33 Óh lheueh nyan awaknyan troh laju bak saboh teumpat nyang nan jih Golgota, nyang makna jih, "Teumpat Bruek Ulée",

34 Bak teumpat nyan lé awaknyan laju jipeujieb ié anggô ubak Isa nyang meujampu ngon pheuet. Teuma óh ka lheueh geuci rasa ié anggô nyan lé Isa, laju geukeubah dan hana geujieb le.

35 Óh lheueh nyan awaknyan lajujisaleb Gobnyan, dan jibagi-bagi laju bajée Isa nyan deungan cara ji undi.

36 Óh ka lheueh nyan awaknyan laju jiduek jipreh Gobnyan disinan.

37 Ateueh ulée Isa nyan laju jikeubah lé awaknyan saboh tulésan nyang su jih keuhai peue nyang jitudôh lé awaknyan ubak Gobnyan sampoe Gobnyan keunong huköm, su tulésan nyan na kheueh lagée nyoe: "Nyoe kheueh Isa, Raja Ureuëng Yahudi",

38 Meusigoe ngon Isa nyan awaknyan na teuma jisaleb dua droe ureuëng jeuhet nyang buet jih meurampok; sidroe blaih uneuen, dan sidroe teuk blaih wie Gobnyan.

39 Ureuëng-ureuëng nyang na jijak rot nyan jiasek-asek ulée, sira jihina Isa.

40 Awaknyan jipeugah, "Gata nyang keuneuk reuloh Baét Allah, dan gata peudong teuma lam teempo lhée uroe! Meunyoe gata Aneuëk Allah, tron kheueh laju nibak saleb nyan, dan peuseulamat droe gata!"

41 Meunan cit deungan peumimpén Imeum-imeum dan gurée-gurée agama lom peumimpén-peumimpén Yahudi jihina Isa. Awaknyan jipeugah lagée nyoe,

42 "Ureuëng nyoe jipeuseulamat ureuëng laén, padahai droe Geuh keudroe hana hase jipeuseulamat! Meunyoe Gobnyan raja Israel, bah kheueh bak saát nyoe Gobnyan jitron nibak saleb nyan, barô kheueh kamoe peucaya ubak Gobnyan.

43 Jikheun Gobnyan peucaya ubak Allah, lom jipeugah Gobnyan Aneuëk Allah. Nah, jak tangieng jinoe, peu kheueh Gobnyan geupeu seulamat lé Allah saát nyoe."

44 Peurampok-peurampok nyang dua droe nyan nyang teusaleb meusigoe ngon Gobnyan pih jipeugah cit haba meuhina nyang lagée nyan.

45 Watée cot uroe timang, nyang treb jih na lhée jeuem, bansaboh nanggroë nyan seupôt tan deuh sapeue.

46 Poh lhée seupôt, Isa geudumpék ngon su Geuh nyang teuga dan meugeunta, "Eli-eli, lama sabakhtani?" Nyang makna jih, "Ya Allah Lôn, ya Allah Lôn, pakon Droeneueh neutinggai Ulôn?"

47 Na padub droe ureuëng nyang na disinan jideungoe su Isa meudumpék nyan, dan laju jipeugah sabe keudroe-droe jih, "Ureuëng nyang jihôi Ilyas!"

48 Sidroe lamkawan nyan bagaih-bagaih jijak cok bungöng kareueng, laju jipeunom lam ié anggô masam. Óh lheueh nyan atranyan laju jilat bak ujung reunong, jisunyueng laju bak bibi Isa.

49 Teuma lé ureuëng-ureuëng nyang laén jipeugah, "Preh ilée, jak tangieng peu kheueh Ilyas teuka jijak peuseulamat Ureuëng nyan!"

50 Óh lheueh nyan Isa geudumpék lom ngon su nyang teuga, dan óh lheueh nyan Gobnyan laju meuninggai donya.

51 Ija Gorden nyang na meugantung lam Baét Tuhan teupriek jeuet keudua phon rot atueuh sampoe trok u miyueb. Bumoe meugeunta dan gunong-gunong batée beukah.

52 Bubena jirat ka teuhah, dan jai lumpah na umat Po teu Allah nyang ka meuninggai geupeu udeb lom teuma.

53 Awaknyan mandum jiteubiet nibak lam kubu-kubu óh ka lheueh Isa geubeudôh nibak maté, dan awaknyan laju jitamong u Yerusalem. Dan disinan jai that-that ureuëng nyang ngieng awaknyan.

54 Keumandan pasokan meusajan ngon sidadu-sidadu nyang keumiet Isa habéh yo ngon teumakot watée jikalon geumpa bumoe, dan mandum nyang ka teujadi nyan. Awaknyan jipeugah, "Beutôi that, jihnyoe Aneuëk Po teu Allah!"

55 Disinan ramé that cit ureuëng inong nyang teungoh jingieng nibak jiôh. Awaknyan kheueh nyang seutôt Isa keu jijak tulông Gobnyan phon nibak Galilea.

56 Lamkawan ureuëng inong nyan na kheueh Mariam Magdalena, Mariam mak Yakobus dan Yusuf, dan mak aneuëk-aneuëk Zebedeus.

57 Malam nyan teuka kheueh sidroe ureuëng kaya nibak Arimatea, nan ureuëng nyan Yusuf. Ureuëng nyan murit Isa cit.

58 Ureuëng nyan laju jijak ubak Pilatus, dan jilakée manyét Isa nyan, dan Pilatus pih laju jipeurintah mangat manyét Isa nyan jijok bak gobnyan.

59 Teuma lé Yusuf laju geucok manyét Isa nyan, laju jibalot ngon ija kapan nibak ija lineun barô.

60 Manyét Isa nyan jikeubah laju lam kubu atra gobnyan keudroe nyang jipeugét bak saboh gunong batée. Óh ka lheueh nyan lé gobnyan laju geubalek sineuk batée rayeuk sampoe teutob banmandum babah pintoe kubu nyan, dan óh lheueh nyan ureuëng nyan laju geuwoe.

61 Mariam Magdalena dan Mariam nyang laén geuduek bak binéh nyan sira geupeukeue ubak kubu nyan.

62 Óh singoh beungoh nyan, bak uroe Sabat, peumimpén Iméum-imeum dan ureuëng-ureuëng Farisi jijak meusajan-sajan meuhadab ubak Pilatus sira jipeugah lagée nyoe,

63 "Amphon, kamoe mantong teuingat watée ureuëng teumipée nyan mantong udeb, jihnyan ka lheueh jipeugah, 'Óh ka lheueh lhée uroe Ulôn teuma Lôn beudôh.'

64 Sabab nyan, neuyue kheueh ubak ureuëng laén mangat jikeumiet kubu nyan beugét-gét sampoe bak uroe nyang keu lhée, mangat murit-murit jihnyan hana jiteumé cue manyét nyan laju jipeugah ubak ureuëng ramé bahwa ureuëng nyan ka jibeudôh nibak lam kubu. Dan teumipée nyang dudoe nyoe leubeh brok nibak nyang phon."

65 "Nibak gata na sidadu peungawai," kheun Pilatus ubak awaknyan, "Jak kheueh jak keumiet kubu nyan bék reunggang-reunggang."

66 Dan awaknyan pih laju jijak ubak kubu Isa nyan, jiséegée laju batée raya nyang teukeubah lam babah pintoe kubu nyan, mangat hana nyang peukaru kubu Isa nyan.

CHAPTER 28

Oóh ka lheueh seuleusoe uroe Sabat, bak uroe aleuhat watée jih mantong beungoh lumpah na, Mariam Magdalena ngon Mariam nyang laén geujak ngieng laju ubak kubu Isa nyan.

2 Ngon hana jisangka-sangka teuka geumpa bumoe nyang lumpah teuga. Sidroe malaikat Tuhan geutron nibak syeuruga laju geugule batée raya nyang teutôb bak babah pintoe kubu nyan, óh lheueh nyan laju geuduek atueuh batée nyan.

- ³ Muka malaikat nyan lagée kilat, dan peukayan gobnyan putéh lagoena.
- ⁴ Sidadu nyang keumiet kubu nyan lumpah teumakot dan yo hana teukira, dan ka jeuet lagée ureuëng maté.
- ⁵ Malaikat nyan geupeugah ubak ureuëng-ureuëng inong nyang na disinan, "Bék teumakot! Ulôn kuteupeu gata tamita Isa nyang ka teusaleb nyan.
- ⁶ Gobnyan hana disinoe. Gobnyan ka geubeudôh lagée nyang ka lheueh geupeugah yoh masa ilée. Jak tangieng teumpat Gobnyan teuéh nyan.
- ⁷ Jinoe gata jak kheueh laju bagaih-bagaih, jak peugah laju ubak mandum murit-murit Gobnyan, 'Gobnyan ka geubeudôh, dan saát nyoe Gobnyan geujak leubeh awai nibak gata u Galilea. Disideh gata teuma gata kalon Gobnyan!' Ingat kheueh peue nyang ka lheueh ulôn peugah ubak gata."
- ⁸ Bagaih that-that ureuëng-ureuëng inong nyan geuttinggai kubu Isa nyan. Deungon peurasaan teumakot meujampu galak, awaknyan geuplueng-plueng keu geujak peugah hai nyan ubak murit-murit Isa.
- ⁹ Hana jisangka-sangka Isa geujak meurumpok ngon ureuëng inong nyan sira geupeugah lagée nyoe, "Assalam muálaikum!" Laju awaknyan geupeurab ubak Gobnyan, geuwa gaki Geuh dan geuseumah Gobnyan.
- ¹⁰ "Bék teumakot," kheun Isa ubak awaknyan, "Jak peugah laju ubak mandum syedara-syedara Lôn mangat awaknyan jijak u Galilea; disideh awaknyan teuma jikalon Ulôn."
- ¹¹ Teungoh ureuëng inong-inong nyan jijak mita syedara-syedara Isa, na padub droe sidadu nyang keumiet kubu nyan jijak woe u banda, dan jipeugah laju ubak mandum peumimpén Imeum-imeum banmandum nyang ka teujadi.
- ¹² Peumimpén Imeum-imeum nyan laju jimeurok pakat ngon peumimpén-peumimpén Yahudi, dan jijok laju péng nyang lupah jai ubak sidadu nyang kawai kubu nyan,
- ¹³ sira jipeugah meunoe, "Gata harôh gata kheun bahwa murit-murit Isa jiteuka óh malam uroe, dan laju jicue manyét nyan watée gata teungoh teungét.
- ¹⁴ Dan meunyoe gubunur geudeungoe hai nyan, kamoe nyang bujuk gobnyan mangat gata hana halangan sapeue."
- ¹⁵ Teuma lé sidadu peungawai nyan laju jicok péng nyan, dan jipeubuet laju lagée nyang ka ji amanat ubak jihnyan. Ngon sabab nyan calitra nyan mantong meutabu di teungoh-teungoh ureuëng Yahudi sampoe án uroe nyoe.
- ¹⁶ Ban siblaih droe murit Isa nyan laju geujak u bukét di Galilea lagée nyang ka geupeurintah lé Isa ubak awaknyan.
- ¹⁷ Bak watée awaknyan geukalon Isa na disinan, awaknyan laju jisujut jiseumah Gobnyan. Teuma na cit lamkawan awaknyan nyang ragu-ragu.
- ¹⁸ Isa laju geupeurab bak awaknyan sira geupeugah, "Banmandum kuasa nyang na di syeuruga dan di bumoe ka geuseurah ubak Ulôn.
- ¹⁹ Sabab nyan jak kheueh ubak mandum bansa nyang na atueuh donya, peujeuet kheueh awaknyan keumurit-murit Ulôn. Pumanö kheueh awaknyan deungon gata teuôh nan Bapak, Aneuëk, dan Roh Allah.
- ²⁰ Purunoe kheueh awaknyan jitaát banmandum nyang ka Lôn peurintah ubak gata. Dan ingat kheueh Ulôn teuma na sabe meusajan gata sampoe akhé jamén."